

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

98'inci Birleşim 2 Haziran 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	305
II.- YOKLAMA	308
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	308,310
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>308:310,310:314</i>
1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	308:310
2.- Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser'in, Türk diline ilişkin gündem dışı konuşması	310:311
3.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, TEKNOFEST Azerbaycan'a ilişkin gündem dışı konuşması	311:314
IV.- AÇIKLAMALAR	310,314,341,357,373,384
1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Sivas'taki Âşık Veysel Ortaokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin açıklaması	310
	299

2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gazi Meclisin terör destekçiliği yapılacak yer olmadığına ilişkin açıklaması	314
3.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin açıklaması	314
4.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, İstanbul Sanayi Odasının 2021 yılı ihracat rakamlarına göre Kahramanmaraş'ın gösterdiği başarıya ilişkin açıklaması	315
5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, memleketi yönetenlerin üslup ve tavırlarına ilişkin açıklaması	315
6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'in turizm potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesi adına bütünlükçü ve sürdürülebilir bir eylem planı hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması	315
7.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Yunanistan tarafından Ege adalarının silahlandırılmasına ilişkin açıklaması	315:316
8.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Gezi olaylarının dış güçlerin organize ettiği bir kalkışma olduğuna ilişkin açıklaması	316
9.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'in gerçekleştirdiği ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması	316
10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, 4'üncü sondaj gemisine ilişkin açıklaması	316
11.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, yirmi yıllık AKP iktidarının ülkeyi yokluğa, milleti açlığa sürüklemesine ilişkin açıklaması	317
12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, şeker sorununa ilişkin açıklaması	317
13.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'un Şile ilçesinin mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması	317
14.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, hazinece karşılanan sigorta primi işveren desteğine ilişkin açıklaması	318
15.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Gezi olaylarının planlı şekilde yapılan alçak bir terör saldırısı olduğuna ilişkin açıklaması	318
16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin bu küresel ekonomik dalgalanmayı da en az hasarla atlatacağına ilişkin açıklaması	318
17.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ehliyet affına ilişkin açıklaması	318:319
18.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, TÜİK'in açıkladığı büyüme rakamlarına ilişkin açıklaması	319
19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, TÜPRAS'ın Aliğa Rafinerisinde eylemde olan işçilere ilişkin açıklaması	319
20.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinin tarihî ve doğal güzelliklerine ilişkin açıklaması	319
21.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Amanos Dağları'nın terörden temizlenmesine ve Hatay'da yayla sezonunun başlamasına ilişkin açıklaması	320

22.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Pınaryayla (Artan) köyünde yaşayan halkın mağduriyetine ilişkin açıklaması	320
23.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Aziz Sancar'ın Bakü'deki konuşmasına ilişkin açıklaması	320
24.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da iptal edilen tren seferlerine ve Gökçe Mahallesi'ndeki TOKİ mağdurlarına ilişkin açıklaması	321
25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın cezaevlerini bebekli, hamile kadınlar ve yaşlı hasta mahpuslarla doldurmasına ilişkin açıklaması	321
26.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği vekâlet yoluyla kurban kesimi bedellerine ilişkin açıklaması	321
27.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Ahmet Tekdal'ın vefatının 2'nci yıl dönümüne, Adana'nın Kozan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne, 1998 yılında meydana gelen Adana Ceyhan depreminin yıl dönümüne, 2022 yılı buğday alım fiyatlarının hâlâ açıklanmamasına, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği vekâlet yoluyla kurban kesimi bedeline, AK PARTİ Hükûmetinin izlediği ekonomi programına ve Hükûmetin yapacağı en hayırlı işin erken seçim kararı almak olduğuna ilişkin açıklaması	322:323
28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, Muhsin Melik, Nazım Hikmet, Orhan Kemal ile Ahmed Arif'in ölüm yıl dönümlerine, "Türkiye Fedailerini" isimli yapılanmaya, mülteci sorununa ve Diyarbakır Sebze ve Meyve Komisyoncuları Odası Başkanı Fırat Taş'ın yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması	323:325
29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın politikaları ile gerçekleştirenler arasındaki farklılığa ve bir araya geldikleri diğer siyasi partilerle birlikte Türkiye'de adaleti tesis edeceklerine ilişkin açıklaması	325
30.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Balıkesir'in Bandırma ilçesindeki Marmara OSB'ye, mayıs ayında gerçekleşen ihracata ve Ahmed Arif'in 31'inci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması	325:326
31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	341
32.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	341:342

33.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Aydıncık ilçesine bağlı Kazankaya köyünde bulunan Kazankaya Kanyonu'na ilişkin açıklaması	357
34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Karaisalı ilçesine bağlı Kızıldağ Yaylası'nın elektrik altyapısı sorununa ilişkin açıklaması	357
35.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete ilişkin açıklaması	373
36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün 328 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	384
37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	385

V.- ÖNERİLER**326,335,338,342****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

326:334,335:337,338,

342:349

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın kamu kurum ve kuruluşlarında münhal bulunan engelli kadrolarına atanmaları amacıyla 1/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

326:330

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadın cinayetlerindeki cezasızlık politikalarının yol açtığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 2/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

331:334,335:337,338

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, beyin göçüne yol açan nedenlerin tespit edilerek önlenmesi için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/6140) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

342:347

4.-AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 328 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 2'nci sırasına alınmasına, bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun 7 Haziran 2022 Salı günü birleşiminde 328 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarının sürdürülmesine ilişkin önerisi

347:349

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**334,337,338**

- 1.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 334
- 2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 337:338
- 3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 338:341

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**350,357,373,385,388***A) KANUN TEKLİFLERİ*

350:356,357:373,373:384,

385:387,388:400

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4441) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 335) 350:356,357:366,388:400
- 2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 328) 366:373,373:384,385:387
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127) 387
- 4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 313) 387

VIII.- OYLAMALAR**388**

- 1.- (S. Sayısı: 335) Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 388:400

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, öğretmen atamalarına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64195) 401:402
- 2.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, ülke genelindeki gelir dağılımına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64365) 403:405
- 3.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, 2018-2022 yılları arasında Adana'daki belediyeler tarafından yapılan sosyal yardımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64366) 406:407
- 4.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sinop ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına, Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara, Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna, Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna, Ordu ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Aydın için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara, İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64767), (7/64768), (7/64769), (7/64770), (7/64771), (7/64772), (7/64773) 408:414
- 5.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Türkiye geneli ve Gaziantep özelinde son 3 yıl içinde Bağ-Kur primini ödemeyen esnaf ve çiftçilere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64775) 415:416

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali, Dünya Çevre Günü'ne,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, Osmaniye'nin yaylalarında yaşanan sorunlara,

Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonunun İsveç ziyaretine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, TÜRK-İŞ'in mayıs raporuna,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, Trakya'da ayçiçeği tarımı yapan çiftçilerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman,

Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi'ne;

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Tarım ve Orman Bakanlığının açıkladığı kadro sayısının yetersizliğine,

Tokat Milletvekili Mustafa Arslan, Türkiye ekonomisinin büyüme trendine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Raziye Oskay'ın katil zanlısının yargılanması esnasında sarf ettiği sözlere ve Gaziantep'te engelli, yaşlı bir kadına yönelik gerçekleştirilen saldırıya,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 31 Mayıs Dünya Sigara İçmeme Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Gezi direnişinin yıl dönümüne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan,

1-7 Haziran Çevre Haftası'na;

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, CHP'li Bolu Belediye Başkanının Meclis toplantısı esnasında AK PARTİ'li kadın Belediye Meclisi üyesine sarf ettiği sözlere ve Cumhurbaşkanının grup toplantısında Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelttiği sorulara,

Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş, polisin Güçlükonak ilçesi HDP Eş Başkanına yönelik tutumuna ve dün gözaltına alınan HDP'li yöneticilere,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, şeker ithalatına,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Zorkun Yaylası ve tüm Türkiye'deki yaylacılıkta karşılaşılan sorunlarla ilgili AK PARTİ Hükûmetinin yaptığı düzenleme ve görüşmelere,

İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü, cezaevlerindeki hak ihlallerine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, 2022 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükûmeti lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirilen çalışmalara,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas'ın köylerine yapılacak hizmetlere,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Türkiye'nin ve Kocaeli'nin ihracat rakamlarına,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, sağlık alanında yaşanan sorunlara,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, geçen sene Mersin'de yaşanan orman yangınlarında evleri yanan ve hak sahipliği kazanamayan vatandaşların taleplerine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Avrupa'ya açılan sınır kapılarında uzun saatler bekleyen tır şoförlerinin taleplerine ve güvenlik görevlilerinin görev yerlerinin değişmesi sebebiyle yaşadığı mağduriyete,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Cacabey Gökbilim Medresesi'ndeki restorasyon çalışmalarına, Antalya Milletvekili Aydın Özer, buğday üreticilerinin mağduriyetine,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, elektrik ve doğal gazın gelmesi zammına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Rüzgârgülü Projesi'ne, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı büyüme ve enflasyon rakamlarına, geçim sıkıntısına ve Recep Tayyip Erdoğan'ın Sayıştayın kuruluş yıl dönümünde yapmış olduğu konuşmaya,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Gezi'yi hedef alan AKP Genel Başkanının grup toplantısında açık ve aleni bir şekilde kadınlara hakaret ettiğine, Emine Erdoğan'ın öncülüğünde hazırlanan "Dünya Ortak Evimiz" adlı kitaba, Gezi'nin 9'uncu yıl dönümü sebebiyle gerçekleştirilen protestolara, Türkiye İnsan Hakları Vakfı 2021 yılı raporuna, 1 Haziran Dünya Süt Günü'ne, akaryakıt fiyatlarındaki artışa ve akaryakıt ve telefondaki ÖTV'nin kaldırılması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Ethem Sancak ile BMC'nin hikâyesinin cumhuriyet tarihinin en büyük soygunlarından bir tanesi olduğuna,

Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Siirt'te şehit olan Ercan Özcan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Türk Hava Kuvvetlerinin 111'inci kuruluş yıl dönümüne, Leyla Muhammed'e yapılan saldırıya, Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'a Tank Palet Fabrikasıyla ilgili bir araştırma komisyonu kurulmasını önerdiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İYİ Parti Grubunun, 1/6/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve arkadaşları tarafından, İstanbul'un kuzeybatısında resen ilan edilen Yenişehir rezerv alanının meydana getirdiği huzursuzlukların ve doğuracağı tehlikelerin görüşülerek gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 1/6/2022 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Kürtçe tiyatro ve konser yasaklarının sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (18939 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, uyuşturucu madde bağımlılığının nedenlerinin ve türlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/6074) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden oda başkanlarına “Hoş geldiniz.” denildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4441) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 335) görüşmelerine devam edilerek 9’uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 127),

3’üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 313),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, doğal gaz zammına,

Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral, Başkent Kültür Yolu Festivali’ne,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, akaryakıtta gelen zamma,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Ordu Fatsa’daki Fener Adası üzerine yapılmak istenen seyir terasına,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, Yarseli Sulama Birliği Barajının elektriğinin Enerjisa tarafından kesilmesine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Kocaeli Gebze Muallimköy’deki Bilişim Vadisi Projesi’nin ranta ve halkın taşınmazlarını gasbetme projesine döndüğüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 2 Haziran 2022 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere 20.37’de birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

2 Haziran 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşimini açıyorum.

II.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla, verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını ve salondan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Van’ın sorunları hakkında söz isteyen Van Milletvekili Murat Sarısaç’a aittir. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç’ın, Van’ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Van’ın sorunlarıyla ilgili söz aldım. Gerçi dün partili Cumhurbaşkanı Van’la ilgili sorunlardan bahsederken her şeyin...

(Uğultular)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkanım çok uğultu var.

Sayın Başkan...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partili vekiller terk ettikten sonra başlatırsanız seviniriz.

BAŞKAN – Bir dakika, baştan başlatacağız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok uğultu var, bir de uyarırsanız...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şu anda hatip konuşmıyor. Konuşmak isteyen arkadaşlarımızın kulise geçmelerini rica ediyorum.

Buyurun Sayın Milletvekili.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Sayın Başkan, AKP’liler gitsin, öyle... Bekleyelim isterseniz.

Van sorunlarıyla ilgili söz aldım. Sayın Cumhurbaşkanı dünkü konuşmasında Van’dan bahsetti, onun söylediklerine bakılırsa Van’da her şey mükemmel gidiyor. AKP’liler de bizim dün yine Kürtçe çalınan şarkılarla ilgili söylediklerimize de neredeyse Kürtçe gramerini de onlar yazmış gibi çıkıp burada söylediler. Ama öyle değil, keşke öyle olsa, keşke her şey güllük gülistanlık olsa, mükemmel olsa. Yalnız, özellikle Van’da ve bölgede çok daha farklı, çok daha vahim bir durum yaşadığımız.

Van, altı yıldır yani kayyum siyasetiyle beraber fiili bir OHAL durumu yaşıyor. Bu fiili OHAL durumundan kaynaklı, Van, tarımsal üretimden hayvancılığa, genç işsizlikten eğitim sorununa, otogar sorununa, yine, çevre yolu ve stat sorununa kadar birçok sorunla şu an karşı karşıya, birçok sorunun içinde neredeyse nefes alamaz duruma gelmiş hâlde. Bunu kuşkusuz ki Van'da kime sorarsanız sorun, ister siyasi partilere ister STK'lere veya odalara, Van'da herkes bunun kayyumdan kaynaklandığını söyleyecektir çünkü kayyum siyasetiyle beraber Vanlıların sadece iradesi alınmadı, Vanlılar neredeyse bir açık cezaevinde artık yaşar hâle geldiler. Van'da Van sorunlarıyla ilgili, Van'ın herhangi bir konusuyla ilgili bu üç beş kişi dışında kimsenin bir söz hakkı yok. Kasım 2016'dan beri yani kayyumların gelişiyle beraber fiili bir -resmî- OHAL uygulandı, her ne kadar "Kaldırıldı." denilse de şu an OHAL fiilî olarak devam ediyor. Bunun en büyük sebebi de Van halkının iradesinin gasbedilmesi ve bu irade gasbindan sonra kayyumlar eliyle yapılan usulsüzlükler, hukuksuzluklar zaten belediye meclisi olmadığı için hiçbir şekilde denetlenemiyor.

Yine Sayıştay raporlarına göre bu yolsuzluklar ortaya çıkarıldığında da bunu sorgulayacak herhangi bir savcının olmamasından dolayı Van'da kayyumlar istediklerini yapabiliyorlar ve -ki sadece Rusya'da oligarklar yok- şu an Van tamamen bir derebeyliğe dönüştürülmüş biçimde, oligarklar Van'ı da şu an üç beş kişiyle yönetiyor.

Geçenlerde CHP heyeti de belediye başkanlarıyla beraber Van'a gelmişti -ki üç gün boyunca bu kayyum zulmünü en çok gören heyetlerden bir tanesi- sadece üç gün boyunca bile CHP'nin otobüsüne izin verilmedi, açıklama yapacağı yerde polisler eliyle neredeyse AKP bayrakları asıldı yani üç gün boyunca ana muhalefet partisine bunlar yapılıyorsa varın altı yıl boyunca Van halkının neler çektiğini sizler görün.

Şimdi, yüz yıldır Kürt halkının neredeyse karşılaşmadığı zulüm kalmadı; her anlamda, kültürel, kimliksel, inançsal anlamda neredeyse bütün barbarlıklara, katliamlara maruz kaldı ama AKP dönemine kadar hiç yaşanmayan zulümler, şimdi, artık Kürt halkı üzerinde uygulanıyor. Yani dirisini geçtik artık ölüsüne bile tahammül etmeyen bir AKP anlayışı, bir AKP polis devleti oluşmuş durumda. Cenazeler morglarda bekletiliyor, ailelere verilmiyor, cenazelere saldırılıyor; hatta, hiçbir dinde olmamasına rağmen, hiçbir inançta olmamasına rağmen, hiçbir hukuk devletinde olmamasına rağmen cenazelere bile AKP saldırıyor ve AKP, kimin nerede defnedileceğini, nasıl defnedileceğini ve kaç kişinin katılabileceğini orada insanlara tehdit yoluyla dayatıyor. Mehmet Zeki Çelebi, 2012'de buradaki hukuksuzluklardan kaçıp güney kürdistanına gitmişti, 17 Mayıs'ta Başur'da katledildi, cenazesini getirmek için ailesi ve vekillerimiz gittiler oraya, cenaze Şırnak Devlet Hastanesinde bekletildi, birkaç gün sonra verildi ama o gün boyunca bütün emniyet yetkilileri ailesini arayarak Mehmet Zeki Çelebi'nin cenazesinin nasıl olacağını, kimlerin katılıp katılmayacağını, oraya... Tehdit ettiler ailesini bu şekilde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Bitiriyorum.

Sonrasında, cenaze Van'a geldikten sonra, halkımız da ailesi de cenazeye katılmak istedi ama mezarlıklar... TÜİK nasıl kuşatılıyorsa, milletvekillerinin, genel başkanların oraya gitmesi engelleniyorsa, aynı şekilde mezarlıklarda da polisler kapının önüne barikat kurdular ve sadece 15 kişinin girebileceğini söylediler. Şimdi, yüzlerce örneği var, Cumhurbaşkanı kendi grup toplantısında bir açıklamasında Yahudi cenazesi geldiğinde Hazreti Muhammed'in ona nasıl saygı gösterdiğini söylemişti. Geçenlerde yine Millî Savunma Bakanlığı Yunanistan'ı eleştirirken cenazelere düşmanlık yaptığını söylemişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT SARISAÇ (Devamla) – E, madem cenazeler bu kadar kutsal ve AKP de “cenazeye katılma suçu” diye bir suç yaratıp biz milletvekillerine fezleke gönderiyorsa o zaman AKP Kürtlere karşı, cenazelere karşı Allah’ın hukuku üzerine hukuk yaratıyor demektir.

Bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayrettin Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- *İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Sivas'taki Âşık Veysel Ortaokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin açıklaması*

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Halk ozanlarımız Türk dilinin kültür ve medeniyetimizin nesilden nesle aktarılmasına hizmet eden şahsiyetlerdir. Hiç şüphesiz 20'nci yüzyılda ozanlık geleneğinde efsaneleşen isimlerden birisi de gönüllerde taht kuran Âşık Veysel'dir. “Veysel gider, adı kalır/Dostlar beni hatırlasın.” Dizelerinden ilham alınarak memleketi Sivas'ta Âşık Veysel Ortaokulunda adı yaşatılmaya çalışılırken bir yıl önce okul öğrencilerinin başka bir okula nakledildiği, sonrasında okul binasına diğer bir okulun taşındığı ve adının değiştirildiği ortaya çıkmıştır. Bu durum ailesi ve kamuoyu tarafından üzüntüyle ve tepkiyle karşılanmıştır.

Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum: Kültürümüze saziyla sözüyle büyük hizmet veren Âşık Veysel'e yapılan bu saygısızlığın en kısa zamanda telafi edilmesini bekliyoruz.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) *MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARİ (Devam)*

2.- *Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser'in, Türk diline ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Türk diliyle ilgili söz isteyen Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser'e aittir.

Buyurun Sayın Eser. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; vatanımız Türkçe hakkında gündem dışı konuşma yapmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimizin başında saygıyla selamladığımız Genel Kurula konuşmamızın devamında da saygıyla hitap etmemiz gerektiğini; milletin kürsüsüne muhabbet, sevgi ve birlik dilinin yakıştığını ifade ederek başlamak istiyorum.

Bu kürsüde dile getirilen ayrıştırmacı söylemlerin varacağı yerin etnik kimlik kavgaları, inanç ve değerler düşmanlığı olacağını hatırlatarak bu derin nifakların doğuracağı gerginlikle güçlü millet olamayacağımızı, her şeyi elde etsek bile huzura kavuşamayacağımızı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, son zamanda Türkiye’de olmayan ve tutması da mümkün görülmeyen suni gündemler oluşturuldu. Ülkede bazı dillerde yasak varmış ve bazı sanatçılara ambargo varmış gibi propagandalar yapıldı. Ülkenin resmî kurumunun “TRT Kurdî” adlı bir kanalı varken, Kürtçe kitap yayınları her yerde serbestken “Kürtçe yasağı” “sanat düşmanlığı” gibi bayatlamış propagandalarla halk kullanıldı. Bu ülkenin eski karanlık günlerini özleyen insanlar, eskimiş ve halkın gündeminden çıkmış gerginlikleri yeniden piyasaya sürme derdindediler. Bu gibi propaganda ve tezvirat neticesinde oluşan fitne karşısında maalesef oluşan tepkiler yeni ve sürekli ayrışmalarına sebep oluyor. Fitnenin cinayetten beter olması da bundandır. Yani ortaya atılan yalan ve iftira birçok fitneye de gebe olarak yayılıp büyüyor. Ona karşı üretilen argümanlar da aynı zeminde üretilince bu işler Türkiye düşmanları lehine oluyor. Ayrıca Türkiye’de bazı dillere, yöresel kültürlere sanki baskı ve asimilasyon politikası yapıyormuş, yine Türkiye’de, sanki Türkçenin konuşulduğu ve toplumsal olarak geçerli olduğu yerler

ile Türkçenin konuşulmadığı ve sanki geçerliliğinin sadece devlet zoruyla mümkün olduğu yerler varmış gibi algılar oluşturuluyor. Hâlbuki Türkçenin sınırlarını bugün bile Kerkük'ten, Halep'ten, Selanik'ten, Üsküp'ten, Tebriz'den başlatabiliriz.

Değerli milletvekilleri, Cemal Süreyya'nın tabiriyle, Türkçenin süt dişiyle gök ekini biçen Yunus Emre'den başlayarak Türkçenin vatanını tespit edecek olursak daha nerelere kadar uzanırız. Türkçeyi ufak bir kaba sıkıştırmak isteyenler Türk vatanını, Türk tarihini arıza telakki eden zihniyet bilsin ki Türkçe Mekke'den Bosna'ya, Kırım'dan Bağdat'a, Tunus'tan Kaşgar'a ve Ulan Batur'a kadar üstünlüğünü şiirle kabul ettirmiş bir dildir.

Karamanlı Yunus Emre ve Bursalı Süleyman Çelebi'nin yanında Urfalı Nebi'yi ve Bağdatlı Ruhi'yi saymamızın sebebi de budur. Bağdat yöresinden Fuzulî'yi, Diyarbakırlı Nesimi'yi, Sivashlı Âşık Veysel'i, Bayburtlu Zihni'yi, Mısırlı Şahidi'yi Üsküp'ten Yahya Kemal'le buluşturan dil Türkçe'dir. Yüzlerce yıl boyunca, Kaşgar'dan yola çıkmanın Bosna'ya güvenle ve muhabbetle varmasını sağlayan dil yine Türkçedir. Bu dilin erenleri, dostları, yârenleri, şehitleri vardır. Zira Türkçenin sınırları vatanımızın sınırlarıdır. Bu farklı coğrafyalardan Türkçenin şairleri, Türkçenin sanatçıları çıkmıştır. İnsanlar "Kürt'üm, Arap'ım, Moğol'um, Boşnak'ım, Arnavut'um, Çerkez'im" dememiştir. Toroslar'dan Karacaoğlan ve Dadaloğlu Türkçe kavga vermiştir, Köroğlu Türkçe isyan etmiştir ama gel gör ki sultan da bey de Türkçe şirden başka yol bulamamıştır sığınacak.

Değerli milletvekilleri, Yahya Kemal "Türkçenin çekilmediği yerler vatanıdır ancak çekildiği yerler vatanlıktan çıkar; vatanın kendi gövde ve ruhu Türkçedir." dediğinde Erzurum'u, Urfalı'ya, Halep'i, Kerkük'ü, Medine'yi ve kendisinin doğduğu Üsküp'ü kastediyordu. Evet, bu ülkelerin güzide milleti ki bizler bu topraklarda Türkçe doğduk, Türkçe yaşayacağız ve Türkçe öleceğiz. Bu bütünlüğü ve birliği anlayan insanlar yüz sene önce bu vatani kurtardı. Türkçenin sesine gürlük veren bütün halklar Türkçenin vatanında yaşamak için savaştılar. Kürtçe türküler söylendi Çanakkale cephesinde, türküler yazıldı Kerkük için ancak anlaşılıyor ki İstiklal Harbi'nin mağlup milletleri Türkçenin sesinden hâlâ rahatsız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMAN OĞUZHAN ESER (Devamla) – Başkanım, ek süre alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

SELMAN OĞUZHAN ESER (Devamla) – Milletimizin ne olduğunu anlamamız lazım. Benim eşim Elâzığlı, ben eşimin Kürtçe konuşulan köyünde ağaçtan elma toplarken yine Kürtçe şarkılar da söyleyeceğim çünkü Türkçenin sesi Kürtçe konuşan o insanların hayatlarında görülebilir şekilde vücut bulmuştur. Umarım bu son söylediğim cümle iyi anlaşılabilir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, TEKNOFEST Azerbaycan hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, TEKNOFEST Azerbaycan'a ilişkin gündem dışı konuşması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden necip milletimiz; ben açıkçası burada yüzyılları aşkın bir birlik hikâyesini anlatmak üzere söz almak istedim bugün. Nuri Killigil Paşa'nın, aslında, orada bıraktığı yüzyılı aşkın bir ruhun bugünkü yansımasını anlatmak üzere söz aldım. Uzun vadeli akılcı bir ekosistem teşekkülünün nasıl oluşturulduğunu anlatmak üzere -beş dakika ne kadar yeter bilmiyorum ama- söz almak istedim.

Geçtiğimiz hafta Azerbaycan'daydım, Bakü'deydim. TEKNOFEST Azerbaycan'ı bizzat müşahade etmek istedim, bizzat tecrübe etmek istedim, oradaki gençler ne hissediyor, nasıl yorumluyor bunu bizzat görmek istedim ve ben onlardan galiba daha da çok heyecanlanarak döndüm. Dolayısıyla bu heyecanımı burada sizlerle de paylaşmak istedim.

TEKNOFEST, uluslararasılaşmak adına çok önemli adımlar atıyor. Her sene farklı ülkelerden katılımcıları da ağırlıyor TEKNOFEST ve bununla da sınırlı kalmadı bu sene, artık sınırlarımızın da ötesine taşındı ve ilkini, yurtdışındaki ilk TEKNOFEST’i “TEKNOFEST Azerbaycan” adıyla Bakü’de gerçekleştirdi.

TEKNOFEST, 2018 yılında 4.333 takımın başvurusuyla yoluna başlamışken 2022 yılında 150.898 takım başvurusuyla yoluna devam ediyor yani bunlar sadece takımlar. Bu takımlarda bir sürü genç var, dolayısıyla ne kadar çok gencin hayatını değiştirdiğini, dönüştürdüğünü varın, siz düşünün. Bu sene de Azerbaycan’da 1.010 takımla ilkini gerçekleştirmiş olduk TEKNOFEST’in. Aslında, biz, içinde bulunduğumuz yüzyılın yeni bir hikâyesini birlikte yazıyoruz, dolayısıyla bu hikâyeye sahip çıkmak ve bu hikâyeyi her yerde anlatmak bence hepimizin boynunun borcu.

Ben, kendi gördüğüm örnekleri anlatmayı önemsiyorum başkalarının anlattıklarındansa. Zafer Takımı’ndan bahsedeceğim size. Böyle stantlar arasında dolaşıp gençlerle epey sohbet ettim. Zafer Takımı, şehitlerimizin, Azerbaycan Türkü şehitlerin bizlere emaneti evlatların kurmuş olduğu bir takım. Tarım teknolojilerine dair çok güzel, verimli bir projeleri vardı. Dolayısıyla orada, aslında, hem şehitlerin emanetlerine nasıl sahip çıkıldığını ve onların geleceğe nasıl hazırlandığına dair bence çok tatlı bir örneklikleri vardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onları buraya taşımak istedim.

Yine, benzer şekilde, Türkiye Uzay Ajansının TEKNOFEST Bakü’deki standı; buraya bir astronot koymuşlar. Malumunuz olduğu üzere, seneye kendi astronotumuzu da uzaya gönderiyor olacağız, başvuruları da başladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir küçük kız çocuğu gelip astronotun elinden tutuyor. Buradaki bu makete gelen bütün çocuklar astronotun elinden tuttu. Dolayısıyla oraya bir hayal, bir tohum ekilmiş oldu ve bu hayale her birimiz sahip çıkmak hususunda bence çok kararlı olmalıyız. Bence, aslında yirmi yıl sonrasının berrak bir geleceğinden haber veriyor bu fotoğraf bize, basit bir fotoğraf olmadığını düşünüyorum. O yüzden, onu buraya taşımak istedim.

Birileri çıkıp diyebilir “Uzayda ne işiniz var?” Sultan Abdülhamit Han da böyle deseydi ne Beykoz’daki kağıt fabrikası o zaman kurulmuş olurdu... Ya, Darülacezeyi kurayım. Sonrasında gelirim, burada işte... O zaman Uluslararası Telgraf Birliği olan, şimdilerde ülkelerin uzaydaki haklarını tanımlayan ITU’nun o zaman üyesi olmasaydık katıldığımız uluslararası toplantılarda aslında çok büyük bir hüsnükabulle karşılaşmazdık.

Ben bir önceki hafta da Ekvador’daydım; Uluslararası Uzay Konferansı’na katıldım ve orada Türkiye’den geldiğimi öğrenen uluslararası katılımcılar dediler ki: “Siz ITU’nun kurucularındansınız. O zaman, 1800’lerin sonunda o 20 ülkeden birisiniz.” diyerek bize ayrı bir muhabbet beslediler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ki şu anki Milli Uzay Programı’mızın da bunda çok büyük bir etkisi var.

Dolayısıyla biz şu an bunları ötelersen birileri bir yerlere gider ve biz de arkasından bakmaya devam ederiz. O yüzden, bütün hayalleri eş zamanlı olarak aynı anda planlayabiliriz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli araba ne oldu, yerli araba?

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – O da geliyor.

Tarım politikalarını eğitim politikalarına, eğitim politikalarını sanayi politikalarına tercih edemeyiz. Hepsini aynı anda yapmak durumundayız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli araba?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu yılın sonu inşallah.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yirmi yıldır yapmadınız ya, yirmi yıldır.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Çamlıdere Osmansin’de yetişen bir yerli ırkı, o büyükbaş ırkını nasıl korumaya dönük politikalarımız varsa, Şereflikoçhisar’da kuraklık dolayısıyla çiftçimizin nasıl yanında durduysak, mahsulünü kaybeden çiftçimizin yanında nasıl durduysak, aralıkta biliyorsunuz destekleri yattı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli araba...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Nasıl tohum, mazot gibi farklı farklı noktalarda çiftçimize destek olduysak, esnafımızı her hafta, her an teşkilatlarımızla birlikte sahalarda bulunarak nasıl dinliyorsak bunların hepsini yaparken uzay politikalarını da, sanayi politikalarını da birlikte inşa etmek durumundayız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz yurt dışında olduğunuz için zamlardan haberiniz yok.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Mesleki ve teknik eğitim konusunda nasıl katsayı vesayetini sona erdirmeyi başardıysak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli araba...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Çok tekrar etmeyi seviyorsunuz fakat bence yeni şeyler söyleyecek kelime dağarcığınız var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama yerli araba... Uzaydan bahsedersen yerli araba...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – O dağarcığa da sahip çıkmak lazım Sayın Grup Başkan Vekili.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli araba...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Mesleki ve teknik eğitim konusunda Altındağ Siteler’deki bir çocuğun gözüne nasıl ışığı kondurduysak bunu devamlı bir şekilde bütüncül politikalarla planlayarak yolumuza devam etmemiz lazım.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Nebati’ye benzemesin o, ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nebati’ye benzemesin.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Bir politikayı diğerine tercih edemeyiz ancak ve ancak bütün politikaları aynı anda uygulamak ve hayata geçirmek durumundayız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Elinizi tutan yok, etmeyin.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Dolayısıyla Abdurrahim Karakoç aslında çok güzel bir hudut tasviri yapar, şiirlerinin pek çoğunda hudutsuzluğa bir özlem okuruz. Mihriban’da der ki: “Aşka hudut çizilmiyor.” Cumhurbaşkanımız Bakü’deki konuşmasında çok güzel bir atıf yaptı Abdurrahim Karakoç’a, dedi ki: “Bu sınırları, hudutları kim çizdi, dar geliyor kardeşim?” Dolayısıyla biz, gönlümüze hudut konduramadığımız yerlerde kalıcı gönül köprülerimizi şu an inşa ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika... Müdahaleler oldu.

BAŞKAN – Toparlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Uzayda zaman yok, uzayda zaman.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – O hâlde, ben son olarak...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Uzayda zaman yok, uzayda zaman yok maalesef.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Ben buradan da bahsettim, dikkatli dinlediyseniz buradan da bahsettim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yerli arabadan bahsedin, yerli araba ne oldu?

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, şimdi, sisteme...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Vermiyoruz ya, bir dakikadan fazla vermiyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Uzayda zaman mevhumu yok.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – O hâlde, ben bu hayali gerçekleştirmemize zemin kılan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Azerbaycan "President"i Sayın İlham Aliyev'e, TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar'a, Haluk Bayraktar'a ve babaları merhum Özdemir Bayraktar'a tekraren teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) En büyük teşekkürü de heyecanlarından asla vazgeçmeyen gençlere ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sen her zaman heyecanını korusun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gençler size teşekkür etmiyor.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayallerine sahip çık, çok doğru bir iş yaptın, güzel bir konuşma oldu.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Buyurun Sayın Çelebi.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gazi Meclisin terör destekçiliği yapılacak yer olmadığına ilişkin açıklaması*

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Daha evvel arsızca "Türkiye'nin ömrü uzun değildir." diyen şahıs, dün Meclis kürsüsünden bebek katili Öcalan'ın serbest bırakılmasını isteyip birkaç kez "sayın" demiştir. Katile "katil", teröriste "terörist" denilir. Gazi Meclis, bu kutlu çatı terör destekçiliği yapılacak yer değildir. Aynı şahıs "İsveç ve Finlandiya'ya şantaj siyaseti yapılıyor." diyerek yabancıların sözcülüğüne soyunmuştur. Parmak sallayarak "İktidara biz karar vereceğiz." demiştir. Ben milletimiz adına tekrar uyarı vazifemi yapıyorum: Bu denklemler çıkmaz yoldur, bu ülkede terör sevicilerinin verebileceği bir karar, alabileceği bir iktidar yoktur, olmayacaktır.

Millî duruşu asla kaybetmeyeceğiz, Kocatepe'yi terk etmeyeceğiz diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

3.- *Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin açıklaması*

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dünyamız, iklim krizi nedeniyle deniz seviyelerinin yükselmesi, yangınlar, kuraklık ve bunlara bağlı oluşan sıcak hava dalgaları, meteorolojik afetler, temiz su kaynaklarına ulaşma gibi sayısı ve çeşidi her geçen gün artan olumsuzluklarla savaştaktadır. Çevreye karşı atılan her yanlış adım bizleri, gelecek nesilleri, dünya üzerindeki canlılığın devamını geri dönüşü çok zor bir noktaya getirmektedir. Çevreye hak ettiği değeri vermek, çevre bilincinin oluşturulabilmesi ve çevreye duyarlı bir nesil yetiştirilebilmesi için çaba sarf etmek önceliğimiz olmalıdır. 5 Haziran Dünya Çevre Günü, ülkemizde de bugünü kapsayan hafta Çevre Haftası olarak belirlenmiştir.

Bu vesileyle dünyamızı iyileştirme sürecinin sorumluluklarını her bireyin alması gerektiğini vurgulayarak Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sezal...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, İstanbul Sanayi Odasının 2021 yılı ihracat rakamlarına göre Kahramanmaraş'ın gösterdiği başarıya ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul Sanayi Odası, 2021 yılı ihracat rakamlarına göre, Türkiye'deki ilk 500 en yüksek ihracat yapan firmaları açıkladı. Bu yıl Kahramanmaraş'tan 14 firmamız ilk 500 içerisinde yer almakta. Üretime, istihdama ve ihracata özellikle bu süreçte ihtiyaç duyulduğu bir dönemde Kahramanmaraş'ın, şehrimin gösterdiği başarıyı dile getirmek istedim. İnşallah, önümüzdeki yıllarda, özellikle 2023 yılı için 5 milyar dolar hedefi olan ve istihdamını 200 bin kişi sayısına ulaştıracak olan Kahramanmaraş'taki sanayicilerimize ve tüm çalışanlarımıza şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaduman.

5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, memleketi yönetenlerin üslup ve tavırlarına ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) - Memleketi yönetenlerin üslup ve tavırda nezaketi, ahlaki ayaklar altına aldığına üzülerek şahitlik ediyoruz. Ülkeyi yöneten en yetkili isim olan Cumhurbaşkanının konuşurken argo kelimeler kullanması ve vatandaşa hakaret etmesi asla kabul edilemez,

Diğer yandan, Bolu Belediye Başkanının, Meclis üyesi bir hanımefendiye yönelik ahlaktan yoksun ifadeleri kabul edilemez; bunlar ayıptır. Bu tavırlara, öncelikle bu siyasetçilere destek verenler tepki göstermelidir. Yöneticiler toplumun temsilcileri olduklarını unutmamalı ve nezaketi polemiklere kurban etmemelidir.

Şairin ifadesiyle “Edep bir taç imiş nuru Hüda'dan/Giy ol tacı emin ol her türlü beladan” diyoruz. Ahlakın öncelenmediği hiçbir tavır kabul etmiyoruz ve her zaman önce ahlak ve maneviyat diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'in turizm potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesi adına bütünlükçü ve sürdürülebilir bir eylem planı hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Akdeniz'in incisi, ülkemizin göz bebeği Mersin'imiz; antik kentleri, tarihî kaleleri, kalıntıları, doğal güzellikleri, inanç merkezleri, sahilleri ve eşsiz koylarıyla cenneti andırmaktadır. Deniz, kültür, doğa ve yayla turizmi gibi çok yönlü turistik faaliyetlerin yapıldığı, yüksek potansiyelli turizm merkezlerinin başında gelen Mersin'imiz, yaz mevsiminin gelmesiyle birlikte misafirlerini beklemektedir. Bu vesileyle kalbi Mersin'le çarpan herkese büyük sorumluluklar düşmektedir. Mersin'imizin turizm potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesi adına bütünlükçü ve sürdürülebilir bir eylem planı hazırlanması, Bakanlığımız tarafından şehrimizi tanıtıcı faaliyetlerin artırılması, turistik tesislerin sayısının imkân ve olanaklarının geliştirilmesi adına yatırımcılara kolaylıklar sağlanması çok çok önemlidir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

7.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Yunanistan tarafından Ege adalarının silahlandırılmasına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Yunanistan yine yavuz hırsız rolünü oynamaya başlamıştır. Avrupalı ağababalarının bir oldubittiyle Yunanistan'a verdiği Ege adaları Yunanistan tarafından silahlandırılmaktadır. Ekonomik ve askerî konularda daima Avrupa ve ABD'ye sığınan Yunanistan, bir taraftan adaları silahlandırmakta, diğer taraftan ABD'ye 9 tane üs kurmuştur. Özellikle Midilli ve İstanköy çok yoğun bir şekilde silahlandırılmıştır. Sormak istiyoruz: Bu silahlanmanın amacı

nedir? Sonra da utanmadan Avrupa'ya, ABD'ye gidip çocuk gibi ağlamaktadır, Yunanistan bunu tarz edinmiştir. Yunanistan'a Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli gereken cevabı vermiştir. Yunanistan aklını başına almalıdır, tehlikeli sularda yüzmekten vazgeçmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

8.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Gezi olaylarının dış güçlerin organize ettiği bir kalkışma olduğuna ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Gezi Parkı kalkışmasında sözde ağaç ve yeşil alan, çevre bahane edilmişti. Eylem süresince on binlerce ağaç, yüz binlerce metrekaşe yeşil alan ve çevre tahrip edildi, yıkıldı, yakıldı. Taleplerinde ne 1 metrekaşe yeşil alan ne de 1 tane ağaç dikimi vardı. Peki, ne vardı? 3'üncü havaalanı yapılmasın, 3'üncü köprü yapılmasın, nükleer santraller yapılmasın yani ülkenin ihtiyacı olan yatırımlar yapılmasın vardı. "Mesele Gezi Parkı değil arkadaş, sen hâlâ anlamadın mı?" "Zulüm 1453'te başladı." diyerek gerçek niyetlerini de açıklamışlardı yani takke düşmüş, kel görünmüştü. Gezi, terör örgütleri ve bunların yandaşları aracılığıyla milletin iradesinin ve Türkiye'nin önünü kesmeye yönelik dış güçlerin organize ettiği bir kalkışmadır, ülkeye yapılan en büyük ihanettir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz...

9.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'in gerçekleştirdiği ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Ülkemiz ihracatta rekorlar kırmaya devam ediyor. Mayıs ayı ihracatımız geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,2 artışla 19 milyar dolara ulaşarak tüm zamanların en yüksek mayıs ayı ihracatı gerçekleşmişti. Turizm, ticaret, tarım ve sanayinin bir arada geliştiği, çok odaklı ekonomiye sahip olan Akdeniz'in incisi Mersin'imiz de ihracatta ülkemizin dünyaya açılan kapısı ve lokomotif oldu. Türkiye'nin en önemli ve en işlek uluslararası limanı, ulaşım olanağı ve gelişmiş serbest bölge faaliyetlerini barındıran, lojistik gücüyle ülkemizin dünyaya açılan kapısı olan Mersin'imiz gerçekleştirdiği ihracat rakamlarıyla bu rekorların kırılmasına büyük katkı sağladı. Bu kapsamda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu hedef doğrultusunda ihracatımızı daha yukarı çıkaracağımızı ve ekonomimizi daha da güçlendireceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 4'üncü sondaj gemisine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye mavi vatandaşları sondaj gemisi filosuna yeni bir üye daha kattı. Fatih, Kanuni ve Yavuz'dan sonra 4'üncü sondaj gemimiz de seçim bölgesi Mersin Taşucu Limanı'na demir atmış durumda. "7'nci nesil" üstün teknolojiyle donatılmış yeni sondaj gemisinin uzunluğu 238 metre. 42 metre genişliğindeki yeni sondaj gemisi 68 bin ton ağırlığında. Maksimum 12.200 metre derinliğe kadar inebilecek yeni sondaj gemisi 3.600 metre derinliğe kadar işlem yapabilecek. Kule yüksekliği ise 104 metre. 200 kişilik mürettebat kapasitesiyle sondaj çalışmalarını yürütecek personeli taşıyacak gemi dünyada diğerlerinden farklı olarak "7'nci nesil" olarak adlandırılan en modern, en son teknolojiyle donatıldı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde küresel ve bölgesel bir aktör olan Türkiye enerjide de geleceğin önemli oyuncularından biri olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünver.

11.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, yirmi yıllık AKP iktidarının ülkeyi yokluğa, milleti açlığa sürüklemesine ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP iktidarını ve getirdiği tek adam rejimini en iyi özetleyen söz “Zam, zam, Recep Tayyip Erdoğan” olmuştur. Yirmi yılın sonunda bütün ekonomik kriterlerde 2002'nin gerisine düşen AKP iktidarı ülkeyi yokluğa, milleti açlığa sürükledi. Bunun sonunda, kendisi de getirmekten korktuğu sandıkta hüsrana uğrayacak. AKP'nin sandıktaki hüsrana diyecek bir sözümüz yok. Elbette amacımız sandıktan bir iktidar değişikliği çıkarmak. Ne var ki milletin içine itildiği ekonomik sıkıntılara kayıtsız kalmamız mümkün değil. Her ne kadar Cumhuriyet İttifakı partileri gündem değiştirmek için çaba sarf etse de halkımızın gündemi ekonomik kriz. Bizim benzin ve mazotun 26 lirayı geçtiği, resmî gıda enflasyonunun yüzde 100'ü aştığı bir ortamda kısıp çekişmelerle kaybedecek vaktimiz yok. Bırakın yalanı dolanı, iftirayı milletin derdine bir nebze de olsa çare arayın. Bırakın uzayı muzayı açlığa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut...

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, şeker sorununa ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP ülkenin neyi var neyi yoksa satıp savdı. Şeker fabrikaları 2018'de özelleştirildi, TÜRKŞEKER devre dışı bırakıldı, üretim darbe yerken pancar üreticisi de perişan oldu. Tarım Bakanlığı da şekerdeki fiyat artışının önüne geçmek için güya çareyi ithalatta buldu. Normalde, TÜRKŞEKER kapasite raporuyla birlikte imalatçıya 50 kiloluk şekerin torbasını 550 liraya veriyor. Buraya bağlı Ereğli Şekerden çuval başı 30 lira nakliye bedeliyle birlikte 580 liraya Adana'ya gelen şeker ne hikmetse toptancılarda 1.050 liradan satılıyor. Piyasada mal yok diye imalatçının bulup alamadığı şeker toptancıya nasıl gidiyor, yüksek fiyatla nasıl satılıyor? Serbest piyasada torbası 900 lira olan şeker bulunamıyor. İmalatçının alması gereken şekerin toptancıda ne işi var? Bu vahim duruma kim izin veriyor? Açıklama yapılmalı, denetimler artırılmalı, şekerdeki sorunu çözün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

13.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'un Şile ilçesinin mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'umuzun şirin ilçelerinden Şile'deki bir mülkiyet problemini daha çözüyoruz, tıpkı Çatalca ve Silivri'mizde olduğu gibi kangrenleşmiş bir problem tarihe karışacak. Darlık Barajı ve Ömerli Barajı'ndan etkilenen ailelerin Darlık Mahallesi ve Esenceli Mahallesi'nde iskân edilmeleri amacıyla 6292 sayılı Kanun'un geçici 6'ncı maddesinde yaptığımız değişikliklerle yerleşik bir yaşamın sürmekte olduğu bu mahallelerde ortaya çıkan mülkiyet problemi tarihe karışmış olacak.

Kanun teklifimiz geçen hafta Çevre Komisyonunda görüşüldü, bu hafta da Bayındırlık Komisyonundan geçti, önümüzdeki hafta inşallah, Genel Kurula geldiğinde mülkiyet problemini çözmüş olacağız. Her zaman Şile halkının, İstanbul'umuzun yanında olan Saygıdeğer Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyor, kanunun hayırlı olmasını diliyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Güzelmansur, buyurun.

14.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, hazinece karşılanan sigorta primi işveren desteğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2013 yılında yürürlüğe giren yasayla aralarında Hatay’ın da bulunduğu sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi düşük illerimizdeki özel sektör iş yerlerinde 6 puanlık sigorta primi işveren desteği hazinece karşılanmaya başlanmıştı. Bu destek 2021 yılı sonuna kadar devam etti, altı aydır ise uygulanmıyor. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizin gittikçe derinleşmesiyle bu tür teşviklere her zamankinden fazla ihtiyaç var. 6 puanlık ilave prim uygulaması yeniden başlamazsa işten çıkarma, sigortasız işçi çalıştırma yaygınlaşacak. İşsiz sayısının ve kayıt dışılığın artmaması için 6 puanlık sigorta primi işveren desteğinin bir an önce yeniden başlaması gerekiyor. Ben bununla ilgili kanun teklifini Meclis Başkanlığına sundum. Bütün milletvekillerinin desteğini bekliyorum, tabii iktidar esnafını düşünüyorsa.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

15.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Gezi olaylarının planlı şekilde yapılan alçak bir terör saldırısı olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Dokuz yıl önce yaşanan Gezi olayları bir kalkışma, bir ihanet ve utanç hadiselerinin gerçekleştiği gündür. Ağaç bahanesiyle terörist ve provokatörler tarafından iç ayaklanma çıkartılarak ülkenin huzurunu bozmak ve iç çatışmalarla ülkeyi parçalamak adına yapılan bir darbe kalkışmasıdır. Dolmabahçe Bezmiâlem Valide Sultan Camisi'nin içindeki görüntüleri hatırlayalım. Polisin yaptığı incelemede bulunan bira kutusu, sigara kutusu, söndürülmüş sigara izmaritleri, ayakkabılarla cami içinde gezmeler. Kutsallarımızı da ayaklar altına almışlardı bu bostan bozuntusu, insan müsveddesi mahlukatlar. Kim ne derse desin Gezi olayları planlı bir şekilde yapılan alçak bir terör saldırısıdır. Yol açtığı maddi tahribatın bedeli 1,5 milyar dolardır.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin bu küresel ekonomik dalgalanmayı da en az hasarla atlatacağına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biz AK PARTİ olarak milletimizin hayallerini gerçeğe dönüştürmek için önümüze çıkan engelleri aşarak, eser ve hizmet üreterek kararlılıkla yolumuza devam edeceğiz. Küresel ekonomik dalgalanmaların sınır tanımaz etkisiyle ülkemizde de hissedilen benzer sıkıntıların gelişmiş ülkeler başta olmak üzere tüm dünyada yaşandığını biliyoruz. Vesayetle mücadelemizde, terörizmle mücadelemizde, darbelere karşı mücadelemizde olduğu gibi birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sarılarak, çalışmaya devam ederek inşallah bu süreci de en az hasarla atlattımayı başaracağız.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde hizmeti işimiz; milleti gücümüz kabul ederek durmadan, dinlenmeden 2023 hedeflerimize ulaşarak 2053 ve 2071 vizyonumuzla büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasını sürdüreceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

17.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ehliyet affına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, pandemi süreci içerisinde vatandaşlarımızı rahatlatma adına birçok yasa çıkartılmış, öğrenci affından vergi affına kadar birçok düzenleme yapılmıştır. Trafik kazası yapıp, ölümlü kazaya sebebiyet vermeyip ya da alkollü araç kullanmaktan, aşırı hız yapmaktan dolayı ehliyetine el konulmuş

1 milyona yakın insanımız mağdur durumdadır. Özellikle geçimini şoförlükten sağlayan, direksiyon sallayarak sağlayan insanlarımız mutlaka bir ehliyet affı beklemektedir. Bunun mutlaka Meclisin gündemine alınmasını ve bu 1 milyona yakın insana bir defaya mahsus olmak üzere bir af çıkartılmasını talep ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

18.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, TÜİK'in açıkladığı büyüme rakamlarına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK, Türkiye ekonomisinin 2022 yılı ilk çeyreğinde yüzde 7,3 oranında büyüdüğünü açıkladı. Buradan sormak istiyorum: Ekonomisi sürekli büyüyen bir ülkede masabaşında belirlenen enflasyon bile yüzde 70 olur mu? Ülkenin parası bir ayda yüzde 9 değer kaybeder mi? Vatandaşın üzerine her gün yağmur gibi zamlar yağar mı? Sokakta ucuz ekmek, markette ucuz yağ kuyrukları oluşur mu? Bu nasıl büyüme? Çiftçi tohum, gübre, mazot, ilaç alamıyor; esnaf her gün kepenk kapatıyor, emekli pazara bile gidemiyor, vatandaş “Aşsızım, işsizim.” diye feryat ediyor. Ne yazık ki büyüyen, ülkenin ekonomisi değil, vatandaşın yoksulluğudur, bankalara olan borcudur. Bu tabloda büyüyen, olsa olsa yandaş müteahhitlerdir, üç beş maaş alan danışmanlardır, döviz ve faiz lobileridir, milletin sırtından geçinen saray ahalisinin ekonomisidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Serter...

19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, TÜPRAŞ'ın Aliğa Rafinerisinde eylemde olan işçilere ilişkin açıklaması

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İktidarın zulmü arttıkça nefesini kesmek istediği insanların sayısı da artmakta. Bunların arasındaki kesimde her zaman zenginden yana olan iktidarın karşısında durduğu işçiler de var. Üç gün önce Aliğa'da günlerdir TÜPRAŞ rafinerisinde eylemde olan işçi kardeşlerimizin yanındaydım. TÜPRAŞ, sudan sebeplerle İzmit, Batman, Kırıkkale Rafinerilerinin yanında İzmir Aliğa Rafinerisi'nde de 27 işçi çıkarmaya karar vermiş, bu açlık döneminde. 4 şehirde 88 işçi kardeşimiz tepki olarak kendilerini rafineri içlerinde kilitlemiş vaziyettedirler. Neymiş? Sosyal medyada birkaç paylaşım. Üreten kesimden korkmayın, halktan korkmayın; üreten işçiler, emekçiler bu ülkeyi alın teriyle sulamaya devam edeceklerdir. Ve şunu bilin ki her zaman emekçi kardeşlerimizin, işçi kardeşlerimizin yanındayız; yanında olmaya, emekten, özgürlükten yana olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

20.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinin tarihî ve doğal güzelliklerine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, binlerce yıllık geçmişle tarihin, kültürün, turizmin, sanatın, ticaretin ve sanayinin yan yana olduğu Kocaeli'nin nüfus yoğunluğu en kalabalık ilçelerinden, Darıca'dan bahsetmek istiyorum. Tarihi Darıca Kalesi, temiz sahilleri, ulu çınarları, sosyal alanları, festivalleri, yerli ve yabancı ziyaretçilerin ilgi odağı olan ve kuş türleri açısından dünyada benzeri olmayan kuş cenneti rengârenk, cıvılcıvılcı kuşlarıyla sizi hayvanlar âleminin esrarına götürürken çok sayıda bitki türüyle de bir botanik müzesi gezmiş olursunuz. 3 burundan oluşan Bayramoğlu Yarımadası, kafeterya, restoran, piknik alanlarıyla Darıca sahili şehirlerin ve kültürlerin kaynaşma merkezi. Dudayev Parkı, bir akşam güneşinin batışına hayran olacağımız Sancaktepe, tarihin derinliklerine sizi taşıyacak Rum evleri ve köşklere, bir asırdan fazla gemilere göz kırpan deniz feneri size de göz kırıyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özgürsoy Çelik...

21.- *Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Amanos Dağları'nın terörden temizlenmesine ve Hatay'da yayla sezonunun başlamasına ilişkin açıklaması*

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun Sayın Cumhurbaşkanımıza Amanos Dağları'nın terörden tamamen temizlendiği tekmilini vermesi bizleri ziyadesiyle gururlandırmış ve mutlu etmiştir. Bu zor coğrafyada kahramanca görev yapan personelimizi tebrik ediyor, şehadete erenlere Allah'tan rahmet, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Uzun zamandır, belki de terörle mücadele tarihinde ilk defa terörün geçiş noktası Amanoslar tamamen temizlenmiştir. Bu başarıdaki en büyük pay hiç şüphesiz Sayın İçişleri Bakanımıza aittir.

Seçim bölgem Hatay'da havaların ısınmasıyla birlikte yayla sezonu açılmıştır. Bu sene yaylalarımızda her zamankinden daha güvende kalacak vatandaşlarımızın yangınlara sebebiyet verecek davranışlardan kaçınmalarını özellikle istirham ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tutdere.

22.- *Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Pınaryayla (Artan) köyünde yaşayan halkın mağduriyetine ilişkin açıklaması*

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hafta sonu ziyaret ettiğim Adıyaman'ımızın merkeze bağlı Pınaryayla Artan köyünde yaşayan halkın mağduriyetinden sizlere söz etmek istiyorum. 300 haneli köyümüzde yaşayan halk içmeye su bulamıyor, tarlasını sulamaya su bulamıyor. İktidar tarafından verilen bütün sözler bugüne kadar yerine getirilemedi, Pınaryayla göleti bir türlü yapılamadı. Kuyu var, elektrik var ancak elektrik zamlarından dolayı vatandaş kuyuyu çalıştıramadığı için içmeye su bulamıyor.

Buradan iktidara ve Adıyaman Valiliğine açıkça çağrı yapıyorum: Pınaryayla göleti için verdiğiniz sözleri ne zaman yerine getireceksiniz? İçme suyunda kullanılan elektrikteki vergilerin kaldırılması için çalışmalarını ne zaman başlatacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldız, buyurun.

23.- *Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Aziz Sancar'ın Bakü'deki konuşmasına ilişkin açıklaması*

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Az evvelki konuşmamda küçücük bir kısım eksik kalmıştı, orayı hemen eklemek istiyorum. Yavan, köksüz işlevsel bir aparat olmayı peşinen kabul eden “dünya vatandaşlığı” kavramı yerine özümüzle, kültürümüzle, fikrimizle, idealimizle, benliğimizle, ülkemize, ülkelerimize ve dahası insanlık adına üretim yaparak uluslararasılaşmanın, dünyaya söz söylemenin mümkün olduğunu bize gösteren Aziz Sancar Hocanın Bakü'deki konuşmasından çok küçük bir pasajı aktarmak isterim, bence bizim için çok güzel bir ideal manzumesi ortaya koyuyor: “Hayatta ve işlerinizde yükselmek veya ödül almak gibi amaçlar için çalışmayın, yaptığınız her işte hep aynı olun, en iyi olmaya çalışın. Daha önemlisi, insanlığa ve memleketinize değer katmaya çalışın. Dürüst, ahlaklı, adaletli olun. Eğer bu şekilde çalışırsanız mutlaka ödülünüzü alırsınız.

Sevgili gençler, memleketinizi sevmekten asla vazgeçmeyin, memleketinize, insanlara fayda sağlamayan işlerin kalıcı olmayacağını bilin, benim için de önemli şeylerden biri Türk dünyasının kalkınması ve Türk gençlerinin bilimde ön sıralarda yer almasıdır.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

24.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da iptal edilen tren seferlerine ve Gökçe Mahallesi'ndeki TOKİ mağdurlarına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Afyonkarahisar'dan günde 3 tane tren İstanbul'a sefer yapıyordu; Pamukkale, Meram, İç Anadolu Mavi. Afyon Garı ana baba günü gibi olurdu. Hemşehrilerim, gurbettekiler, öğrenciler bayramda, seyranda ekonomik bir şekilde Afyonkarahisar'a, köyüne, kasabasına, ilçesine gelirdi. Bu seferler iptal edildi ve hâlâ, yıllardır geri getirilmedi. Özellikle akaryakıt zamlarından sonra millet zaten seyahat edemiyor, bir de tren seferleri olmayınca hemşehrilerimin mağduriyeti artıyor. Hızlı treni hâlâ bitiremediniz, elinize, yüzünüze, gözünüze bulaştırdınız. O yetmediği gibi, elimizdeki tren seferlerini iptal edip yıllardır geri getirmediğiniz için hemşehrilerimin mağduriyeti devam ediyor.

Öte yandan, Afyonkarahisar'da 2019'da kurası çekilen Gökçe Mahallesi'ndeki TOKİ'ler hâlâ, üç yıldır yapılmadı. Bu insanlar Küçükçobanlı TOKİ'lerde hak sahibiyken orası zaten Gökçe Mahallesi'ne kaydırıldı. Dar gelirli insanlar ev sahibi olma umuduyla yıllardır bekliyor ama TOKİ'den ses seda çıkmıyor. Buradan tüm TOKİ mağdurlarına sesleniyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın cezaevlerini bebekli, hamile kadınlar ve yaşlı hasta mahpuslarla doldurmasına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidar, cezaevlerini bebekli, hamile kadınlar ve yaşlı hasta mahpuslarla doldurmuştur. Beş aylık hamile Ayşe Karaduran Şanlıurfa Cezaevinde, dokuz aylık hamile Ceyda Nur Eroğlu Edirne Cezaevinde mahpusdur. Adil olmayan yargılamalar anne karnındaki bebekleri, hamile kadınları mağdur etmektedir. Bebekler cezaevinde mi doğacak? Adli Tıp Kurumu, hasta mahpusları cezaevinde tutmakla mı görevlidir? İnfaz erteleme verilmesi gereken felçli hastalar Mehtap Şentürk ve Şerife Sulukan'ı cezaevine göndermiştir. Yüzde 85 engelli, MS ve epilepsi hastası Mehtap Şentürk'ün ve yüzde 89 engelli, felçli ve kalp hastası Şerife Sulukan'ın cezaevinde ne işi vardır? Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın bütün bunları cevaplaması ve bu zulmün bitmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – İmam Bey, buyurun.

26.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği vekâlet yoluyla kurban kesimi bedellerine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 yılı için vekâlet yoluyla kurban kesim bedelini yurt içi 2.250 TL, yurt dışı 1.800 TL olarak belirledi. 2021 yılında kurban bedelleri yurt içinde 1.125 lira, yurt dışında ise 925 liraydı. TÜİK'in açıkladığı nisan ayı enflasyon oranı yüzde 70'in altındayken kurbanlıklarda fiyat artışı yüzde 100 seviyesinde oldu yani muhalefet gibi Diyanet İşleri Başkanlığı da TÜİK'in belirlediği enflasyon oranına inanmıyor. Aslında Diyanetin açıkladığı fiyatlar da gerçeği yansıtmamaktadır. Şu anda Gaziantep'te 50 kilogramlık bir koyunun fiyatı 3 bin TL olup bayram yaklaştığında 3.500 TL'yi geçeceği tahmin edilmektedir. Böylece, dar gelirli vatandaşlarımız kurban ibadetlerini yapamaz hâle getirilirken kurbandan kurban et yiyenler için de et hayal oldu; işte, geldiğimiz nokta budur diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

İYİ Parti adına Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu.

27.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Ahmet Tekdal'ın vefatının 2'nci yıl dönümüne, Adana'nın Kozan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne, 1998 yılında meydana gelen Adana Ceyhan depreminin yıl dönümüne, 2022 yılı buğday alım fiyatlarının hâlâ açıklanmamasına, Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı için belirlediği vekâlet yoluyla kurban kesimi bedeline, AK PARTİ Hükümetinin izlediği ekonomi programına ve Hükümetin yapacağı en hayırlı işin erken seçim kararı almak olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Başarılı bir çalışma günü temennilerimle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Refah Partisi Kurucu Genel Başkanı ve Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Merhum Ahmet Tekdal'ı vefatının 2'nci yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Bugün, memleketim Adana'nın Kozan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Yüz iki yıl önce bugün, Kozan halkı dayanışma içerisinde vatan bütünlüğü ve millet istiklali için canıyla ve kaniyle topraklarımızı vatanlaştırmış, kendi kurtuluş destanını yazmıştır. Tam bir yıl iki ay yirmi dört gün işgal altında kalan Kozan ve çevresi düşmandan temizlenerek şanlı bayrağımız ebediyen göndere çekilmiştir. Böylesi anlamlı bir günde Adanalı olmanın haklı gururu, onurunu ve mutluluğunu yaşıyorum. Hem Adana'mızı hem de Kozanlı vatandaşlarımızı tebrik ediyor, Kozan halkını en içten duygularıyla, muhabbetle selamlıyorum. İstiklal için mücadele eden aziz milletimizi ve şehitlerimizi bir kez daha rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

Yine bundan tam yirmi dört sene önce 1998 tarihinde Adana Ceyhan ilçemizde meydana gelen depremde 144 vatandaşımızı kaybettik. Depremde vefat eden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ecir ve sabır dileğimi iletiyor, hepsinin acılarını paylaşıyorum.

Birkaç bölgede yaklaşık iki hafta önce başlayan yeni buğday hasadına rağmen, 2022 yılı buğday alım fiyatları henüz açıklanmamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat taban fiyatlarını açıklamakta gecikmesi sebebiyle çiftçiler tüccarın verdiği fiyata mahkûm edilmektedir. Tarımda kendine yetebilen ve ihracat yapabilen bir ülkeyken Hükümetin çiftçiyi ve kırsal kalkınmayı desteklememesi nedeniyle çiftçimiz üretmez duruma gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Unutulmamalıdır ki çiftçi desteklenmezse üretim olmayacaktır. İYİ Parti olarak Hükümeti çiftçiyi daha fazla mağdur etmeden ivedilikle hububat taban fiyatlarını açıklamaya davet ediyoruz.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, 2022 yılı vekâlet yoluyla kurban kesim bedelinin yurt içinde 2.250 lira olarak belirlendiğini açıkladı. Bu rakam geçtiğimiz yıl 1.125 liraydı. Böylece Diyanetin açıkladığı rakama göre bir yılda gerçekleşen artış oranı yüzde 100 oldu. TÜİK hâlen enflasyonu yüzde 70 seviyesinde gösterirken vatandaşın sofrasında hissettiği yüksek enflasyon Diyanet tarafından da teyit edilmiş oldu. İşçiye, memura, emekliye yüzde 25 ile yüzde 30 arasında yapılan zamlar yıllık enflasyonun oldukça altında kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – AK PARTİ Hükümetinin izlediği yanlış, plansız ekonomi programı sebebiyle aziz milletimiz enflasyona ezilmiş, alım gücü azalan vatandaşlarımız yoksulluğa mahkûm edilmiştir. İğneden ipliğe gelen zamlar her geçen gün devam etmektedir. Hükümet, beceriksiz ekonomi yönetiminin faturasını milletimize zam olarak çıkarmaktadır. Dün gecedan itibaren geçerli olmak üzere benzin litre fiyatına 1 lira 22 kuruş; doğal gaza yüzde 30; elektriğe ise konutta

yüzde 15, sanayide yüzde 25 zam yapılmıştır. Zamlar durdurulamıyor, enflasyon düşürülemiyor, döviz kuru indirilemiyor, üretim arttırılmıyor, alım gücünün hızla erimesinin önüne geçilemiyor. Artık Hükümetin Türkiye'ye verecek umudu ve yeni bir politikası yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Atılacak en hayırlı adım erken seçim kararı olarak Türkiye'nin önünü açmak ve ekonomik olarak ezilen milletimize nefes aldirmek olacaktır. Aziz milletimizin artık dayanacak gücü kalmamıştır. Tek yol sandıktır, tek yol seçimdir; az kaldı.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

28.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, Muhsin Melik, Nazım Hikmet, Orhan Kemal ile Ahmed Arif'in ölüm yıl dönümlerine, "Türkiye Fedailerini" isimli yapılanmaya, mülteci sorununa ve Diyarbakır Sebze ve Meyve Komisyoncuları Odası Başkanı Fırat Taş'ın yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, birçok yıl dönümü var. Öncelikle, 2 Haziran 1994'te Savaş Buldan'ın, Hacı Karay'ın ve Adnan Yıldırım'ın İstanbul Yeşilyurt Çınar Otelinden polis kimlikli, polis yelekli ve telsizli 8 kişi tarafından kaçırıldıktan sonra katledildiğini dün gibi hatırlıyoruz. Ve maalesef, sonra, 4 Haziranda bulduklarında vücutlarında işkence izlerinin görüldüğü, derilerinin soyulduğu ve göğüs başına kurşun sıkıldığı otopsi raporlarıyla belgelendi. Aslında dönemin Başbakanı Tansu Çiller, o zaman bu cinayetlerin doğrudan işlenmesini önceden ilan etmiş ve devlet, PKK'yle olduğu gibi, onlara mali destek sağlayanlarla da her türlü mücadele edecektir diyerek bu faili meçhul cinayetlerin geleceğini de önceden duyurmuştu.

Ben, aynı zamanda Eş Genel Başkanımızın eşi olan Savaş Buldan'ı, Hacı Karay'ı ve Adnan Yıldırım'ı -yarın ölüm yıl dönümleri- saygıyla, minnetle ve özlemle anıyorum; anıları mücadelemize her zaman ışık tutacaktır.

Yine, yarın Nazım Hikmet'in ölüm yıl dönümü. Devrimci direnişlerle bezeli haziranda yitirdiğimiz devrimci ustayı da burada saygıyla anmak istiyorum.

Orhan Kemal, Adana'da toprak ve fabrika işçilerinin dünyasını, İstanbul'daki gecekondu mahallelerini, fabrika çevrelerini eserlerine konu edinen ya da başka bir ifadeyle ötekileştirilenleri, ezilenleri, sömürülenleri anlatan, insanı anlatan kıymetli usta Orhan Kemal'in de bugün ölüm yıl dönümü; saygı ve minnetle anıyorum. Eserleriyle o da tıpkı Nazım Hikmet gibi ölümsüzlüğe ulaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Muhsin Melik, Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesinde yaşamını yitirmiş bir devrimciydi. Bundan yirmi sekiz yıl önce kontrgerilla kurşunlarının hedefi oldu. Katilleri adalet önüne çıkarılmadı, faili meçhul cinayetlere kurban giden 17 bin kişiden biriydi maalesef ve Muhsin Melik'i bugün çeşitli illerde anmalar gerçekleşecek. Kendisini de bugün saygıyla minnetle anıyorum, anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Ahmet Arif... "Haziranda ölmek zor." demiş ya büyük usta Hasan Hüseyin Korkmazgil. Saydığım, haziran ayındaki nice kayıplar hafızamıza kayıtlı ama o kayıplarımızın mücadelesi ve bıraktıkları ruh hâlâ bizlerle; bizlere yol gösteriyor, ışık tutuyor, güç veriyor. Ahmet Arif'in şiirinden kısa bir kesit okumak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Öyle yıkma kendini/Öyle mahzun öyle garip/Nerede olursan ol/İçerde, dışarda, derste, sırada/ Yürü üstüne üstüne/Tükür yüzüne celladın/Fırsatçının, fesatçının, hayının/ Dayan kitap ile/Dayan iş ile/Tırnak ile, diş ile/Umut ile, sevda ile, düş ile/ Dayan rüsva etme beni.” Evet, kendisini saygı ve minnetle anıyorum. Bu dünyadan Ahmed Arif geçti, bizlere yadigâr kaldı unutulmaz dizeleri. “Dayan.” sesini bugün de duyuyoruz ve dayanmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, yeni bir oluşuma ilişkin kamuoyunda güçlü bir tartışma var. “Türkiye Fedaileri” isimli yapılanma nedir? Onları sormak istiyorum. Mehmet Cazip Obay isimli bir şahsın 15 Temmuz Federasyonu Başkanı Mehmet Sıddık Dönmez’le...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...tartışması sonucunda olay yerine gelen polis tarafından karakola götürülüyor ve ifadesi alınıyor. Yani kendisinin ayrıca başkalarından para istediği, “Süleyman Soylu’nun adamıyım, İstanbul Emniyeti adına iş yaparım, eğer vermezsen seni şu an emniyet güçlerine aldıracağım.” şeklinde söylemleri olduğu da iddialar arasında ve bu şahıs polislere de aynı şeyi söylemiş. Sonra, Obay konuyla ilgili açıklama yapmış tartışmalar üzerine, “Türkiye Fedaileri” adlı yapılanmanın resmî bir kuruluş olmadığını, amaçlarının kolluk kuvvetlerine yardımcı olmak olduğunu söylemiş; “Bir ideolojimiz yok, tamamen milliyetçi gençlerden oluşuyor ve insanlar bir araya gelerek kolluk kuvvetlerine yardım ediyor.” demiş. Açıkçası soruyoruz: Devletin kaç tane paramiliter yapılanması var? Yürütmede görevli her kişinin kendine özgü ayrı bir paramiliter örgütü mü var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Devletin kaç tane resmî, kaç tane gayiresmî kolluk örgütlenmesi var? Polis ve Jandarmadan hariç niye bu yapılara ihtiyaç duyuluyor? Bunlara silah desteği ve kimlikler nereden sağlanıyor? SADAT’la ilgili tartışmalar sürerken ve daha hakikatler açığa çıkarılmamışken yeni bir yapılanma tartışması işin vahametini gösteriyor. Bu konuda, bu dehşet verici tabloda acilen yanıt bekliyoruz ve bunun peşini bırakmayacağımızı söylemek istiyorum.

Sayın Başkan, 70 yaşındaki Suriyeli Leyla Muhammed’e atılan tekme açıkçası hepimize atıldı aslında. Sokak ortasında utanç verici ve insanlık dışı bir görüntü olarak hafızalara kazındı. O tekme, iktidarın mültecileri bütün kirli siyasetine araçsallaştırmasının sonucu atıldı aslında. O tekme, aynı zamanda muhalefetin değişik zamanlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O tekme, mültecileri şiddetin hedefi hâline getiren muhalefetin de bazı muhalefet kesimlerinin de maalesef attığı bir tekmedir. O tekme, havuz medyası ile sözüm ona muhalif medyayla günlerdir kuzey ve doğu Suriye özerk yönetimine yönelik olası saldırıları “Mültecileri göndereceğiz ve bir taşla birkaç kuş...” müjdesiyle duyuran medyanın da attığı bir tekmedir. İşte, 70 yaşındaki Leyla Muhammed’e atılan o tekme, bu iş birliği içerisinde Şakir Çakır failliğinde işlenmiştir. Biz, siyasetin yapması gerekenin, bu tekme üzerindeki payımı düşünmesi ve bunun sonuçlarıyla yüzleşmesi gerektiği olduğunu söylüyoruz.

Sayın Başkan, son bir cümlem var, Diyarbakır’dan bir bilgi var elimde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sebze ve Meyve Komisyoncuları Odası Başkanı Fırat Taş, Diyarbakır’da son iki yılda 218 iş yerinden 148’i kapatılmış yani yeni sebze halinde bulunan 218 dükkândan sadece 70 tanesi açık kaldı. İşte, “derin yoksulluk” dediğimiz şey tam da bu. İnsanlar çalıştıkları hâlde artık para kazanamaz hâlde, geçim sıkıntısı hâlinde. Bunun hesabını hep birlikte yürüteceğiz, mücadelemizi yükselteceğiz diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

29.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın politikaları ile gerçekleşenler arasındaki farklılığa ve bir araya geldikleri diğer siyasi partilerle birlikte Türkiye’de adaleti tesis edeceklerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın da grup toplantısında ifade ettiği gibi, millet açlık içerisinde. Bu açlığın sebebi Erdoğan’ın ekonomik modeli. “Dolar düşecek.” diye millete söz verdi, eylülde dolar 8 lira 30 kuruştı, bugün 16 lira 45 kuruş; daha da yükselmesin diye her gün milyonlarca dolar satılıyor. “Enflasyon düşecek.” demişti, eylülde yüzde 19 olan enflasyon bugün TÜİK’e göre yüzde 70, bağımsız bilim insanlarına göre yüzde 157. Yarın TÜİK mayıs ayı enflasyonunu açıklayacak, büyük bir ihtimalle yüzde 80’ler civarında söyleyecek, o bile artık gizleyemiyor. “İşsizlik azalacak.” demişti, işsizlik yüzde 23’e dayandı. Döviz rezervi artacaktı, eylül ayında kendi modelini uygulamaya başladığından beri Merkez Bankasının net rezervi eksi 37 milyar dolar, bugün eksi 55 milyar dolar. Dış ticaret açığı, cari açık azalacaktı; dış ticaret açığı yılın ilk beş ayında yüzde 136 artmış durumda, 43 milyar doları buldu, cari açık bu verilere göre 18 milyar dolar; Erdoğan’ın dehasına teslim olmuş bir ekonomi.

“Biz geleceğiz, demokrasi ve özgürlüğü getireceğiz.” diyordu, Türkiye’de demokrasi ve özgürlük kalmadı. “Camileri kirlettiler bunlar, bunlar sürtüktür.” dedi, camilerin kirletilmediğini caminin müezzini “Ben din adamıyım, yalan söyleyemem, böyle bir şey yok.” dedi ve Tayyip Erdoğan tarafından sürdürüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynı caminin imamı açıklama yaptı; “Ben Allah’tan korkarım, ben yalan söyleyemem, böyle bir şey yoktur.” dedi, imam da sürdürüldü. İşte, kimin gerçek, kimin yalan söylediği, kimin inançla hareket ettiği çok net olarak gözüküyor.

Biz geleceğiz, bizim güvencemiz hukuk devletidir. Biz geleceğiz adaleti tesis etmek için. Hukukun ve adaletin olduğu bir ülkede yatırım olur. Hukukun ve adaletin olduğu bir ülkede üretim olur, refah olur ve insanlar geleceğe umutla bakarlar. Biz, yukarıda farklı siyasi partiler olarak bir araya geldik, tek, Türkiye’nin umudu tekrar yeşersin diye. Taban da birleşecek, ayrışma olmayacak, Türkiye huzur ve mutluluğa doğru emin adımlara yürüyecek.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ünal...

30.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, Balıkesir’in Bandırma ilçesindeki Marmara OSB’ye, mayıs ayında gerçekleşen ihracata ve Ahmed Arif’in 31’inci vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bugün, Balıkesir’in Bandırma ilçesinde 200 civarında fabrikanın üretim yapacağı Marmara OSB’de fabrika temellerinin yılın ikinci yarısında atılacağı haberini aldık. Yatırımların bitmesiyle yaklaşık 2 milyar dolarlık yıllık ihracata ulaşılması hedefleniyor ve 30 bin kişiye de iş kapısı açılacak. Hem Balıkesir’imiz ve Bandırma’mız için hem de ülkemiz için bu girişimin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Mayıs ayında gerçekleşen ihracatın, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,2 artışla 19 milyar dolara ulaştığı haberini bugün sevinçle aldık. Bu, tüm zamanların en yüksek Mayıs ayı ihracatını oluşturuyor. 2022 yılının ilk beş ayının tamamında en yüksek aylık ihracat değerlerine ulaşarak ilk beş ayda Türkiye rekor kırılmış oldu. Daha çok gelişmenin ve üretimin olacağı bir Türkiye öncelikli hedefimiz.

Yine, bugün, “Maviye çalar gözlerin/Yangın mavisine/Rüzgarda asi” diyen Ahmed Arif’in 31’inci vefat yılı dönümü. Duygu dünyamıza tercüman olan, büyük anlamlar katan ve edebiyatımızın önemli isimlerinden olan Ahmed Arif’i de vefatının yıl dönümünde saygı ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın kamu kurum ve kuruluşlarında münhal bulunan engelli kadrolarına atanmaları amacıyla 1/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun oylarına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 20 milletvekili tarafından, ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın kamu kurum ve kuruluşlarında münhal bulunan engelli kadrolarına atanmaları amacıyla 1/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/6/2022 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın kamu kurum ve kuruluşlarında münhal bulunan engelli kadrolarına atanmaları amacıyla Meclis araştırması açılmasına dair İYİ Parti Grubu olarak vermiş olduğumuz önerge hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne göre engelli bireyler herkesle aynı hak ve özgürlüklere sahiptir. Bu hak ve özgürlüklerden tam ve eşit olarak yararlanabilmek için alınması gereken tüm önlemler devletlerin insan hakları yükümlülüğündedir. Sözleşmenin 27'nci maddesi, engelli bireylerin çalışma hakkına ilişkin yaşadıkları sorunların tümünü gözeterek ayrıntılı bir düzenleme öngörmektedir. Ülkemizin de taraf olduğu... Tüm devletler engelli vatandaşların diğer bireylerle eşit koşullar altında çalışma hakkına sahip olduğunu kabul ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca 20 Mayıs 2022 tarihinde yapılan resmî açıklamaya göre ülkemizde iş gücü sayısının 33 milyon 851 bin kişi olduğu, iş gücüne katılım oranının ise yüzde 52,6 olduğu, yüzde 47,4'ünün yani 16 milyon 45 bin 374 kişinin istihdam edilmeyi beklediği öngörülmektedir yani ülkemizde çalışmayı bekleyen işsiz 16 milyon 45 bin 374 vatandaşımız var. Yine, Türkiye İstatistik Kurumunun 2022 yılı Mart ayı verilerine göre kamu sektöründe “Kadrolu” “Sözleşmeli” “Sürekli işçi” “Geçici işçi” ve “Diğer” başlığı altında toplam 4 milyon 921 bin 46 personel istihdam edilmektedir. Buna göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır.” hükmü gereğince kamu sektöründe 147 bin 631 engelli vatandaşımız istihdam edilmek zorundadır. Peki, bu kadar engelli vatandaşımız istihdam ediliyor mu? Tabii ki hayır. 2019 yılında Yükseköğretim Kurulu uzmanları tarafından yükseköğretim sisteminde kayıtlı 7 milyon 740 bin 502 öğrenciden 47 bin 751'inin engelli öğrenci olduğu belirtilmektedir. Söyler misiniz, bu öğrenciler mezun olduklarında istihdam edilmezlerse ailelerinin yardımı olmadan nasıl geçinecekler, nasıl hayatlarını idame ettirecekler, nasıl gelecek hayali kuracaklar?

Arkadaşlar, istihdam, engelliler için yaşamsal en temel haktır. Partimizin 23 Şubat 2021 tarihli grup toplantısında Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de söylediği gibi, biz ilk iş olarak engelli vatandaşlarımıza yönelik bakış açısını değiştirmekle başlayacağız. Biz “Hem engellisin hem de maaş alıyorsun, daha ne istiyorsun?” demeyeceğiz. Biz, “Topluma daha fazla katkı vermek için ne yapabiliriz?” diyerek kamuda engelli kotasını yüzde 6'ya, özel sektörde ise yüzde 4'e çıkarıp eşit işe eşit ücret yarasını hayata geçireceğiz. Biz, bu iktidarın tüm engelli vatandaşlarımızı niteliksiz iş gücü olarak görmesine, sadakacı zihniyetine son verecek, engelli vatandaşlarımıza mesleki olarak kota verilmesini sağlayacağız. Özel sektördeki kotanın uygulanmasını da cezalarla değil, teşvikler sağlayarak gerçekleştireceğiz. Çalışmak isteyen her vatandaşımızın becerisine, yeteneğine ve ilgi alanına göre işe yerleştirilmesini sağlayacağız. Sadece ülkemize özgü olan yüzde 40 engelli raporunu kaldırıp engellilik oranını “hafif” “orta” “ağır” olarak belirleyip haklardan yararlanma konusunda büyük farklılıkların oluşmasının önüne geçeceğiz. Biz İYİ Parti olarak AK PARTİ iktidarının yaptığını yapmayacak, hiçbir vatandaşımıza “Yapamaz, beceremez.” demeyeceğiz çünkü biz yeterli fırsatlar sağlandığında milletimizin her bir ferdinin her işin altından alınının akıyla kalkabileceğine, her işi başarabileceğine inanıyoruz; bunun için de iktidar olduğumuzda “Destekli İstihdam Modeli”ni bir an önce hayata geçireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Bugüne kadar tüm önergelerimizi reddettiniz, engelli vatandaşlarımıza istihdam sağlayacak bu önergemizi de reddederseniz vebalinize yenisini eklemiş olursunuz değerli arkadaşlar.

Meclis kürsüsünden büyük milletimize sesleniyorum: Bekleyin, az kaldı. Yüce Allah'ın izni, büyük Türk milletinin şerefli oylarıyla İYİ Parti iktidara gelecek, engelli kardeşlerimizin tüm mağduriyetlerini ortadan kaldıracak diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; istihdam sorunu başta olmak üzere, engelliler, hayatın her alanında en fazla ayrımcılığa uğrayan kesimlerdir. Engelli bireyler eşit yurttaşlardır ama öyle görülüyorlar. Öncelikle, engellilere yönelik yaygın negatif kültür ve ayrımcı politikalarla yüzleşmek gerekiyor. Birazdan AKP temsilcisi çıkıp sizleri, bizleri rakamlara boğacak ancak hiçbir rakam şu anda milyonlarca engelli yurttaşımızın neden ailelere bağımlı, yoksul, işsiz ve yoksun olduğunu açıklayamayacak.

Engellilerin, istihdam edilmeyi bekleyen, yükseköğretim bitirmiş ya da bitirecek olan engelli öğrencilerin ve mezunların, ailelerine bağımlı olmadan yaşamaları, eşit yurttaşlar olarak hayata katılmaları önündeki tek engel aslında bu siyasi iktidarın ta kendisidir.

Engelli bireylerin emek piyasasından dışlanmaları, iş güvencelerinin olmayışı onları sadece ücretten mahrum bırakmıyor, aynı zamanda emeklilik hakkından, sigorta hakkından mahrum bırakıyor yani hayatı boyunca muhtaç olmaya mahkûm ediyor.

Engelli bireyler içinde çifte ayrımcılığa, hatta çoklu ayrımcılığa uğrayan kadın engellileri ayrıca vurgulamak gerekir. Hem toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri hem de engelli olmaktan kaynaklı, kadınlar çoklu ayrımcılığa maruz kalıyor.

Kadın engelliler, otizmli engelliler başta olmak üzere istihdamı genişletmek amacıyla engellilerin eğitim ve donanımlarını artırmak gerekiyor. Bu yaklaşım, engelli yurttaşlarımızın bugün içinde buldukları ağır işsizlik, yoksulluk, yoksunluk sorunları, aslında, iktidarın engellilere bakış açısıyla, sosyal dışlanmaya maruz bırakılmasıyla açıklanabilir. Sosyal izolasyon, ayrımcılık, damgalanma AKP'nin politikalarının sonucu olarak kendini gösteriyor. İstihdam kotaları, realize edilen oranlar, hizmet içi oluşturulan söylem dili itibarıyla baktığımızda, engelli yurttaşların sorununa yaklaşımda sadaka anlayışı var. Bu çarpık, ayrımcı, sağlamcı ideolojiyle mutlaka yüzleşmek gerekiyor.

HDP olarak, engelli bireylerin aldığı eğitimle birlikte uzmanlaştığı pozisyonlarda işe yerleştirilmelerinin sağlanması ve istihdam edilmesi için ihtiyaç duyulan sosyal organizasyonların da evrensel tasarımı yeniden yapılandırılması gerektiğini savunuyoruz. Biz, HDP olarak milyonlarca engelli ve ailesi için hak temelli, insan onuruna yakışan bir yaşam sağlamak için kamucu, halkçı politikaların acilen hayata geçirilmesi gerektiğini savunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Engelli yurttaşların hayata ve çalışma yaşamına katılması önündeki engelleri kaldırmak devletin yükümlülüğüdür. Ya onurlu, insani iş koşulları sağlayacağız ya da temel yurttaşlık gelirini bir hak olarak engelli yurttaşların tamamına sunacağız. Engelli yurttaşların yaşama eşit katılımı adına engelsiz yaşam, sosyal hak ve sosyal politika olarak hayata geçirilecek; eğitim, istihdam, yaşam olanakları ve sosyal politikalar olarak da bağımsız kuruluşlarca denetlenmesi sağlanacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

İYİ Partinin engelli yurttaşlarımızın istihdamıyla ilgili verdiği önerenin özellikle yurttaşların ekonomik şartları, insan onuruna yakışır olmayan bir şekilde yaşam standartları düşünüldüğünde gerçekten çok önemlidir. Bugün ötekinin ötekisi muamelesi yapılan engelli yurttaşlara fırsat eşitliği tanınmadığı gibi, pek çok alanda da ayrımcılığa ne yazık ki maruz kalıyorlar. Ne şehirler engelli yurttaşlar için uygun ne de eğitim, sağlık gibi sosyal devlet vasfını oluşturan sistemler uygun. İş hayatında da durum hiç farklı değil, kamu ya da özel sektör fark etmeden iş hayatındaki asıl sorun zihniyetlerin engelli olması.

Geçtiğimiz yıl bakanlıklara tek tek kaç engelli yurttaşın istihdam edildiğini sordum. Adalet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı zahmet edip de bir yanıt dahi vermedi. Tabii, kuvvetler ayrılığının ortadan kalktığı Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin şu anda yaşamaya getirdiği durum şu: Bir Milletvekili olarak soru önergesi veriyorum, soru önergesinin gerekçesinde bakanlıklara tek tek kaç engelli yurttaşın istihdam edildiğini soruyorum ve Adalet Bakanlığı başta olmak üzere, bakanlıklar cevap vermiyor. İşte, gelinek nokta bu. Ama en tuhafı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından yanıt geldi, dedi ki: “Aile Bakanlığıyla ayrıldıktan sonra kadrolarda açık oldu, engelli personel istihdam açığı önümüzdeki dönemde yapılacak atamalarla ortadan kaldırılacaktır.” 2 Bakanlık ne zaman ayrıldı? Nisan ayında ayrıldığı hâlde bu yanıt 27 Ekimde geldi yani yedi ayda kadrolar hâlâ Bakanlık tarafından doldurulmamış, 84 bin kişilik kadro hâlâ boş. Kamuda durum bu. Denetimsiz özel sektörde ise durum daha vahim. İşverenler kanunda belirlenen sayıda engelli yurttaş çalıştırmaktansa ceza ödemeyi tercih ediyorlar ya da “Benim şirketim üzerinden sigortanı kendin öde.” teklifinde bulunuyor. Sadece çıkarılan kanunlarla yol alınmadığının, yaptırımların denetiminin de olması gerektiğinin somut örneğidir bu.

Değerli vekiller, zannediliyor ki engelli yurttaşlar sadece bakıma muhtaç. O nedenle bir bakım aylığı bağlanıyor, o da 1.658 lira 19 kuruş, asgari ücretin yanından bile geçmiyor ve deniliyor ki: “Sen engelli olarak evinde otur.” Aksine, engelli yurttaşların da bakması gereken muhtaç aileleri var yani kimi durumlarda bakıma muhtaç değil, bakmaya mecburlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Engelli yurttaşlar, engellilik durumlarına göre bir işte çalışabilir, sosyal hayata ve iş hayatına karışabilir. Yani bir öğretmenin yürüyememesi öğrencilerine 4 işlemi, felsefeyi öğretemeyeceği anlamına gelmez ya da doğuştan bedensel engeli bulunan bir yurttaş, çağrı merkezlerinde ya da ofis asistanlığında çalışamaz anlamına gelmez. Engelli yurttaşlarımızın ihtiyaçlarının karşılanması ve devletin işlevsel, sosyal politikalarıyla üstlenmesi gereken sorumluluğun yerine getirilmesi için bu araştırma önergesini Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak desteklediğimizi belirtir, Genel Kurula saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Serkan Bayram.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Burada milletvekillerimiz güzel açıklamalarda bulundu, engelliler üzerine güzel noktalara değindiler. Ben teşekkür ediyorum hassasiyetlerinden dolayı.

Tabii, engelliler... Şu anda 10 milyon insanımız engelli, ailesiyle beraber 40 milyona tekabül eder; toplumumuzun, Türk milletinin yarısı direkt etkileniyor, diğer yarısı dolaylı etkileniyor.

Çok güzel işler yapıldı Cumhurbaşkanımızın riyasetinde, hakikaten engellilerde sessiz devrim gerçekleşti. Engelliler Yasası'nın Meclisimizin bütün partilerinin de desteğiyle 2005 yılında çıkması, daha sonra Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin imzalanması, pozitif ayrımcılığın getirilmesi, 2020 Erişilebilirlik Yılı'nın ilan edilmesi hassasiyet oluşması, farkındalık oluşması açısından çok önem arz ediyor. İstihdamda da geçmişte "Engelliden öğretmen mi olur?" denildiğinde "Bal gibi olur." denildi ve bugün nice nice engelli öğretmenimiz var, engelli okul müdürlerimiz var, inşallah engelli eğitim ataşemiz de olacak.

Tabii, engellilikteki kota, çalışma kotası özelde yüzde 3, kamuda yüzde 4 olan kota da talepleri tam karşılamıyor. Bu konuda Çalışma Bakanımıza da durumu izah ettim, o da artırılması noktasında olumlu baktı, inşallah en kısa zamanda bunu da gerçekleştiririz. Çok işler yapıldı. Her zaman diyorum: Devlet, elle ayakla yönetilmez; devlet, gönülle, beyinle, kalple, şefkatle yönetilir ki bunu da hep beraber gerçekleştiriyoruz ve Allah'ın izniyle engellilerimiz siyasi alanda da her alanda da daha fazla temsiliyet elde edecektir.

Son dönemde engellilerimizin çoğu sorunlarını aşmakla beraber, işte evde bakım aylığı... 500 bin kardeşimizden fazla engellimiz bakım aylığı alıyor. İşte, engellilerin diğer alanlardaki çalışması ortada. EKPS's'yle her sene alımlar var. Geçmişte 5 bin olan engelli memur sayısı bugün 65 binin üzerinde. Yine 385 binin üzerinde bugün kamuda çalışmış engelli işçi sayımız var, bunlar önemli sayılardır. Gönül istiyor ki her engellimizi anında işe yerleştirelim ama tabii, engel durumuna uygun işlerin de oluşması ve oraya karşılık gelmesi noktası da önem arz ediyor.

Tabii, denizleri geçtik, derelerde boğulmayacağız. Son dönemde engelli kardeşlerimizin en büyük sorunlarından bir tanesi -sizlere de intikal eden sayın vekillerim- ÖTV olayı. Engellilerimiz, malumunuz, şu anda, son dönemde 450 bin TL'ye kadar araç alabiliyor, limit sınırı 450 bin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz

SERKAN BAYRAM (Devamla)- Son zamandaki fiyat artışlarından, pandeminin de etkisiyle yaşanan işte olağanüstü durumlarla birlikte fiyat artışları, çip krizlerinden sonra 450 bin limitli araç maalesef kalmadı. Tabii, bununla ilgili çokça girişimlerde bulunduk, sağ olsun vekillerimiz de destek oldular, partimiz de sağ olsun destek oldu grubumuzda. Bunu bir şekilde çözmemiz gerekiyor. Ben Maliye Bakanımızla, ilgili bürokratlarla da görüşüm, formül de önerdim: "En azından 1 katına kadar, 2 katına kadar artıralım, aradaki vergi farkını gerekirse engelliler ödesin, bunun önünü açalım." diye neticede bir noktaya kadar taşıdık, inşallah el birliğiyle bunu da çözeriz. Önem arz eden konu, şu anda en temel konularda engelliler alanında budur. Meclisimizden de partimden de ve bütün milletvekillerinden de bu konuda destek bekliyorum.

Yine, engellilerimizin hâkim, savcı olmasında sizlerin büyük desteği oldu, teşekkür ediyorum. Görme engellilerin oy kullanması da bütün partilerimizin, milletvekilinin oy birliğiyle geçti.

Ben hepinize, engelliler alanına katkıda bulunduğunuz için şahsım adına, partim adına teşekkür ediyorum; sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadın cinayetlerindeki cezasızlık politikalarının yol açtığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 2/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş
Siirt
Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Haziran 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 18947 grup numaralı kadın cinayetlerindeki cezasızlık politikalarının yol açtığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/6/2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son zamanlarda çokça artan, faillerinin kolluk kuvveti ve bağlı erkek personelin olduğu kadın cinayetlerinin Meclis tarafından araştırılmasını ve bu konuyla ilgili etkin bir mücadele yürütülmesini istiyoruz.

Bakın, 15 Mayıs günü Şırnak'ın Silopi ilçesinde çöp toplama alanında Sakine Kültür'ün cansız bedeni bulunuyor. Soruşturma kapsamında gözaltına alınan İbrahim Barkın mahkemede Sakine'yi işkenceyle nasıl katlettiğini tek tek anlatıyor, itiraflarda bulunuyor. İbrahim Barkın kim? İbrahim Barkın, Kültür'e sistematik olarak cinsel şiddet uygulamış ve defalarca işkenceye maruz bırakmış ama bunun kadar önemli olan bir kimliği daha var; Özel Harekat Ocakları Şırnak İl Başkanı.

Bunları ifade etmek biz kadınlar için gerçekten çok zor, gerçekten çok acı ama örneklere devam etmek zorundayız. Geçtiğimiz kasım ayında Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde Remziye Apaydın Korucubaşı Nihat Cav tarafından öldürüldü. Cav'ın birden fazla kadına cinsel istismarda bulunduğu, telefonlarla kadınları rahatsız ettiği ortadadır ama bu nasıl istihdam ediliyor? Köy korucusu ve buradan büyük bir cesaret alarak yapıyor bu işi. Yine Uzman Çavuş Musa Orhan, İpek Er'i ölüme sürükledi. Şırnak'ın Gülpınar ilçesinde Korucu Tekin Gülaç'tı, 2'si zihinsel engelli olan 3 kardeşi istismar etti. Şırnak'ın Silopi ilçesinde geçici köy koruculuğu yapan 30 yaşındaki S.D. isimli erkek 8 çocuğa cinsel istismarda bulunmuş. Van'da görev yapan Uzman Çavuş Talip K.'nin lise öğrencisi 2 çocuğu istismar ettiği ortaya çıktı. Diyarbakır'da JİTEM itirafçısı ve Korucubaşı Murat İpek, Aleyna Avcı'yı ateşli silahla katletti. Bu liste çok uzayıp gidebilir ama süremiz dolayısıyla burada elbette keseceğiz. Bu, korkunç ve insanlık dışı bir liste ve bir uygulama.

Bunlar cesaretlerini nereden alıyor biliyor musunuz? Ramazan ayında Bingöl’de bir iftarda korucularla buluşan İçişleri Bakanı, 5 bin korucunun uzman çavuş yapılacağı ve uzmanlık yaşının 27’den 36’ya çıkarılacağını duyuruyor ve büyük müjdeli bir haber olarak diyor ki: “Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok.” Gerçekten yok. Âdeta korucubaşlarını bu şekilde yetiştiriyorlar, sahaya sürüyorlar ve bu, özel bir politikanın ürünü olarak karşımıza çıkıyor. Bu politika özellikle nerede karşımıza çıkıyor? Kürt halkının yoğun yaşadığı bölgelerde, kadınlara ve gençlere yönelik uyuşturucuya bulaştırma, kadınları düşürme, şantajla ve tehditle tecavüz etme, direnirse de öldürme. İşte bu Kürt kadınlarına dönük uygulanan bir politikadır.

Peki, neden kadınlar seçiliyor? Bu üniformalıların eliyle işlenen bu suçların nedeni nedir ve neden kadınlar seçiliyor? Bu soru çok önemli. Savaşın, çatışmaların ve militarizmin gelişkin olduğu bölgelerde kadına yönelik üniformalıların şiddetinin dünya tarihine baktığımızda çok sayıda örneğini elbette biliyoruz; işte Türkiye’de de bunun özgün bir durumunu görüyoruz. Kürt kadınlarına dönük olarak bu özel harp politikasının nedeni Kürt halkının verdiği mücadeleye boyun eğdirmektir. Bakın, bir halkın dilini, kültürünü, geleneğini, itikatlarını, inancını nesilden nesile taşıyan kimdir? Genellikle kadınlardır, özne olan kadındır burada. Dolayısıyla burada kadına boyun eğdirilmesini, dolayısıyla burada kadına bu şekilde sistematik bir işkencenin bir özel harp politikası olarak uygulanmasını aslında Kürt halkının hepsiyle kadınlar üzerinden bir hesaplaşma olarak okuyoruz, görüyoruz ve şunu gayet iyi biliyoruz: Kadına yönelik şiddet ne yazık ki yaşamımızın her alanında derin kök salmıştır. Hele Türkiye’de, Türkiye devletinin Cumhurbaşkanı sıfatını taşıyan şahıs kadınlar için “sürtük” sözünü kullanabiliyor. Bunu cinsiyetçi bir anlamda kullanıyor, bunu kadınlara hakaret etmek için kullanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Başka bir ülkede olsaydı bugüne kadar çoktan istifa edip çekip gitmiş olmalıydı. Oysa bunu kalkıp savunabilecek kadar kadın düşmanı siyasetini sürdürüyor, bu utanç duyulacak bir şeydir ve biz şunu gayet iyi biliyoruz ki tarih boyunca erkek egemen sistemle ve onu besleyen kapitalizmle, militarizmle en iyi mücadeleyi biz kadınlar verdik, şimdiden sonra da biz kadınlar vereceğiz. Bunun en önemli nedeni ne biliyor musunuz? Bu kadar zor bir mücadeleyi vermemizin nedeni: Çünkü bizim kadınlar olarak eşitliğimize, özgürlüğümüze ve adaletli bir yaşamı tesis etmeye düşkünlüğümüz çoktur. Asla ve asla ne Erdoğan gibilerine ne de korucubaşı üniformalı, bu şekilde kadınlara tecavüzü bir işkence sistemi olarak kullananlara karşı bu ülkede pabuç bırakmayacak ve bu erkek aklına karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu grup önerisi ve içeriğinde bulunan, özellikle gerekçe kısmında ifade edilen hususlar son derece vahimdir. Ortaya konulan, demin gerekçeyi ifade etmek üzere yapılan konuşmada da zikredilen hususların Türk milletine, Türk devletine, ordumuza ve güvenlik güçlerimize karşı yürütülen sistematik düşmanlık faaliyetinin bir parçası olarak değerlendirilmesi gereken bir öneri olduğunu söylememiz gerekiyor. Şimdi, Türkiye’de eğer Kürt kökenli kardeşlerimizin, kızlarımızın, bacılarımızın, kadınlarımızın hukuku gözetilecekse herhâlde bunu gözetmek PKK’ya veya HDP’ye kalmış bir durum değildir; bunu net bir şekilde ifade etmek gerekiyor. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Çünkü riyakârlığın dibine vurmuş olan PKK terör örgütü ve uzantıları, terör

örgütüne üye kazandırmak adına insanları çoluk çocuk demeden dağa çıkartırken ve orada -bunlar kayıtlara geçmiş ifadelerde, yargılamalarda kendilerinin itirafları içerisinde yer almış hususlardır- dağda terör örgütü üyelerinin, mensuplarının kadınlara, kızlara, küçük çocuklara nasıl cinsel taciz ve saldırılarda bulunduğu gerçeği ortadayken yani Kürt kızlarına, Kürt çocuklarına bu şekilde cinsel saldırılarda bulunulurken bunlara dair sesini çıkartamayanlar bugün “Sistematik bir politika var.” deyip de Türk devletine ve güvenlik güçlerimize iftira atmakla meşguller. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu biz yer miyiz? Bunu biz yemeyiz! Geçin onları kardeşim; geçin onları, geçin onları! Türkiye’de Kürt kökenli kardeşlerimize bir saldırı varsa, bir düşmanlık varsa bunun ağababası PKK terör örgütüdür. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hadi canım!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) - Ona karşı, Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşları içerisinde hiçbir ayırım gözetmeksizin tamamının şerefini, namusunu korumak da Türk devletinin görevidir. Bu görev yapılırken bazı kamu görevlilerinin birtakım suçlar işlemesi hâlinde hukuk bunun gereğini yapacaktır. Ama buna bir politika, bunun bir devlet politikası, bunun bir devlet siyaseti... Neymiş o siyaset? Kürt kızlarına, Kürt kadınlarına saldırmak, tecavüzde bulunmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bu, aşağılık bir iftiradır! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Bunu kabul etmek kesinlikle mümkün değildir. Herkes haddini bilsin! (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sen de haddini bil!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sen de haddini bil.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bu kürsüden konuşulan şeylerin ne manaya geleceğini ve nereye gideceğini hesap etsin.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Siz kontrgerilla zihniyetine sahipsiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Sizler düşmanlık tohumları serpiyorsunuz. Ne demek Kürt kızlarına, ne demek Kürt kadınlarına güvenlik güçlerinin özellikle politika dâhilinde saldırdığını ifade etmek!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Senin yandaşlarının hepsi kontrgerilla!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bu aşağılık iftirayı şiddetle reddediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Kontrgerillacısın, kontrgerilla; tam kontrgerillacısın sen!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hadi oradan! Müfteriler sizi!

(MHP ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, önce hatibimiz cevap verecek.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Otur yerine!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hadi be!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Irz, namus düşmanlığı PKK’ya aittir, PKK’ya mahsustur!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Yapanların isimleri var, belgeleri var.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İşkembeyikübradan sallarsınız burada. Politikaymış!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Konuşma!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sen konuşma! Hamasetle olmaz bu işler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz bir dinlemeyi öğrenin, dinlemeyi!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sizin kim olduğunuzu çok iyi biliyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hamasetle olmaz bu işler. Gerçekler var, gerçekler!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arkadaşımız cevap verecek.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bizim önerimize MHP sıralarının yanıt vermesi bizleri hiç şaşırtmadı, hiç şaşırtmadı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şaşırmayın!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Yerseniz de yemeseniz de gerçeklik bu. Sistematik bir şekilde...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sistematikliği, politikayı ispat edeceksiniz. İspat edemeyen müfteridir!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Levent Bey, dinleyin lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – ...Kürt kadınlarının, Kürt halkının yaşadığı bölgede uyuşturucu çete örgütlemesi kolluk kuvveti tarafından gerçekleştiriliyor.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Hadi oradan! Hadi oradan!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunun, bunların kanıtları buradadır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dünyanın tanıdığı en büyük narkoterör örgütü PKK'dır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Levent Bey, lütfen susar mısınız. Hatibimiz konuşuyor ya, dinleyin!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Hayırdır ya, Grup Başkan Vekilini sen mi susturacaksın! Grup Başkan Vekilini sen mi susturacaksın! Senin haddine değil o!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Susturacağım tabii, ben onu dinledim. Ayıptır ya!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Benim bahsettiğim isimler daha özetin özetini bile göstermez. Bugün, Musa Orhan için “Tecavüzcüdür.” dediğinden dolayı, “Tecavüzcüye ‘tecavüzcü’ denir.” dediğinden dolayı Ezgi Mola'ya sizin güdümünüzdeki yargı ceza verdi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İspat et, güdümünü ispat et! Benim güdümümdeymiş! Sen devlet politikasını ispat et!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunun sistematik olduğunun en önemli kanıtlarından biri de yargının bu tür insanlara, üniformalı tecavüzcü erkeklere cezasızlık politikası uygulamasıdır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu devlet kimlere tecavüz ettiriyor ispat et! İspat etmeyenler müfteridir!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunun ötesi yoktur. Bunu istersen ye istersen yeme; bu böyle, bu gerçekliği değiştiremezsin. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadın cinayetlerindeki cezasızlık politikalarının yol açtığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 2/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hadi oradan! Yalan söylüyorsun, iftira atıyorsun Türk ordusuna. Hadi oradan, hadsiz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İftira atmıyoruz, elimizde belge var, belge.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Politika olduğunu ispat edin. Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Gamze Hanım, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, grubumuza çok ağır sataşma var.

BAŞKAN – Söz verdim, sonra size söz veririm.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, lütfen, bunu yutamayız yani.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – En büyük tecavüzcü PKK’lılardır, en büyük ihanet PKK’lılardır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sizi biz de biliyoruz, kontrgerillacılar.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Oturun yerinize, oturun! Haddinizi bilin! Yeter be! Yeter! Oturun! Şunlara bak ya!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Doğru söylüyor, en büyük tecavüzcü PKK’dır; doğru söylüyor ilk defa, ilk defa.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, milletvekilimize söz verdim.

Buyurun Sayın Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kürsüde kadınlarla ilgili yaptığım son konuşmada “Biz kadına yönelik şiddete; AKP kadına karşı.” demiştim. Dün yaşadığımız 2 olay bunun ne kadar doğru bir tespit olduğunu göstergesi. Bunlardan birincisi, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformuna İstanbul Çağlayan Adliyesinde açılan kapatma davası. Duruşmadaydım, kapatma gerekçesi olarak; sözde “ahlak ve hukuka aykırı işlem yapmak, aile mefhumunu yok saymak, kadınları ve çocukları yok sayarak onlar üzerinden menfaat kurma” gerekçesiyle bu kapatma davası açılmış. Tabii, bu kapatma davasını açan zihniyeti biz çok iyi tanıyoruz; biz o zihniyeti bir gece yarısı İstanbul Sözleşmesi’nden hukuksuzca çekilenlerden tanıyoruz, kadınların kazanılmış haklarına göz dikenlerden tanıyoruz, kadın sanatçıların sözde ahlak gerekçesiyle konserlerini engelleyen zihniyetten çok iyi tanıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, buradaki amacın da ne olduğunu biliyoruz. Amaç, kadınları toplumsal hayattan dışlamak ve örgütlü kadın mücadelesine sekte vurmaktır.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun neden kapatılmak istendiğini de kısaca açıklayayım. Çünkü bu Platform iktidarın açıklaması gereken verileri açıkladığı için, öldürülen kadınlar için adalet istediği için ve katillerin üç beş yıl yatıp çıkmaması için mücadele ettiği için bu derneği kapatmak istiyorsunuz.

Peki “Menfaat sağlıyor.” gerekçesiyle ilgili de kısa bir açıklama yapayım. Çünkü davada kimler vardı adliyenin önünde biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Çocukları öldürülen anne-babalar, annesi öldürülen çocuklar ve kardeşler vardı. Dolayısıyla asıl menfaat sağlamak isteyenler, bu kapatma davasıyla bu ülkeyi karanlık dehlize göndermeye çalışanlar. Elbette ki şunu söyleyeyim: Ne yaparsanız yapın örgütlü kadın mücadelesini susturamayacaksınız, durduramayacaksınız ama biz kadın cinayetlerini durduracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Ve son olarak da şunu ifade etmem gerekiyor: Bu ülkede yaşayan bir kadın ve şanlı Gezi direnişinden onur duyan bir yurttaş olarak AKP Genel Başkanının dünkü sözlerine de bir çift laf etmek istiyorum. Milyonlarca yurttaş hakaret ederek onlara...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Milyonlarca vatandaşa değil.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – ...milyonlarca vatandaşa, Gezi direnişine katılan, gönlü orada olan milyonlarca vatandaşa yapılan hakaret AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın diline çok iyi yakışır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İade ediyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Gezi’de açılan pankarta bakın!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İade ediyoruz, iade.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Gezi’deki pankarta bir bakın!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Ama bu ülkenin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanına yakışmaz, yakışamaz. Bu ülkede yaşayan insanlar bu hakaretleri kabul etmiyor. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa bir Cumhurbaşkanı milletine hakaret ediyor ama kimsenin endişesi olmasın, ilk seçimde siyaseti de ülkeyi de bu kirli dilden ve bu kirli siyaset anlayışından kurtaracağız; geliyor gelmekte olan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Yelda Erol Gökcan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kadınlarımız için her türlü pozitif katkıyı veriyoruz, yirmi yıldır “kadına şiddete sıfır tolerans” ilkesiyle çalışıyoruz. Kadının konumunun güçlendirilmesi ve kadına şiddetin önlenmesi en temel politikalarımızdan biridir. Bu çerçevede, Aile, Çalışma, Adalet, İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık Bakanlıklarımız ve Diyanet İşleri Başkanlığımız kadına şiddetin önlenmesi için koordinasyon planı hazırlamıştır. Kadın konukevi sayısı 2002 yılında 8 adet iken bugün, yaklaşık 4 bin kapasiteyle 149’a ulaşmıştır. 2012 yılında 14 pilot ilde hizmete açtığımız ŞÖNİM’i bugün 81 ilimizde faaliyete geçirdik; merkezlerinden bugüne kadar yaklaşık 600 bin kadın yararlanmıştır. İçişleri Bakanlığımızca kadınların kollarına hızlı erişiminin sağlanması için kullanıma açık olan KADES uygulamasını başlattık.

Kadına yönelik şiddetle mücadele için Türkiye Büyük Millet Meclisinde komisyon kurduk, ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla toplantılar yaptık, görüşlerini aldık. Çok geniş kapsamlı bir sonuç raporu hazırladık. Geçtiğimiz ay kadına yönelik şiddetin önlenmesini içeren yeni bir yasal düzenleme yaptık; kanunla, kadına karşı şiddetle cezaları artırdık; kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi

hâlinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilecek. Kadına karşı kasten yaralama katalog suçlar arasında yer alacak; failin duruşmadaki şekli tutum ve davranışları takdirî indirim nedeni olarak dikkate alınmayacak. Kastan yaralama suçu alt sınırı altı aydan az olmayacak. Eziyet suçunun cezasının alt sınırı iki yıl altı aydan az olmayacak. Tehdit suçunun alt sınırı ise dokuz aydan az olmayacak. Baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilecek. Israrlı takip fiileri suç olarak düzenlenmiştir.

Bizler, AK PARTİ olarak yirmi yıldır kadınlarımız için her türlü çalışmayı yaparken peki, HDP ne yapıyor? Masum çocuklarımızı, genç kızlarımızı dağa kaçıran, ellerine silah veren terör örgütüne destek oluyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Cumhurbaşkanı “sürtük” dediğinde, AKP’li kadınlar çıkıp protesto etmeliydi. Bu utanç herkesin; sizin utancınız bu!

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – HDP’den evlatlarını isteyen Diyarbakır Annelerini görmezden gelip bir de o anneleri suçluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HDP, araştırma komisyonu açılmasını istemek yerine önce teröre bulaştırdığı kızlarımıza, kadınlarımıza, Diyarbakır Annelerine hesap versin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bir kadın olarak utan be, utan! Tecavüzcüleri sahipleniyorsunuz!

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Şiddetin kendisi sizsiniz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Cumhurbaşkanı “sürtük” dedi, buna ne diyorsun? Kürsüden cevap verir misin?

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – HDP Grubunun önerisine “Hayır.” diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Cumhurbaşkanıya cevap verir misin? Veremezsin!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sevgili halkımız, bizi izleyenler; ben size hitap ediyorum.

(HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Arkadaşlar lütfen...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Süreyi baştan başlatırsanız...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sevgili Türkiye yurttaşları, buradaki tartışmada birilerinin yarası var ve gocunuyorlar. Gerçekten insanın yarası olunca böyle gocunur, bağırır çağırır. (HDP sıralarından alkışlar) Suç örgütleriyle, suç işleyenlerle belli ki doğrudan bir ilişkileri var ki çıkmış, o kadar düzgün, somut verilere dayalı, mahkeme kayıtlarına dayalı bilgilere “aşâğılıkça iftira” diyor. Ya, hangisine cevap verdiniz Sayın Bülbül? Burada isim sayıyoruz, tekrar sayayım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İddia sahibi sizsiniz, ispat edeceksiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şimdi sayacağım, sayacağım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İspat edeceksiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Musa Orhan, benim vekili olduğum ilde uzman çavuş; bir kadını katletti, tecavüz etti ve ceza aldı. Sizinle bağı nedir? Musa Orhan'ı koru...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Politika olduğunu ispat et.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Mahkeme ispat etti, benim ispat etmeme gerek yok. Yine, Van'ın Gürpınar ilçesinde Korucu Tekin Gülaçtı, zihinsel engelli 2'si çocuk 3 kardeşe cinsel istismarda bulundu ya; yargılama devam ediyor.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – PKK yapmıştır, PKK.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Yine Van'da görev yapan Uzman Çavuş Talip K. öğrenci 2 çocuğu istismar etti. Diyarbakır'da eski JİTEM itirafçısı ve Korucubaşı Murat İpek... Bunlar o kadar uzun ki MHP bunları sahiplendi, evet, “Bunların bizimle ilişkisi var.” dedi. Bir de şu alışkanlığımızı unutan: HDP buraya her konuyu getirir, hesabını sorar, böyle sizi de suçüstü yakalar; çıkar burada savunmaya geçersiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Geliyorum şimdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Var ya, ben bölgeden kaç tane suçun işlendiğini biliyorum ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi cevap vereceğim ben onlara.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben, Şükran Aydın'ın gözaltında tecavüze uğradığı başvuruyu almış bir avukatım ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'yi bu sebeple mahkûm etti. Bunları bilin, öyle konuşun. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadın cinayetlerindeki cezazırlık politikalarının yol açtığı adaletsizliğin araştırılması amacıyla 2/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Bülbül.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, meşruiyet, demokrasiler açısından en önemli meseledir. Biz hukuka, demokrasiye sonuna kadar inanmış ve bu doğrultuda siyasetini elli yıldan fazla süredir Türkiye'de devam ettiren ve özellikle demokrasi karşıtlarının, bütün darbe uzantısı yapıların üzerinden silindirle geçmeye çalıştığı ve bu konuda bedeller ödeyen bir hareketiz. O noktada, artı, birilerine ispat gayreti içerisinde olmamız abesle iştigal olur.

Şimdi, burada ifade edilmesi gereken hususlar belli. Bu samimiyet problemi Türkiye’de çözümediği sürece bizim mesafe almamız mümkün değil yani kadından, çocuktan, demokrasiden, insan haklarından bahsedip bunları anlatırken Türkiye’de kırk yıldan beri kanayan bir yarayı âdeta gözlerini kapatmış, kulaklarını, ağızlarını kapatmış, dilleri lal olmuş şekilde, hiçbir şekilde anmadan, bahsetmeden Türkiye’de yaşananları yorumlamaya çalışmak, buna dair siyaset üretme gayreti içerisinde olmak samimiyetle -en hafif tabirle- en ufak bir noktada bağdaşmaz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Çözün.” diyoruz işte, çözün.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Şimdi, burada bir şey var ya, arkadaş, bu millet Kürt’ü, Türk’ü, hepsi, hepimiz, 85 milyon, bu ülke “PKK” denilen lanet bir terör örgütünden yıllarını kaybetmiş, onunla mücadele için kan bedeli, can bedeli, ekonomik bedel -ne dersiniz deyin- bunun hepsini vermiş. Şimdi, dünyanın en büyük narkoterör örgütüdür bu örgüt. Almanya’da Kürt çocuklarının sokaklarda uyuşturucu sattığını Der Spiegel gazetesi raporlarında ortaya koymuştur. Doğru ve güneydoğuda esrar tarlalarını oluşturup...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bir dakika daha Sayın Başkanım...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Konuyla ilgisi ne? Konuyla ilgisi ne?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Önergeyle alakası nedir acaba?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Geliyorum önergeyle alakasına, geliyorum önergeyle alakasına; istemezsiniz.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Buyurun, çabuk gelin önergeye.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sizin İçişleri Bakanınızın uyuşturucu baronlarıyla fotoğrafı çıktı.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Şimdi, böyle bir örgüttür fakat bununla alakalı olarak bakın gülerler, tebessüm ederler PKK’dan bahsederken; bizim canımız yanar arkadaş, biz bunun için bedel ödedik, Türk milleti bunun için bedel ödedi. Benim üzüntümle üzülmeyi, benim sevincimle sevinmeyi benim milletimin mensubu olarak ben görmem. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Burada etnik köken, din, mezhep diye bir şey yoktur. Bir millet olmak demek, tasada, kıvançta beraber olmak demektir. Benim acım olduğu zaman, benim üzüntüm olduğu zaman sevinen, benim sevincim olduğu zaman da üzülen benden değildir; bunu net bir şekilde ifade ediyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

Sizler Kandil’de... Bakın, notlar, İmralı notları; “HDP yönetimini, milletvekillerini kim belirliyor?” diyor Apo. “Kim belirledi bunları?” diyor. İdris Baluken cevap veriyor, diyor ki: “Seçim komisyonu çalışmalarlarıyla belirlendi.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kim onu götürdü? Kim götürdü onu?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) - Öcalan diyor ki: “Kimdir bu seçim komisyonundakiler?”

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Bülbül, önergeye gelmediniz yine; üç dakika konuştunuz, boşuna konuştunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne zavallı bir konuşma, bu ne zavallı bir konuşma! Önergeye gel sen, önergeye! Cevabın yok değil mi!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – “Bunlar Kandil tarafından mı belirlendi yoksa siz mi belirlediniz?” diyor. Sırrı Süreyya Önder diyor ki: “Kandil belirledi.” Öcalan da diyor ki: “Tamamıyla onlar mı belirledi, Parti Meclisinde belirlenmedi mi?”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Tecavüzlere cevabın yok, kadına şiddete cevabın yok. Bu bir zavallılıktır, bu bir suçun ifşasıdır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) - Pervin Buldan diyor ki: “Hayır, hayır, Parti Meclisinde veya MYK’de belirlenmedi.”

Dağa küçük yaşta çocukları kaçıranlar, o kadınlara dağlarda tecavüz edenler, onların ağababaları, bu partinin milletvekili listesini yapan terör örgütüdür. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.56

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeyşa KADAK (İstanbul), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

Bir sataşmaya meydan vermeden, hukukçu kimliğinizle, toparlayıcı bir...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hukukçu kimliğimle söylüyorum: Biz verdiğimiz önergede mahkeme kayıtlarına, soruşturma dosyalarına, faillerin, katillerin ve tecavüzcülerin ifadelerine, ikrarlarına ve verilen mahkeme kararlarına dayanıyoruz ancak bize cevap verenler bütün bunların hiçbirine yanıt vermeden bizi kara bir propagandayla, manipülasyonla suçlamaya çalışıyor; bunların hiçbir karşılığı yoktur. Biz ortadaki tecavüz, istismar ve cinayetlerden söz ediyoruz, bunların tekine yanıt almadık. Biz HDP’yiz, Halkların Demokratik Partisiyiz. Tecavüzlerle, istismarlarla, cinayetlerle tek bir bağımız varsa çıksınlar, anlatsınlar. Alınımız açık, başımız diktir bu konuda. Bu nedenle bütün bu kötü sözleri sahibine iade ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, bir sataşmaya meydan vermeden, hukukçu kimliğinizle...

Buyurun.

32.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, burada bizim bu grup önerisinde söz almamızın nedeni Türkiye’de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan birine, bir kadına yapılan bir cinsel saldırıyı, hukuka aykırı, cezai müeyyideyi gerektirecek bir fiili savunmak veya onun üzerini örtmek değil, asla ve asla böyle bir gayretimiz olmaz. Demin ifade ettim, mikrofon kapalıydı, dedim ki: Kadına bu şekilde saldırıda, cinsel tacizde, tecavüzde bulunanların Allah belasını versin. Bunun mevkisi, makamı, memuriyeti ne olursa olsun Allah belasını versin; Türkiye Cumhuriyeti devletinin kanunları, mevzuatı gereğince en ağır şekilde cezalandırılınsın. Biz burada değiliz ki. Benim burada çıkmamın sebebi -izah edeyim- bir devlet politikası olarak, güvenlik güçlerine bu politika çerçevesinde bunların uygulattırılıyor olduğu iddiasıdır, sistematik bir politika olduğu iddiasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Geçmişte de buna dair bazı grup önerileri verilmişti HDP tarafından. Bizim itirazımız budur. Ellerinde bunun bir politika olduğuna, sistematik bir çalışma olduğuna, böyle bir faaliyet olduğuna dair bir delil olmadığı için buna ben bu şekilde yanıt verdim. Yoksa mahkeme, yargılamalar, o kişi suçu işledi mi, isnat edilen suçu işledi mi, ceza aldı mı; bunlara dair en ufak bir şeyimiz yok, dibine kadar, sonuna kadar ceza alsın ama “Bunu devlet yapıyor.” dediğimiz zaman ortaya bambaşka manzaralar çıkar, bambaşka meseleler çıkar ve bu çok ağır bir yükür, bunu kimse taşıyamaz.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayıtlara geçsin, tek cümle: Bunun devlet politikası olmasının tek kanıtı var; cezasızlık politikası. Allah, Musa Orhan’ın belasını versin mi? Niye tutuklanmadı?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Yapan kim varsa Allah belasını versin.” dedim ben, bana tekrar sorma.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye tutuklanmadı? Bir genç kadının ölümüne sebep oldu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Yapan kim varsa Allah belasını versin.” dedim ben, daha ne söyleyeceğim!

BAŞKAN – Peki.

CHP grup önerisini okutuyorum:

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, beyin göçüne yol açan nedenlerin tespit edilerek önlenmesi için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/6140) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, beyin göçüne yol açan nedenlerin tespit edilerek önlenmesi için gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/6140) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 2/6/2022 Perşembe günkü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün Meclis araştırması önergesini sunduğumuz beyin göçü aslında herhangi bir siyasi mesele değildir. Nitelikli insan kaynağımızı başka ülkelerin kullanımına sunmak derin bir kayıptır, uzun vadedeyse telafisi çok zordur. Marifet, yetiştirdiği insanı kovalamak değil, yetişmiş insana kucak açmaktır. Gelişmiş ülkeler bu insanlara kucak açarken biz, vizyonsuz yönetim sahipleri yüzünden sürekli göç veriyoruz. Beyin göçünü ihracat zanneden bu zavallı akla, Atatürk'ün bugünkü köklü üniversitelerimizi kuran üniversite reformunu okumalarını tavsiye ediyorum.

Şu an ülkemizde, fırsat bulsa yurt dışında yaşamak isteyen öğrencilerin oranı yüzde 80'in üzerinde. Türkiye'nin en seçkin liselerindeki öğrenciler yurt dışına yerleşmek, oraya gitmek istiyorlar. Kimler gidiyor peki? Gençler, öğretmenler, mühendisler, avukatlar ve iş insanları yani ülkeyi geliştirebilecek kalifiye insanların tümü. Ülke böyle kan kaybederken siz hiçbir şey yapmıyorsunuz. Sipariş usulüne bağladığımız TÜİK'in beyin göçüne ilişkin üç yıldır hiçbir verisi yok, gençliği sadece tabela ismi zanneden Bakanlığın bu konuya dair hiçbir araştırması yok. Beyin göçü sorulduğunda dalga geçer gibi “Göç değil, gezmeye gidiyorlar.” diyorsunuz. Dahası diploması bile meçhul olan Cumhurbaşkanı çıkmış, on sene dirsek çürütmüş doktorlara “Gitsinler.” diyor, üstelik bunu diyen Cumhurbaşkanı'nın oğlu da yurt dışında yaşıyor. Ya, siz kimin ülkesinden kimi kovuyorsunuz değerli arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayenizde beyin göçünü oluşturan itici sebeplerin hepsi var. Beyin göçünün sebebi, Hükümetin yönetemediği ekonomi ve yozlaştırdığı adalettir; her şeyi sadece kendine hak gördüğü yolsuz ve liyakatsiz sistemdir; onun nobranlığı, umursamazlığı ve kendinden olmayan herkese, her şeye karşı olan düşmanlığıdır. Beyin göçünün sebebi bu Hükümetin özgürlük korkusudur, özgürlük; eğitime, kentliye, sanatçıya, liyakatle gelen herkese duyduğu aşağılık kompleksidir.

Halkın gerçekliğinden o kadar koptunuz ki beyin göçüne tek çözümünüz gidenleri suçlamak. Hâlbuki mesleğini yapamayan Tiyatrocu Hüseyin “Burada kalmaktansa Avrupa’da tuvalet temizlerim.” derken bu, Hüseyin'in değil, Hükümetin ayıbıdır. Üniversite mezunları iş bulamazken bu, onların değil, Hükümetin ayıbıdır. 10 bin liraya doktorluk yapan Ebru şiddete uğrarken 100 bin lira maaş alan Cumhurbaşkanı ona “Giderse gitsin.” diyorsa bu, Ebru'nun değil, Hükümetin ayıbıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Üniversitelerin içi kayyumlarla boşaltılırken, öğrenciler ters kelepçelerle tutuklanırken, kadınlar her gün taciz ve tecavüz korkusuyla yaşarken bu, apaçık Hükümetin ayıbıdır. Tüm bunlara rağmen geçinemediğinden inşaatta çalışan tıp öğrencisi Remzi'yi duyduğunuzda hâlâ utanmıyorsanız, ofisinin önünde bomba patlayan Avukat Deniz'in bu ülkeden neden kaçtığını anlamaya çalışmıyorsanız, kabile şeklinde üniversite yöneten rektörlere ses çıkarmayıp matematik enstitülerine diş biliyorsanız, haksız yere öğretmen adaylarını mülakatlarda eleyen heyetlere tek bir kelime etmiyorsanız, umutsuz vakasınız demektir. İşinize gelince “Ey hâkim...” diyorsunuz, işinize gelince yargı bağımsızlığından bahsediyorsunuz. Gençlerin en ufak esprisine, “tweet”ine tahammül edemiyorsunuz. Beyin göçünü araştırmak yerine öfke kusarak insanları sindirmeye çalışıyorsunuz ama böyle olmaz değerli milletvekilleri. İnsanlara yalnızca “oy potansiyeli” diye bakıp hayatlarına her türlü müdahaleyi yaparsanız, ötekileştirici hatta burada terbiyemin müsaade etmeyeceği hakaret içerikli dil kullanırsanız beyin göçünü durduramazsınız.

21'inci yüzyılda yapılması gereken gençlere hayal kurabilecekleri, kendilerini gerçekleştirebilecekleri bir ortam yaratmaktır. Bunun için onları kutuplaştırmak, işsizlik ve fakirlikle sınamak yerine farklılıklar arası diyalogu geliştirmeniz gerekiyor. Bugün Türkiye’de kimse hayal kuramıyorsa, herkes kaçmanın yolunu arıyorsa bunun sebebi sizsiniz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Son sözüm genç arkadaşlarıma: Sevgili genç arkadaşlarım, işsizlikten, değersizlikten, adaletsizlikten, bu ülkede her şeyin bir mücadeleye dönüşmesinden yorulduğunuz biliyorum. Ama unutmayın, bu ülke bizim. Bu düzeni beraber değiştireceğiz, bu kin ve öfke dilini sevgi ve hoşgörü diline beraber dönüştüreceğiz. Ama küfürle değil şarkılarla, silahla değil mizahla, reislerle değil eşitlik ve dostlukla, Gezi ruhuyla bu kibirli düzene karşı mücadeleye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben umduklarımı değil, yürekten inandıklarımı söylüyorum. Her espri küçük bir devrimdir. Biz gülmemizden, eğlenmemizden korkan iktidara rağmen bu devrimi tamamlayabiliriz. Biz gençleri apolitiklikle suçlayanlara inat, miadını doldurmuş bu iktidarı değiştirebiliriz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Beysin göçü, maalesef, ülkemizin son yıllarda büyüyen bir sorunu hâline geldi. Bunu tartışmasız hepimiz kabul ediyoruz. Zira, artık çocuğumuzdan, eşimizden, dostumuzdan, çevremizden sürekli duyuyor, göç edenler ve etmek isteyenlerle karşılaşyoruz. Ancak TÜİK son iki senenin rakamlarını birilerini üzmemek için olsa gerek açıklamıyor. Belki bu şekilde sorunları gizlediğini sanıyor, tıpkı gözlerini kapatıp saklandığını sanan küçük çocuklar gibi. E, bize de “Çok şekersin TÜİK, Allah anana babana bağışlasın.” demek geliyor. Hatta “Büyüyünce ne olacaksın, sen de yurt dışına gitmek mi istiyorsun?” diye sormak da içimizden geliyor.

Değerli arkadaşlar, beysin göçünün temelinde birçok sorun var. Bunların başında düşük gelir, liyakatsiz atamalar, akademik özgürlüğün olmaması, belirsiz gelecek, güvenlik kaygıları sayılabilir. UNESCO verilerine göre hemen her yıl ülkemizden 50 bin öğrencinin eğitim için yurt dışına okumaya gittiği belirtilmektedir. Bu gençler, köklü üniversitelerde daha nitelikli eğitim alabileceklerine inandıklarını söylüyorlar. Maalesef bu öğrencilerin çoğu ülkelerine geri dönmeyi planlıyor. Ülkemizdeki gençlerden kendilerine fırsat verildiğinde yurt dışında yaşamak isteyenlerin oranı yüzde 70’in üzerinde çünkü gençlerin yüzde 77’si iş bulmak için torpilin yetenekten daha etkili olduğuna inanıyor. İşsizlikten, belirsizlikten kaçıyor; özgürce yaşamak istiyorlar. Yaşam tarzlarına müdahale istemiyorlar.

Bu sabah Dijital Mecralar Komisyonunda görüşülmesi tamamlanan ve sosyal medyaya sansür getirmeyi öneren dezenformasyon yasası, yaşam tarzına müdahalenin en canlı örneği. Siyasi istikbalinizi, eleştirilmeme isteğinizi bu gençlerin özgürlüklerinin önünde tutuyorsunuz. Bu şekilde bu gençleri geri kazanmanız çok zor. Ben bu gençleri anlıyorum ve yurt dışına okumaya gitmelerine, çalışmaya gitmelerine de hak veriyorum. Şahsen ben de gittim, mesleki gelişimimi hedefleyerek ülkemi temsil etmek arzusuyla gittim; doktoramı Amerika’da yaptım, yurt dışında birçok ülkede çalıştım, sonunda ülkeme geri döndüm ancak o zaman bugünkü gibi sorunlar yoktu, biz geleceğimizi öngörebiliyorduk, daha özgürdük, ülkemize hizmet etmek istiyorduk. Bugün bizim de beysin göçüne yol açan sebepleri ve alınacak tedbirleri görüşmemiz zorunluluk hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Ancak bu tedbirler Rusya’da ya da başka baskıcı ülkelerde olduğu gibi yurt dışına çıkışı engelleyerek değil, gençlere ve profesyonel çalışanlarımıza hak ettikleri, ihtiyaç duydukları adil, özgür, müreffeh yarınları inşa ederek olur.

Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma önergesini desteklediğimizi ve bunun ülkemizin gelişimi için çok büyük bir önem teşkil ettiğini belirtiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir konuşacak. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ERDAL AYDEMİR (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, verilen önerge, özellikle ülkemizde yetişmiş kalifiye, tecrübeli ve alanında belki dünyada çığır açacak olan, mesleklerinde veya meslek dallarında uzmanlaşmış olan kişiler, bunların ülkemize faydalı bir şekilde çalışmaları ve ülkeye katkı sunmaları konulu bir önerge. Tabii ki bu kapsamda özellikle AKP Grubuna şöyle bir öneride bulunuyorum: Tüm dünya ekonomi tarihinin görmediği nadir, ender yetişen, özellikle de ekonomi bilimine bakışlarıyla yeni bir çığır açan Sayın Nebati Bakana mutlak suretle sahip çıkmalıyız. Çünkü, Amerika Birleşik Devletleri'nden ve Avrupa Birliği ülkelerinden alınan duyumlara göre bakışlarıyla enflasyonu düşüren, bakışlarıyla faizleri düşüren bir ekonomisti kendi ülkelerine transfer edip ekonomilerini dizayn etmek istiyorlar. Bundan dolayı da bu kadar nitelikli, yetişmiş olan bir kişiyi sahiplenmemiz, bırakmamamız gerekir.

Bakın, bir iki örnekle açıklayayım:

Merhaba o gözlere ki bakışlarıyla enflasyonu düşürüyor,

Merhaba o gözlere ki bakışlarıyla faizleri düşürüyor,

Merhaba o gözlere ki bakışlarıyla işsizliği çözüyor,

Merhaba o gözlere ki bakışlarıyla cari açığı düşürüyor,

Merhaba o gözlere ki baktığı zaman ihracatı patlatıyor.

İşte tüm bunlar yetmezse ekonomiyi düzeltmeye bu defa ne yapıyor? Bakışlarıyla gemileri karadan yürütüp Haliç'e indiriyor ve böylece İstanbul'u fethediyor. İşte böyle bir ekonomisti yetiştiren AKP ve ülkemize naçizane tavsiyemiz ve önerimiz: Biz de HDP Grubu olarak Sayın Nurettin Nebati'yi Nobel Ekonomi Ödülü'ne öneriyoruz ve AKP'nin de desteklerini bekliyoruz bu ekonomi dalında açmış olduğu çığırdan dolayı.

Arkadaşlar, şimdi, tabii, biraz önceki hatip benden önce bir sosyal medya yasasından bahsetti. O sosyal medya yasası Genel Kurulda görüşülüp yasalasından önce... Önümüzde de bir seçim var; bu seçime yeniden milletvekili adayı olmak isteyen bir sürü AKP'li var. Bundan dolayı da yapılacak olan mülakatta size sorulacak soruların başında şu gelecektir: AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın en fazla sevdiği üç basamaklı sayı kaçtır? Bunu bilen banko milletvekili adayı olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Beş saniye de düşünme payı verelim arkadaşlar, mutlaka vekil olacaksınız bakın.

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – İşine bak!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Arkadaşlar, üç basamaklı sayı: 128. Bu 128 size neyi hatırlatıyor? Merkez Bankasından hortumlanan 128 milyar doları hatırlatıyor. Ayrıca, neyi hatırlatıyor? Başta 5'li çete olmak üzere yandaş firmaların tam 128 defa vergi borçları affedilmiş. Bundan dolayı kendisinin bu rakama muazzam bir titizliği var, bilmenizi öneririm.

Süre kalmadı, bir sonraki konuşmamda diğer rakamı soracağım.

Saygılar, iyi günler. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Tam zekâ seviyenize göre tam!

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Bir de 5 var, o 5'i de biraz sonra, 5'li çete...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bizde hiç değilse bir zekâ seviyesi var, sizde o da yok.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Dikkatli konuş!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama siz zekâ seviyesini...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz sorabiliyorsunuz, biz cevap verince mi dikkatli konuşacağız?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Anlama kabiliyetinize bakarak söyledim.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cemal Taşar'a söz veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle şahsınızı, hazırunu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün huzurunuzda görüştüğümüz beyin göçü araştırma önergesinin ne yazık ki doğru bilgilerden uzak olduğunu görmekteyiz. TÜİK referans gösterilerek, kimlere hizmet ettiği belli olmayan yabancı bir gazete ve yazarın kaleme aldığı verilerle oluşturduğunuz bu önerge de diğerleri gibi karanlık, dipsiz bir kuyu. TÜİK sayfasında gerçek verilere ulaşabilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, beyin göçünden sıklıkla bahsediliyor. Evet, insanlarımızın bir kısmı yurt dışında çalışmak istiyor, akademisyenlerimizin bir kısmı yurt dışında tecrübe kazanmak istiyor, bizim bu insanlardan rahatsızlık duymamamız lazım. Yurt dışına gidenler ülkemizin gönüllü elçiliğini yapıyor, buradaki akademik kurumlar arasında iletişim ve etkileşimi sağlıyor ve çoğu, heybesi bilgi dolu ülkemize geri dönüyor.

Kıymetli milletvekilleri, dünyanın en etkili 10 ülkesi arasına sokmaya çalıştığımız güzel ülkemiz, artık terk edilen değil, tercih edilen bir ülke konumunda. Yüksek teknolojiye, katma değerli üretime yaptığımız yatırımlar ortada. “TalentforBIZ” isimli kariyer etkinliğimizde yakaladığımız başarı ortada. Sayın Varank dün açıkladı: “AR-GE harcamalarımız bir önceki yıla göre yüzde 20 artarak 55 milyar liraya yükseldi.” TÜBİTAK'ın tersine beyin göçü programlarıyla ülkemizi bir bilim merkezi hâline getiriyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bu çerçevede TÜBİTAK'ın 2021'de çağrısını gerçekleştirdiği Uluslararası Lider Araştırmacılar ve Uluslararası Genç Araştırmacılar Programları'yla 47'si Türk olmak üzere 63 yeni araştırmacı daha bilimsel çalışmalarını sürdürmek için Türkiye'ye geliyor. 9 ülkeden ülkemize gelen araştırmacılar 20 farklı üniversite ve araştırma merkezimize katılarak çalışmalarını artık Türkiye'de yapacak. Dünyanın en saygın ve en prestijli, prestiji yüksek olan üniversitelerden gelen bu araştırmacılar sağlık bilimleri, sosyal ve beşeri bilimler, teknik bilimler ve temel bilimler alanlarında çalışmalarını Türkiye'de sürdürecekle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Bunlarla birlikte, Uluslararası Lider Araştırmacılar ve Uluslararası Genç Araştırmacılar Programları kapsamında çalışmalarını ülkemize taşıyan öncü bilim insanı sayısı 190'a ulaştı. Bunun yanı sıra, Ulusal Lider Araştırmacılar ve Ulusal Genç Araştırmacılar Programları'yla ülkemizde öncü 84 araştırmacıyı daha destekliyoruz. Önümüzdeki dönemde bu programları daha da genişleterek ve çeşitlendirerek ülkemizi bilimde ve akademiye bir global merkez hâline getirmek için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Değerli milletvekilleri, “Bilgi sonu gelmeyecek olan bir fetihtir.” diyor Cemil Meriç. Biz sonu gelmeyecek bu fetih için yeni fetihler, yeni fatihler yetiştirmenin derdindeyiz. Bu uzun yolda başarılı ve emin adımlarla ilerliyoruz elhamdülillah. Kendi aşısını üreten bir ülkeyiz.

Söyleyeceklerim bu kadar. Öneriyi desteklemediğimiz altını çiziyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Beyin göçü rakamlarını verseniz keşke ya, TÜİK 2019’dan beri vermemiş.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınmasına, bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun 7 Haziran 2022 Salı günü bileşiminde 328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarının sürdürülmesine ilişkin önerisi

2/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mahir Ünal

Kahramanmaraş

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi, Genel Kurulun 7 Haziran 2022 Salı günü bileşiminde 328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarının sürdürülmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; verilen grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, birçoğunuz bu yıl bana kutlama mesajları attınız, tebrik ettiniz şampiyonluğumuzu, onun için teşekkür ediyorum. Bana çok “Hadi bu sene iyisiniz.” diyenler var. Ama Trabzon acaba iyi mi? Biz sevincimizi yaşıyoruz ama Trabzon kentinin de birçok problemi var. Trabzon’da verilip yerine getirilmeyen sözler var. Biz bunları zaman zaman bu Meclis kürsüsünden hatırlatıyoruz, vaat sahiplerine “Vermiş olduğunuz sözleri ne zaman tutacaksınız?” diyoruz. Bize de şöyle diyorlar: “Ya, onlar bizim vizyon projelerimizdi.” Şimdi, şöyle anlamaya başladım, sanki böyle yerine getirilmeyen, vadedilip yapılmayan projeler vizyon projesi. Yani vizyon projesi şu: “Söyleriz, seçim zamanı gündeme getiririz, billboardlara koyarız, seçim kitapçığına koyarız; sonra yapmayız.” Vizyon projesi işte bu.

Bakın, yirmi yıldır ülkeyi idare eden AK PARTİ iktidarı Trabzon için mega vaatlerde bulundu, onların ismi de değişiyor bazen böyle “vizyon proje” “mega proje” filan diye. Mesela bizim bir güney çevre yolu talebimiz var, Trabzon’un olmazsa olmazı bir güney çevre yolu projesi var -vaatleri var AK PARTİ’nin de- ama bugüne kadar bir arpa boyu yol alınmamış bir proje. Güney çevre yolu Trabzon için bir ulaşım projesi değil, aynı zamanda bir şehirleşme projesi, Trabzon’a yeni bir Trabzon katma projesi. Bununla ilgili 57’nci Hükûmet zamanında, zamanın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın bir proje ihalesi yapmıştı, hatta temsili bir ödenek de konulmuştu ama ondan sonra bu proje maalesef tozlu raflarda bekliyor. Ama bu tozlu raflarda bekleyen proje her seçim dönemi her ne hikmetse Trabzonluların önüne konuluyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hüseyin Hocam, Maraş da aynı, Maraş da.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bize denilmişti ki: “Trabzon demir yolu...” Demir yolu nereye? Bazen hattını değiştiriyorlar, şu anda, en son Trabzon-Gümüşhane-Erzincan demir yolu, hâlâ daha bir şey yok ama her seçim dönemi onu billboardlarda görüyoruz. Oysaki Trabzon’u Orta Asya’ya açacak olan bir proje ve hâlâ daha bekliyoruz.

Ve en son olarak da bir yatırım adası sözünüz var sevgili arkadaşlar. Dediniz ki: “Trabzon’a Yatırım Adası’nı kuracağız...” Kiminiz “3 bin.” dediniz, kiminiz “5 bin.” dediniz, “15 bin.” diyeninizi de hatırlıyorum, “...şu kadar kişiyi iş sahibi yapacağız, onlara iş vereceğiz.” dediniz ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hocam, demek ki her yerde aynı vaatler var ya, aynı Maraş’ta da böyle; Trabzon’u çıkar “Maraş” de aynısı.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – ...Arsin’de kurulması vaadinde bulunduğunuz Yatırım Adası Projemiz de orada bekliyor ve sorduğumuz zaman da sizler bize diyorsunuz ki: “Ya, Trabzon’un 4 Bakanı var.” Yahu Trabzon’un 4 Bakanı var ama Trabzon için elzem olan projelerin hiçbiri yerine getirilmedi.

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Trabzonspor şampiyon oldu.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Son bir şey daha söyleyeceğim. Bir talebimiz var, Trabzon’da Tekstil kent kurulmasıyla ilgili bir talebimiz var: Trabzon’un sahilden uzak, yukarıdaki, yükseklerdeki -Şalpaazarı, Tonya, Düzköy, Maçka, Dernekpaazarı, Çaykara ilçelerimizin- Trabzon’da 3’üncü bölge olan bu ilçelerimizin teşvik kapsamında 5’inci bölgeye alınması. Çünkü buralara yatırım yapacak arkadaşlarımız var, istihdam yaratacak arkadaşlarımız var. Trabzonlu Sanayi Bakanımıza buradan sesleniyorum: Lütfen bunu işleme alalım, bu arkadaşlarımızın talepleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Ben de bunu buradan sizlere arz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, ekonomi gündemiyle ilgili birkaç veriyi paylaşmak istiyorum. Tek gündem var tabii ki, zam; her gün, her saat her şeye zam yapılıyor. Dün elektriğe yüzde 15 ve doğal gazda da yüzde 30 zam yapıldı. Bu yılın başında aylık 500 TL elektrik faturası ödeyen bir hane, kışı 2.400 TL'lik faturalarla geçirmiş durumda. Önümüzdeki kış hiç zam yapılmasa bile 3.200 TL'lik bir fatura ödemek zorunda kalacak. Bir hanenin sadece elektrik ve doğal gazda ödediği fatura miktarı asgari ücret seviyesini geçmiş olacak. Akaryakıtta her gece yapılan zamlarla benzin fiyatı toplam yüzde 256, motorin fiyatı yüzde 281 oranında artmış durumda. Türkiye'de akaryakıt zamlarını hesaplayacak bir hesap makinesi maalesef henüz bulunmuyor. Ama birileri bize enflasyon yüzde 70 iken "Türkiye yüzde 7 büyüdü." diyor. Biz de soruyoruz: Öyle mi? Ama bütün dünya perişan hâlde, Türkiye'de âdeta cehalet filmlerine konu olacak AKP iktidarı var gücüyle halk için çalışıyor, öyle mi? Gerçekten şaşırıcı. Bu soruların cevapları için enflasyon ve ekonomi dehası Hazine ve Maliye Bakanının sözlerine bir kulak verelim. Ne diyor? "Nedensiz artan fiyatlara ve fırsatçılığa izin vermemeliyiz." diyor. "Nedensiz" deyip fiyat artışlarının ve enflasyonun nedenini bilmiyorsan o neden sensin sevgili Bakan, nedenin kendisi sensin, bu nedenle bilmiyorsun zaten. Bunu da size hatırlatalım.

Şimdi bir de Ticaret Bakanlığının açıklamaları var. Onlar da sürekli Türkiye'nin ihracat yaptığını zannediyor ve rakamları açıklıyor -bugün Sayın Ünal da açıkladı- sürekli ihracat rekorları kıran Türkiye için TÜİK gibi rakamlar paylaşıyor gerçekten, onu da hatırlatmak istiyorum. Türkiye, tarihinin en yüksek ithalat rakamlarına ulaşmış durumda. Türkiye, hiç olmadığı kadar ithalata bağımlı kalmış bir ülke konumuna geldi ve bunu yaratan da AKP iktidarının ta kendisi. AKP'nin Genel Başkanı "Aç, sefil geziyor ama -'sulu' demişti ama ben 'sulu' demiyorum- onu almaktan geri durmuyor; rakıyı almaktan, birayı almaktan geri durmuyor." diyor. Bu talihsiz açıklama, aslında Türkiye'yi mahkûm ettiği açıklık ve sefaletin itirafı niteliğinde; ÖTV zamlarının sadece alkol ve sigara ürünlerine yapıldığını zanneden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...toplumun belirli bir kesiminden nefret edencesine fiyat politikası uyguladığının da bir itirafı; ÖTV'yi kişisel hırs ve nefret için keyfi olarak artırdığının ve araçsallaştırdığının da itirafı. "Aç yok, aç kalan filan yok." deyip sonra da yerli ve millî yalanlarla yirmi dört saat içinde bir çelişki ortaya çıktı. ÖTV sadece alkol ve sigarada yok; ÖTV, gençler için en temel ihtiyaç olan cep telefonları, bilgisayar, tablet gibi bütün elektronik cihazlarda fahiş derecede uygulanıyor. ÖTV, Türkiye'nin enflasyonunu belirleyen -çiftçilerin, nakliyecilerin, öğrenci servislerinin de hepsinin kullandığı- benzin, motorin ve otopazda fahiş derecede bulunmaya devam ediyor.

ÖTV'yi kaldıracamız ve gençler, çiftçiler hiç merak etmesinler, vergi adı altında yapılan bu soyguna son vereceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alman karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4441) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 335) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 335 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 8’inci maddesi kabul edilmişti.

9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde geçen “ayrıntıya” ibaresinin “ayrıntılara” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Kocaeli	Antalya	Manisa
Tacettin Bayır	Okan Gaytancıoğlu	Müzeyyen Şevkin
İzmir	Edirne	Adana
Mehmet Güzelmansur	Ali Haydar Hakverdi	
Hatay	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen seyircilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, her gün petrole zam haberleriyle uyanıyoruz. Son günlerde artık bu rutin hâline geldi ama zannediliyor ki bu zammın sebebi Ukrayna-Rusya savaşının yarattığı gerilimden dolayıdır. Hâlbuki bu zamların sebebi Hükümetin yeni iktidarın yanlış politikasıdır.

Bakın, değerli milletvekili arkadaşlarım, 20 Aralıkta dolar 18.35 liraydı, ham petrolün fiyatı 73,5 dolardı yani bir varil ham petrol 1.348 lira yapıyor. Bugün geldik, 2 Haziranda, bugün dolar 16,4 lira, ham petrolün fiyatı ise 116 dolar yani bir varil ham petrole bugün 1.902 lira ödüyoruz. Bugünkü ödediğimiz 1.902 lira ile 20 Aralıkta ham petrole ödediğimiz rakamın artış oranı TL bazında yüzde 42’dir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, pompa satış fiyatına ise bakıyorum, 20 Aralıktaki motorinin pompa satış fiyatı 11,66 lira, bugün ise 2 Haziran itibarıyla motorinin satış fiyatı 26,16 lira yani pompa satış fiyatı 20 Aralıktan şu ana kadar yüzde 124 arttı. Bakın, ham petrolün fiyatı yüzde 42 artıyor ama motorinin pompa satış fiyatı bu süre içerisinde yüzde 124 artıyor.

(x) 335 S. Sayılı Basmayazı 26/5/2022 tarihli 95’inci Birleşim Tutanağı’na ektir.

Sebebini size açıklıyorum: En büyük sebeplerinden bir tanesi vergidir. 20 Aralıkta 1 litre motorine o zamanki ödenen vergi yaklaşık 1,78 lira ama 2 Haziranda, bugün itibarıyla bu 26,16 liralık motorindeki vergi, ne yazık ki arkadaşlar, yaklaşık 4 lira KDV, 2 lira da ÖTV; toplam 6,55 liradır. Yani verginin artış oranı yüzde 240'tır. Yüzde 240 vergiyi artırırsanız bugün motorinin satış fiyatı yüzde 124 oranında artmış olur.

Değerli arkadaşlar, bu yanlış ekonomi politikasından dolayı döviz artıyor ve döviz artışıyla siz vergiyi de artırıyorsunuz; bu da akaryakıtın fiyatının bu kadar yükselmesine sebep oluyor. Avrupa ülkelerine baktığımız zaman -ben Almanya'ya bakıyorum- Almanya dün itibarıyla dedi ki: "Ben akaryakıttaki vergi yükünü indiriyorum." Değerli milletvekili arkadaşlarım, vallahi de billahi de ben Almanya'yı kıskanıyorum. Niye kıskanıyorum? Çünkü esnafını düşünüyor, çünkü çiftçisini düşünüyor, çünkü nakliyecisini düşünüyor. Bugün akaryakıtta zam geldiği zaman iğneden ipliğe her şeye zam geliyor ama ne yazık ki iktidar bunun farkında değil. Almanya Hükümeti vatandaşının cebini düşünüyor, bizim Hükümetimiz ise "Ben kasayı nasıl doldurabilirim?"i düşünüyor çünkü kasa bomboş.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, ben buradan iktidara sesleniyorum, lütfen akaryakıttaki ÖTV'yi kaldırın, lütfen akaryakıttaki KDV'yi yüzde 1'e indirin, böylece akaryakıt fiyatları en az 6 lira düşecektir. 6 lira düşmesi, enflasyonunun da direkt düşmesine sebep olacaktır. Çiftçi de rahatlasın, nakliyecisi de rahatlasın, servisçi, otobüsçü de rahatlasın, tüm esnafımız rahatlasın ama nerede...

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bir de petrolcülerin en büyük sıkıntılarında bir tanesi teminat mektubu. Siz diyorsunuz ki: "Ben şirketin cirosu üzerinden teminat mektubu istiyorum yüzde 1 olarak." İsteyebilirsiniz ama sizin, o şirketin başka faaliyetleri varsa o faaliyetlerini cirosundan çıkarıp akaryakıt satışları üzerinden yüzde 1 oranında teminat mektubu istememiz gerekiyor. Şirket petrol satıyor, şirket otomotiv bayiliği yapıyor, şirket inşaat yapıyor ama siz sadece diyorsunuz ki: "Ben şirketin tüm cirosu üzerinden..." Bu bir haksızlıktır. Sizin sadece akaryakıt cirosu üzerinden o yüzde 1 teminatı almanız gerekiyor.

Ben, yine, buradan Sayın Bakanı, iktidarı uyarıyorum; petrol esnafını mağdur etmemek için, 12 bin tane benzin istasyonunu kapanma noktasına getirmemek için lütfen bu uygulamadan vazgeçin diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, ben buradan iktidara tekrar sesleniyorum: Akaryakıttaki vergi yükünü indirin, KDV'yi yüzde 1'e düşürün, ÖTV sıfırlansın ve göreceksiniz ki iğneden ipliğe olan tüm eşyaların fiyatı ucuzlayacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tulay Hatımoğulları Oruç

Hasan Özgüneş

İmam Taşçer

Adana

Şırnak

Diyarbakır

Ali Kenanoğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Şevin Coşkun

İstanbul

İzmir

Muş

Sezai Temelli

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Van Milletvekili Sezai Temelli.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerge üzerinde söz almış bulunuyorum.

Sayın Başkan, sabah bir yoklama yaptınız, bu yoklamadaki sayı ile şimdiki sayıyı karşılaştırırsanız Meclisin yüzde 90'ı burada yok. Dolayısıyla yoklamanın amacı Meclisin nitelikli çalışmasına yönelik değilmiş, bunu anlıyoruz. Yasa teklifinde “ihracat” geçiyor diye ihracattan örnek verelim o zaman: İhracat rakamları da artıyor fakat hiçbir sorunu çözmemiş. İhracat geçen seneden bu seneye yüzde 20 artmış, ihracatın yüzde 20 artışıyla beraber dış ticaret açığı beş ayda geçen seneyi yakalamış. İthalat yüzde 40 artmış, cari açık artmış yani velhasıl, ihracatın artışı hiçbir dış ticarete yönelik problemi çözmemiş. Aynı şekilde, ekonomi yüzde 7 büyümüş, ekonominin yüzde 7 büyümesine karşılık toplumdaki bütün sorunlar derinleşmiş; yoksulluk artmış, işsizlik artmış, her gün zamlar... Biraz önce örnekleri de verildi, hiçbir problemi çözmeyen bir büyümeden bahsediyoruz. Aynı şey siyasette de söz konusu. Siyasete yönelik alınan her karar ülkenin siyasi barışını âdetâ dinamitliyor, ortadan kaldırıyor. Toplumsal barış adına bahsedeceğimiz hiçbir şey kalmamış. Yani yoklama almakla Meclisi nasıl nitelikli çalıştıramıyorsanız, bu atılan hamlelerle de ekonomide, siyasette yapılan her şey âdetâ bir hamster döngüsüne bütün ülkeyi sıkıştırmaktan başka bir şey değildir. Yol almamız lazım, ileri gitmemiz lazım, ülkenin sorunlarını çözmemiz lazım. Ülkenin sorunlarını çözebilmenin yegâne yolu da aslında ülkenin temel sorunlarını doğru tespit etmekten, ekonomide, siyasette, adalette, yargıda bütün kurumlarıyla çözümler üretmekten geçiyor. Tabii ki bunu Meclis yapacak ama Meclisin önüne gelen yasalara baktığımızda ya da Meclisin çalışma aklına baktığımızda bundan ne kadar uzak olduğunu sabah hep birlikte yaşadık.

Evet, ülkenin sorunları nedir? İki temel sorunu vardır bu ülkenin: Biri, Kürt meselesidir; diğeri, yoksulluk meselesidir. Bu iki meseleyi önüne koyup bu Meclis sağlıklı, kalıcı çözümler üretmediği sürece toplumsal barıştan, siyasi barıştan, iktisadi barıştan söz etmek mümkün değil. Ortada olan kaostur, ortada olan bir çöküştür. Bu çöküşten çıkmanın yegâne yolu meseleleri doğru tespit etmekten geçiyor.

Bugünkü iktidar ne yapıyor Kürt meselesini çözmek için? Savaşı dayatıyor. Bakın, AKP Genel Başkanı 2013'te, çözüm sürecinde “Bu ülkenin 300 milyar doları bu savaşa gitmiştir, bu savaşı durdurmak gerekir.” diyor. O günden bugüne üzerine en az bir 300 milyar dolar daha eklenmiştir. Dolayısıyla savaşı finanse etmek pahalı bir iştir, savaşı sürekli hâle getirmek ülkeyi yıkıma götüren bir iştir. Savaştan kurtulamadığınız sürece Kürt meselesini çözme şansınız yok. Kürt meselesinin çözümü barıştan geçiyor, barışı var etmekten geçiyor. Bunun yolu da demokratik çözümden, demokratik müzakereden geçiyor; tecritten değil.

Yoksullukla mücadele her şeyden önce yolsuzlukla mücadeleden geçiyor. Bugün bir oligark sistemini finanse ederek Türkiye'nin yoksulluk problemini de çözemezsiniz. Hele hele savaşın olduğu bir yerde yoksulluğu çözeniz zaten mümkün değil. Dolayısıyla, Türkiye barışını arıyorsa, Türkiye toplumsal siyasi barışını arıyorsa meselelere ciddi yaklaşmak zorunda, ciddi çözümler üretmek zorunda. Bugünkü iktidar bunu yapabilir mi? Yok. Peki, iktidarı destekleyen muhalefet partisi bunu yapabilir mi? Yok. Gerçi her zaman onların fikirleri iktidarda, kendileri muhalefetteler ama... Dolayısıyla, talihsizliğe bakın ki 12 Eylülde bunu dile getirenler bugün de aynı şeyi söylüyorlar, aynı vebalin altında olmaya devam ediyorlar. Dolayısıyla da bu meseleleri çözmek için aslında gerçek anlamda rasyonel bir akla ihtiyacımız var. Fakat, bugünkü iktidar rasyonel akli çalıştıracak bütün kurumları da -Merkez Bankasını, hazineyi, yargıyı- tahrip etmiş durumdadır, tahrip etmediği hiçbir kurum kalmamıştır.

Nasıl çözüm üreteceksiniz? Tabii ki çözüm üretemeyeceksiniz. Zaten biz çözüm üretilmediği için bu denli gayriciddi ve ahlaken kabul edilemeyecek bir söylemin içine sıkışmış bulunuyoruz. Bugün meselenin çözümü barıştan geçiyor, bugün meselenin çözümü birlikte ürettiğimiz zenginliğin hakça, adaletçe paylaşımından geçiyor; bunun adına da hareket etmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Karşımızdaki meselenin ciddiyetinin farkına vararak ciddi adımlar atmak zorundayız. Para politikasının çöktüğü bir yerde kalkıp nasla çözüm üretemezsiniz; maliye politikasının çöktüğü bir yerde suluya vergi salarak çözüm üretemezsiniz; Meclisin çöktüğü bir yerde yoklamayla çözüm üretemezsiniz. Ciddi olmamız lazım. Ciddi olmak için ciddi bir Meclise ihtiyacımız var. Ciddi olmak için, meselelerimizi çözmek için ciddi bir iktidara ihtiyacımız var; bunun yolu da seçimden geçiyor.

Halkların Demokratik Partisi barış için, ortak zenginliğin hakça, adaletçe paylaşımı için seçime de hazırdır, geleceğin iktidarına da hazırdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Dursun Ataş

Adana

İstanbul

Kayseri

Aytun Çıray

İbrahim Halil Oral

İzmir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 335 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Ocak 2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci maddesine "Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, belirlediği işletmeler ve kuruluşlar için uygulamada birliği ve sürdürülebilirliği sağlamak için Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarını belirlemek, buna göre yayımlamak ve düzenlemeler yapılmasına..." dair fıkra ekleniyor.

Bu kanun ne zaman çıkmış arkadaşlar? 2011 yılında yani sizin Hükümet olduğunuz yıl. İşte, biz bunun için "Kanun maddeleri hem ana hem de tali komisyonlarda enine boyuna görüşülsün, sivil toplum kuruluşlarından görüş alınsın, maliyet, fayda, etki analizleri yapılsın." diyoruz. Yoksa böyle tekrar tekrar, döner dolaşır aynı kanun üzerinde ilaveler yapmak zorunda kalırız. İktidarınızda, kanunlar resmen yamalı bohçaya döndü.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ bu maddenin gerekçesinde “Helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yine bu şekilde devam etmesini, faaliyetlerini helal akreditasyon güvencesi altına alınması suretiyle kamu refahına katkı sunulmasını hedefliyoruz.” diyor.

Arkadaşlar, bizim necip milletimiz helali, haramı çok iyi bilir; harama elini sürmez, boğazından geçirmez. Siz Hükümet olarak bir şey yapmak istiyorsanız, artan ham madde, girdi ve navlun maliyetlerinin çözümüne yönelik adımlar atın. Kanun teklifini biz verdiğimizde siz Cumhuriyet İttifakı olarak reddediyorsunuz; siz getirin, biz destek verelim, oy çokluğuyla birlik beraberlik içerisinde hemen geçirelim. Yeter ki çiftçimizin, sanayicimizin ürünlerini ihraç eden ihracatçılarımızın faydasına olsun.

Bakın, 1980 yılında yani bundan kırk yıl önce ihracata dayalı dünya ticaretinden aldığımız pay yüzde 0,86 iken 2020 yılı sonunda bu pay 0,85’e düşmüş yani dünya ticaretindeki payımız kırk yıl öncesinin altına düşmüş. Yine, ülkemizin gelişmekte olan ülkeler grubu millî geliri içerisindeki payı AK PARTİ’nin iktidara geldiği 2002 yılında yüzde 3,34 iken 2020 yılı sonunda yüzde 2,12’ye düşmüştür. Ekonomi “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” demekle düzelmüyor arkadaşlar. Sizin yapmanız gereken tek şey: Üretimi sağlamak için çiftçiye, sanayiye destek olmak, esnafa destek olmak; ithalata ağırlık vererek hem sanayiciyi hem çiftçiye hem de vatandaşlarımızı perişan etmeyin; her sektörde üretene destek olun, olun ki onlar da çalışanları da evlerine ekmek götürebilsin, istihdam artsın, vatandaşlarımız mutlu olsun. Üretim olmazsa zaten yoksulluk sınırının altında yaşayan emekli, memur, işçi için kıtlık da kapıda, haberiniz olsun. Yoksa bazı milletvekili arkadaşlarımızın dediği gibi taneyle, gramla satın almak yetmiyor, ihtiyaçlar karşılanmıyor, insanlar inim inim inliyor.

Çiftçilerimiz, sanayicilerimiz maliyetler yüzünden üretemez oldular. Bakın, bugün ülkemizde tam 714 firmayı TMSF tarafından atanan kayyumlar yönetiyor. Toplam aktif büyüklükleri 85 milyar Türk lirası ve 45 bin kişi çalışıyor bu firmalarda. Üzerine bir de bu şirketlere TMSF tarafından 282 kişi atandı. AK PARTİ, Varlık Fonunda olduğu gibi her türlü ekonomik gücü elinde toplamaya çalışıyor; yanlış üstüne yanlış.

Bir başka husus da: Ülkemiz, kendi nüfus bütünlüğünü tehlikeye atacak düzeyde kalabalık toplulukları sınırları içinde barındırmak ve beslemek zorunda değil. Türkiye, hiçbir üçüncü ülkenin refahı uğruna kendi vatandaşlarını refahtan mahrum bırakamaz, bırakmaması gerekir. Türkiye, açık ya da gizli anlaşmalar sonucunda kimsenin hendeği olamaz, olmamalı. Hiçbir milletlerarası sözleşme ya da uluslararası hukuk kuralı Türkiye’nin küçük bir Avrupa ülkesi kadar sığınmacı nüfusu barındırmasını zorunlu kılamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Türkiye, nüfus mühendisliği yoluyla üçüncü dünya ülkesi standartlarına hapsedilemez, Türk milleti kölelik veya paryalık düzenine mahkûm edilemez. Sığınmacı meselesi, hamasi nutukların, gündelik siyasi seçim yatırımlarının aracı değildir. Biz, İYİ Parti olarak akılcı, hukuka uygun, millî karakterimize yaraşır bir şekilde ülkemizi bu büyük sıkıntıdan kurtarmaya kararlıyız. Yok, “Biz yapamıyoruz.” diyorsanız, benim tek söyleyeceğim şey; bekleyin, az kaldı, biz geliyoruz, liyakatli kadrolarımızla bizim bütün hazırlıklarımız tam diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aytun Çıray

Hayrettin Nuhoglu

Adana

İzmir

İstanbul

Dursun Ataş

Ümit Beyaz

Fahrettin Yokuş

Kayseri

İstanbul

Konya

İbrahim Halil Oral

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yirmi yıl sonra nihayet ülkemizde enflasyon canavarı hortladı. Yıllık resmî enflasyon yüzde 70'i aştı, gerçek enflasyon ise yüzde 150'yi buldu. AK PARTİ iktidarı yüzde 36'lardan aldığı eski Türkiye'deki enflasyonu -çok şükür, kutluyorum- yüzde 150'lere çıkardı yani şampiyon oldu. Bir yılda akaryakıtta yüzde 300 zam, elektriğe yüzde 200 zam, doğal gazda yüzde 150 zam, TEKEL ürünlerine yüzde 200 zam, gübreye yüzde 400, yeme 250; ekmeğe zam, süte zam, suya zam, iğneye ipliğe zam; zam zam zam, zam oğlu zam. Vatandaş yoksulluktan 3 öğün yemek yiyemiyor, siyasi iktidar günde 3 öğün zam yapıyor. Akşam zam, sabah zam, sağa dön zam, sola dön yine zam. Vatandaş perişan, artık uykudan zamları uyanıyor, halk perişan. Halk "Yeter artık. Bunun bir sonu yok mu? Zamlardan bıktık, tükendik, açız." diyor ama duyan yok. Sarayda her şey toz pembe, çok güzel; onun için duymuyorlar. Duymasalar da söyleyelim: 2022 yılı Ocak-Nisan arası resmî enflasyon yani sahte enflasyon yüzde 32. Sahte enflasyona göre memura, emekliye, işçiye zam yapılır. Ne oluyor? Şu anda 10 milyonu aşkın, 12 milyon emekli iktidardan yüzde 32 oranında alacaklı; iki ay sonra tekrar zam alacaklar -altı aylık zam farkı- en az yüzde 40 alacaklı yani her ay benim emeklilik iktidardan ortalama 1.250 lira alacaklı. Memurlarımız da yüzde 25 alacaklı, onlara da baktığımız zaman onlar da her ay 2 bin lira alacaklı; işçilerimiz de aynı. Sayıları 19 milyona varan emekli, memur, işçinin bu alacaklarını neden ödemiyorsunuz? Bu memur, bu emekli, bu işçi yani 19 milyon vatandaşımız -soruyorum size- size ne yaptı Allah aşkına, hangi kötülüğü yaptı? Önümüzdeki iki ay yine bunlar enflasyon altında inim inim inleyecekler, niye çare bulmuyorsunuz? Niye borcunuzu ödemiyorsunuz?

Bakın, geçiş garantili yol ve köprülere paralarını peşin peşin ödüyorsunuz, 5'li çeteye ihalelerini peşin peşin ödüyorsunuz; uçmadığımız havaalanlarından, geçmediğimiz köprülerden, yatmadığımız hastanelerden garanti paralarını devletin hazinesinden peşin peşin ödüyorsunuz. Yine soruyorum: Allah aşkına, memurun, emeklilerin, işçinin alacağını niye ödemiyorsunuz; bunlar size ne yaptı? Şimdi yine soruyorum: Holdinglerin, şirketlerin milyarlarca liralık vergi borçlarını sildiniz, hızınızı alamadınız, "TÜRK TELEKOM'u geri alalım." dediniz, Hariri'ye 24 milyarı ödediniz.

Yahu arkadaşlar, bunlara paralar var. Hele hele sarayda sayısı belli olmayan danışman, üst düzey bürokratlara üçer, beşer, onar maaşları tıkr tıkr ödüyorsunuz. Örtülü ödeneği saymıyorum; milyarları oradan da ona buna gönderiyorsunuz. Yahu, yine soruyorum, Allah aşkına, bir cevap arıyorum: 19 milyon emekliye, memura, işçiye borcunuzu niye ödemiyorsunuz? Size ne yaptı bu halk? Bu insanlar size ne yaptı? Allah aşkına ya, bir cevap verin de bu cevabı bir duyalım diyorum ama biliyorum ki verecek cevabınız yok.

Sürem bitiyor. Yoksulluk sınırının 19 bin lira olduğu, açlık sınırının 6 bin lira olduğu ülkemizde tam tamına 20 milyon emekli, memur, çiftçi, vatandaş açlık sınırının altında gelire sahip.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Hiç mi vicdanınız yok ya, borcunuzu niye ödemiyorsunuz?

Bakın size birkaç zamla ilgili şiir okuyayım da gönlünüz şenlensin.

“Zam geliyor, zam geliyor.

Sık kemeri zam geliyor.

Benzine de zam geliyor.

Arabaya da zam geliyor.

Gelince de tam geliyor.

Baba, kömür al, zam geliyor.

Ana, ekmeğe de zam geliyor.

Et, süt yine zamlanıyor.

Zam geliyor, zam geliyor.

Gelince de tam geliyor.

Oğlum hasta, kızım saralı.

Hastalanma, doktor paralı.

Fakir fukara çok yaralı.

Zam geliyor, zam geliyor.

Sık kemeri zam geliyor.

Her şeyin başı oy baba, oy.

Zam gelince boş cebine koy.

Olan oldu, ister çalış iste soy.

Zam geliyor, zam geliyor.

Sık kemeri zam geliyor.

Gelince de tam geliyor.”

Hoşça kalın efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın Keven, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Aydıncık ilçesine bağlı Kazankaya köyünde bulunan Kazankaya Kanyonu'na ilişkin açıklaması*

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat Aydıncık ilçemize bağlı Kazankaya köyünde bulunan Kazankaya Kanyonu doğal mirasımız olarak ziyaretçilerini beklemektedir. Kazankaya Kanyonu, höyükleri, yaylaları, ormanları ve piknik alanlarıyla önemli bir alternatif turizm potansiyeline sahiptir. Ancak Kazankaya Kanyonu'nun ekoturizme kazandırılması için hem Kültür ve Turizm Bakanlığı hem de Orman Genel Müdürlüğü buraya uygun bir proje geliştirmelidir.

Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ersoy vermiş olduğum soru önergemi bir cümleyle geçiştirerek “Proje çalışmaları devam etmektedir.” demiş ve somut bir bilgi vermemiştir her zaman olduğu gibi. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ersoy’u Kazankaya Kanyonu’na davet ediyorum. Daha önce Sarıkaya Roma Hamamı’na davet etmişim ancak bir cevap alamamışım. Umarım Yozgat’ta bulunan tarihî, turistik ve doğal güzelliklerimize gerekli ilgiyi gösterir diye düşünüyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer, buyurun.

34.- *Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Karaisalı ilçesine bağlı Kızıldağ Yaylası'nın elektrik altyapısı sorununa ilişkin açıklaması*

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Karaisalı ilçemize bağlı -27 kilometrelik mesafede- Kızıldağ Yaylamız bulunuyor. Yöre halkının yoğun olarak rağbet ettiği Kızıldağ Yaylası’nda kır kahveleri, kır lokantaları, bakkallar, fırınlar ve kasaplar hizmet vermektedir. Çeşit çeşit ağaçlarla iç içe olan yaylada kamp kurarak Kızıldağ’da yürüyüş yapabilir, yaban hayatı inceleyerek fotoğraf çekebilirsiniz. Ama 21’inci yüzyıla geldiğimiz bugünlerde ancak akşamları elektrik kullanamazsınız, elektrikli hiçbir aleti şarj edemezsiniz çünkü Kızıldağ Yaylası’nda elektrik altyapı sorunu hâlâ çözülemedi, çözülmüyor da. Elektrik altyapısı tamamlanmıyor, vatandaşlar büyük mağduriyet yaşıyor. Bölgenin aynı zamanda turist çeken bir alan olması...

Turizm sezonunun da açıldığı bu dönemde bir kez daha buradan yetkililere konuya kalıcı çözüm bulmaları için uyarıda bulunuyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4441) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 335) (Devam)*

BAŞKAN – 11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesiyle eklenmesi öngörülen ek maddenin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ve ikinci fıkrasına aykırı olarak akredite olmaksızın helal uygunluk değerlendirme hizmeti veren kuruluşlara, Helal Akreditasyon Kurumu Yönetim Kurulu 100.000 Türk lirası ile aykırılığın niteliğine göre bu tutarın 2 katına kadar idari para cezası uygulamaya yetkilidir.”

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır
Kocaeli	Antalya	İzmir
Müzeyyen Şevkin	Vecdi Gündoğdu	Okan Gaytancıoğlu
Adana	Kırklareli	Edirne
	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	
	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz burada ne konuşursak konuşalım, hangi teklifi görüşürsek görüşelim vatandaşın sıcak gündemi fahiş elektrik zamları, doğal gaz zamları, akaryakıt zamları yani vatandaşın gerçek gündemi temel gıdanın zamları, korkunç enflasyonu, korkunç faiz ödemeleri. Gündem, korkunç işsizlik, korkunç yoksulluk.

“Ekonomiyi uçuracağız.” deyip ekonomi kitabı yazarlar sarayda kitap satışlarını takip ederken vatandaş kitabın sayfalarını âdeta parçalıyor şu anda. “Ekonomiyi uçuracağım.” diye millete masal anlattınız; enflasyonu uçurdunuz, faizleri uçurdunuz; mazot, benzin fiyatlarını uçurdunuz; doğal gaz, elektrik fiyatlarını, kiralari uçurdunuz; patlıcan, biber, domates, fiyatlarını uçurdunuz; ekonomiyi yere çaktınız, dibe vurdurdunuz. Vatandaşlar uzaya çıkmayı beklerken fiyatlar uzaya çıktı.

Değerli milletvekilleri, dünya gıda güvenliğiyle meşgulken, on yılını, yirmi yılını planlarken AKP tarımsal üretim yapan yerli, millî kuruluşlarımızı, fabrikalarımızı da yok pahasına sattı. Şimdi de yabancı çiftçiye el avuç açar duruma geldik; şeker istiyoruz, buğday istiyoruz, ayçiçeği yağı istiyoruz; aziz milletimizin dikkatine de sunmak istiyorum. TÜRKŞEKER’in 10 fabrikasını 680 milyon dolara özelleştirdiler yani bugünün parasıyla 11 milyar liraya sattılar. AKP ve MHP sadece geçtiğimiz ay, nisan ayında bir aylık 19 milyar lira faiz ödediler. 10 şeker fabrikasını 11 milyar liraya satanlar, bir ayda, evet, sadece bir ayda 19 milyar lira faiz lobisine para ödediler. Şimdi, buradan sormak istiyorum: Bu mu devlet yönetimi, bu mu yönetim anlayışı, bu mu ahlak, bu mu erdemli olmak, bu mu halkın çıkarı, bu mu milletin çıkarı? Hani diyorlar ya “Biz yerli ve milliyiz.” diye, bunun neresi yerli ve millî, ben bir türlü anlayabilmiş değilim. Burada AKP’nin beceriksiz, zenginsever ve çakma ekonomistleri yüzünden güzel ülkemiz şu anda borç batağına girdi hem de ciddi bir anlamda, vatandaş da sefaletle sürüklendi. Şirketler borç batağında, aileler borç batağında, şahıslar borç batağında. Sattınız, yediniz, sattınız, yediniz ve bir türlü doymadınız; israfa ve şatafata düştünüz, sınırsızca da harcadınız yetimin parasını. Yandaşlarınızı zengin etmek için, vatandaşın geleceğini ipotek altına almak için üretime ve istihdama katkısı olmayan betona sınırsız kaynak ayırdınız. Yirmi yılın sonunda ne oldu? Sonuç, hüsran. Köprülerden, yollardan geçmek pahalı, vatandaş için ulaşılmaz olmuş; konut kulelerine ise yandaş ve zenginler yerleşmiş. Vatandaş ne yapıyor? Barınacak iki göz oda dahi bulamıyor artık. Kendileri saraylarda, yandaşları da kulelerde ve villalarda oturur hâle gelmişler; vatandaşlar ise kiralık ev bulamıyor, bulsa da kirasını ödeyemiyor, binbir zorlukla ödeyebileni de ev sahibi taciz ediyor, “Hadi kardeşim, evi boşalt.” diye. Sayenizde asgari ücretli -yapılan hesaplamalarda- tam yüz doksan yedi

yılda 1 ev alabiliyor. Kimin umurunda, var mı vatandaşın sorunuyla dertlenen? Tabii ki yok çünkü saraylardan aşağısı gözükmüyor. Kendi zenginliğini bugün yaşayanlar milletin zenginliğini öbür dünyaya bırakmış durumda.

Değerli milletvekilleri, milletine “Aziz Türk milleti” ya da “Efendiler” diye seslenen Büyük Atatürk’ten, Cumhurbaşkanından milletine küfreden Cumhurbaşkanına geldik. Güzel ülkemizi, aziz milletimizi bu kirli ve nefret dilinden biz kurtaracağız.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun liderliğinde çıktığımız yoldan bizler asla geri dönmeyeceğiz, asla pes etmeyeceğiz; baskı, şiddet kimden gelirse gelsin asla ve asla da boyun eğmeyeceğiz çünkü biz Kuvayimilliyeye ruhunu taşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Milletimiz hiç endişe etmesin; halkın iktidarında çiftçinin, esnafın yüzü gülecek; gençler caddelerde, sokaklarda, parklarda gülererek özgürlüğü yaşayacak, özgürce konserlere katılacak, istediği müziği dinleyecek.

Milletin kürsüsünden aziz milletime sesleniyorum: Çalışanlarımız, esnafımız, çiftçimiz, emeklimiz, işçimiz, memurumuz, kadınlarımız, gençlerimiz; önümüzdeki süreçte bize katılın; hakça paylaşım, kardeşçe yaşam için, birlikte zenginlik istiyorsak bize katılın; kavga yerine barış, nefret yerine sevgi istiyorsanız bize katılın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş	Ali Kenanoğlu	İmam Taşçier
Şırnak	İstanbul	Diyarbakır
Şevin Coşkun	Mahmut CeladetGaydalı	Serpil Kemalbay Pekgözegü
Muş	Bitlis	İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT KÖKTAŞ (Samsun)- Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerine söz aldım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi Bitlis dere yatağında bulunan iş yerleri Cumhurbaşkanlığı kararıyla riskli yapı ilan edilerek yıktırıldı. Dükkanları yıkılan vakıf kiracıları ve emekçiler İŞKUR üzerinden İl Özel İdaresinde işe alındı, altı ay geçtikten sonra tamamı işten çıkarıldı, önce dükkanları sonra işleri ellerinden alındı. Hani mağduriyet yoktu? Hani herkesin hakkı teslim edilmişti? Çoğu kiracı, o dükkanlarda yıllarca çalıştı, emek verdi, para verdi ve sonunda, gelinen noktada ellerinde hiçbir şey kalmadı. Bu mağduriyeti yaşayan hemşehrilerime şunu belirtmek isterim: Bu yapılan

haksızlıkları unutmamak, unutturmayacağız. Ahlat sarayı ve ilave bakan konutu için ayırdığımız parayı üretime yönelik yatırımlara harcasaydınız birçok insana istihdam ve ekonomiye de katkı sağlardınız.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidara gelirken yolsuzlukla, yoksullukla ve yasaklarla mücadele edeceği sözünü verdi. Yirmi yılda yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklar olarak tabir edilen 3Y'yi bir ilaveyle 4Y yaptınız, dördüncü de "yalan." Bu süreçte, bırakın mücadeleyi, bunların dördünü de 4 misli artırdınız. Ben bugün burada yasaklar ve yalanlar üzerine konuşmak istiyorum. Yasakla mücadele anlayışımızın sonucunda baskıcı, otoriter ve hukuk tanımaz bir rejim dayatıldı. Yasaklarınızın asıl amacını örtmek için de yalanı bir enstrüman olarak kullanıyorsunuz. Bir yandan "Kürt-Türk kardeşir." deyip diğer yandan "kardeş" dediğinizin kendi diliyle şarkı söylemesini, konser vermesini, tiyatro oyunu sergilemesini, belediyelere tabelalar asmasını, Meclis kürsüsünden halklara seslenmesini dahi yasakladınız. İşte Aynur Doğan'la başlayan Kürtçe yasağı geçtiğimiz gün Tatvan'da yine kendini gösterdi. Tatvan'da 31 Mayıs'ta Tiyatro Mencil tarafından sahnelenmesi beklenen "Hay Lo Dîsa Tevlihev Bû" yani "Eyvah, Gene Ortalık Karıştı" oyunu Tatvan Kaymakamı tarafından sudan bahanelerle yasaklandı. Şimdi, bu yasağa bir de yalan gerekçe bulmak lazım diyen Kaymakamlık, "Kültür merkezinde teknik sorun var." masalını anlatmış. "Teknik sorunu çözelim." diyorlar, Kaymakamlık gerekçe göstermeden oyuna izin vermiyor. Kültür merkezinde teknik sorun yok, memleketi yönetenlerde zihniyet sorunu var. Dün, AKP sözcüsü Sayın Özşavlı da Kaymakamın yalanını bu kürsüden anlattı, güya Kaymakam alternatif göstermiş. Tabiri caizse markette kâğıt peçete isteyene "Ondan kalmadı, yerine zımpara kâğıdı versek olur mu?" gibi bir açıklamaya benziyor. Hani bir söz vardır "Açık kalpli mert düşman, içten pazarlıklı dosttan daha iyidir." diye. Sayın Kaymakam, çık açıkla, de ki: "Ben Kürtçeye tahammül edemiyorum." Çık, de ki: "Ben insanların kendi diliyle, kendi rengiyle var olmalarını kabul etmiyorum." Sanki kültür merkezi Kaymakamın babasının parasıyla yapılmış. Halkın vergileriyle yapılmış bir yerde sen kimin dilini yasaklıyorsun? Kültür merkezi, sabahtan akşama, sizin AKP il ve ilçe yöneticilerinizin ve yandaş bürokratlarınızın propaganda merkezi mi? Bitlis Belediye Başkanı göreve geldiğinde, ilk icraatı belediye binasına asılı Kürtçe "..."(x) yazısını kaldırmak oldu. Bir belediye başkanı kendi dilini siyasi bir dil olarak adlandırır, başkaları da yasaklamak için elinden gelen her türlü oyunu sergiler.

Valiler, kaymakamlar, belediye başkanları ve Kürt diline tahammül edemeyenler; sizin gibi niceleri geldi geçti, Kürt dili varlığını sürdürdü ve sürdürecektir. Harama bulaşıp helal akreditasyondan bahsetmek hiç yakışmıyor. Gün gelecek, bu aldığımız kararlardan sizler de utanç duyacaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Aytun Çıray
İzmir

Dursun Ataş
Kayseri

Hayrettin Nuhoglu
İstanbul

İbrahim Halil Oral
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT KÖKTAŞ (SAMSUN) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Buyurunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Türkiye İhracatçılar Meclisi Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin genel amacı ihracatı artırmak olsa da teklif, ihracatçıların sorunlarını çözmekten çok uzaktır. Nitekim, görüşülen teklifle ihracatçıların desteklenmesine yönelik düzenlemelerin getirildiği iddia edilse de ihracatçıların artan ham madde, girdi, konteyner ve navlun maliyetlerinin çözümüne yönelik tek bir adım dahi bulunmamaktadır. İhracatın yapısal sorunları çözülmeyen ekonomimiz üzerinde ciddi bir yük oluşturan dış ticaret açığını kapatmamız mümkün değildir. 2022 yılının ilk dört ayında toplam ihracatımız 87,5 milyar dolarken ithalatımız 116 milyar dolar olmuştur yani sadece dört ayda dış ticaret açığımız 32,5 milyar dolardır. Geçtiğimiz nisan ayı verilerine bakıldığında gerçek tablo daha da net görülecektir. 2022 Nisan ayında gerçekleşen dış ticaret açığı geçen yıla göre tam yüzde 98,5 artmıştır yani iktidar “İhracat rekorları kırıyoruz.” dese de kırılan rekor dış ticaret açığıdır.

Değerli milletvekilleri, üretimde ithal girdi payının çok yüksek olması ve paramızın hızla değer kaybetmesi yüzünden enflasyonun önüne geçilememektedir. AKP'nin “Enflasyon yükselsin, paramız değer kaybetsin, bu sayede ihracatı artıralım.” politikası iflas etmiş, ithalat-ihracat dengesi sağlamamıştır. Cari fazla beklenirken cari açık daha da büyümüş, art arda gelen zamlarla milletimiz her geçen gün fakirleşmiştir yani AKP'nin birbiri ardına açıkladığı ekonomi modelleri de tıpkı AKP iktidarının kendisi gibi iflas etmiştir. AKP iktidarı kendisiyle birlikte devletimizi ve vatandaşımızı da iflase sürüklemiştir. Bakınız, AKP'yi iktidara taşıyan Türkiye tarihinin en büyük krizinden sonra, 2003 yılında bile enflasyon yüzde 29,5; dolar kuru ise 1,64 liraydı. Bugün ise AKP'nin masabaşında ayarlamalı enflasyonu bile yüzde 70'e, baskılanan, baskılamak için ülke kaynaklarını heba ettikleri dolar kuru ise 16 liranın üzerine çıkmıştır.

Diğer yandan, ülkemiz, tarihinin en borçlu dönemini yaşamaktadır. Vatandaş da devlet de ağır bir borç yükü altındadır. Ülkemizin dış borç stoku 421 milyar dolara ulaşmıştır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre de Mart 2022 dönemine ilişkin kısa vadeli dış borç stoku 2021 yıl sonuna kıyasla yüzde 9,9 artarak 132,3 milyar dolar düzeyine çıkarak rekor kırmıştır. Tüm bu borçlara rağmen, AKP iç ve dış siyasetteki hatalarına tuhaf ekonomik doktrinler uydurarak Merkez Bankası kasasını boşaltmıştır. Bugün, dünyada Merkez Bankası döviz rezervi eksi olan bizden başka ülke yoktur. Yani AKP, bir yandan, ülkenin doğmamış çocuklarını bile borçlandırırken diğer yandan, kasadaki parayı da boşaltmıştır. Şimdi, buradan soruyorum: 421 milyar dolar dış borç var, kısa vadeli borç 135 milyar dolar, 150 milyar dolar hazine garantili ihaleler var. Türk lirasının aşırı değer kaybına rağmen 2022 yılını da 70 milyar dolar civarında cari açıkla bitireceğiz. Söyleyin: Üretim yokken, cari açık rekorlar kırarken bu borçları ödeyecek dolarları nereden bulacağız? Kasada dolar yok, yılbaşına göre brüt döviz rezervi 11 milyar dolar azalmış durumda, net rezerv ise eksi 55 milyar dolar civarında. 2022 yılı merkezi yönetim bütçesi nisan ayında tam 50,2 milyar lira açık vermiş durumda. Borç bulunsa bile yüksek faizle karşı karşıyayız. Türkiye'nin ülke risk primi 700 puanın üzerine çıkmış. Örneğin, İtalya yüzde 4,2; Yunanistan yüzde 4,6 faizle borçlanırken Türkiye ancak yüzde 10'larla borçlanabilmektedir. Faiz lobisini ağızından düşürmeyen AKP ve Sayın Erdoğan, ülkeyi faiz ve döviz lobilerine teslim etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DUR SUN ATAŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, bugün böyle bir ekonomik başarısızlıkla karşı karşıyayız. Damatla başlayan tutarsız ekonomi politikaları, ekonomi bilimine aykırı "Faiz neden, enflasyon sonuç." modeli, Çin modeli, ihracata dayalı Kore modeli, Türk tipi ekonomi modeli, Kur Korumalı Mevduat faciası derken, bu ekonomi modellerinin hepsi çöpe gitmiş, ülke ekonomisi ise iflas etmiştir. Ve artık AKP, yirmi yıllık iktidar yolculuğunun sonuna gelmiştir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 1 önerge vardır okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde yer alan "bir yıl" ibaresinin "bir sene" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözeğü

Hasan Özgüneş

Ali Kenanoğlu

İzmir

Şırnak

İstanbul

İmam Taşcier

Şevin Coşkun

Diyarbakır

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Evet, müflis tüccardan bir beklentimizin olmadığını söylemek istiyorum ama halkımız talep ettiği için bu sorunları dile getireceğiz.

Önce şunu söylemek istiyorum: İktidar ve yandaşı şahsında bu Mecliste ahlak ölçüleri dibe vurdu. Hakaret, hamaset, kavga Meclisin gündemi hâline geldi. Onun için, biz, kürsüye akliselim çıkamıyoruz, üzüntüyle, utançla bu kürsülere çıkıyoruz; bu böyle olmamalı. Dışarıdaki savaşın ceremesini, ülkeyi batırmanın ceremesini getirip buradaki insanların omuzlarına hakaret olarak bindiriyorsunuz. Bu kabul edilirdir bir şey değildir. Halkımız bu konumdan nefret ediyor, onun için Meclise güveni de kalmadı.

Şimdi, bu Hükûmet çok iddialı geldi. Vatandaşın biri yoğurt hastasıymış; efendim, dereyi görür, yoğurt sanar; gölü görür, yoğurt sanar; küçük bir su birikintisini yoğurt sanar, uykuda yoğurt sayıklar. Toplumun bütün değerleri, ülkenin bütün değerleri sizin için talan ve dolardır; bu bir zehirlenmedir, zihinsel bir zehirlenmeyi yaşıyoruz. Onun için, bizim söyleyeceğimiz hiçbir şeyin bir kıymetiharbiyesi yok, hiçbir çözüm de buradan çıkmaz yani tükenmiştir.

Şimdi, Besta bölgesinde "Koruculara rant sağlayalım." diye orman kestiriyorsunuz. Bizim doğamızdan ne istiyorsunuz siz? Doğayı bu kadar zehirlemek, dolar, para uğruna doğaya bu kadar düşmanlık ne demek oluyor? Halkımıza yaylayı yasakladınız; iş yok, işsizlik, açlık, sefalet diz boyu. Habur Sınır Kapısı'ndan -"karınca" denilen- günlük olarak federe Kürt bölgesine geçip gelerek 1-2 paket sigara getirene, 1-2 kilo hurma getirene de göz diktiniz. Bir haftaya çıkardılar, on gün bekletiyorlar öbür tarafta. Dolayısıyla Irak'tan gelen küçük araçların hepsine her türlü tolerans sağlanıyor ama bu taraftan giden vatandaşa her türlü zorluk çıkarılıyor. Niye? Amacımız ne? İnsanlar aç kalsın, bizim ayaklarımızı eğilsin diye mi bunu yapıyorsunuz? Yani bu yaklaşımlardan vazgeçin. Her türlü hakarete ve zulme maruz kalıyorlar o gençler. E, iş yok, güç yok. Ne yapın? 2 kilo çay getiriyor ona da el koyuluyor.

Bakın, İnceler köyüne bir baraj yaptınız, 2008’de bitti. O günden bu güne köyün tarlasının, bahçesinin yarısı susuz. 50 kere dile getirdik, Valiye müracaat ettik, 2 kilometrelik bir su arki yapıyorsunuz. Ne hakkınız var o köylüde? Niye suyunu yapıyorsunuz?

Yol sorunu... Şimdi, dün DEDAŞ’a bağlı 5 işçi yaşamını yitirdi. Şırnak’ın bütün yolları 70 ve 80’de yapılan yollardır. Ha, yapılıyor, mesela, diyelim ki, herhangi bir yola 3 kilometrelik bir onarım yapıyorlar; orada kalıyor yani 10 kilometre, 50 kilometre yapacak güç kalmamış sizde.

Şırnak’ın devlet hastanesi, bölge hastanesi güya yapılacak. Memurlar, doktorlar canla başla çalışıyorlar ama teknik yok ama uzman eleman yok, bir de cevap veremiyor toplumun ihtiyaçlarına. Kaç kez dile getirdik? Sağlık Bakanı söz vermişti iki yıl önce “Yapacağız.” diye. Nisanda ihaleye çıkardılar, iptal ettiler. Buradan soruyoruz: Niye yapıyorsunuz, niye yapıyorsunuz, neden, sebep ne? O halka düşmansanız deyin ki “Düşmanız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Yani bir hastaneyi yapacak güç kalmadı mı bu ülkede? Dolayısıyla Şırnak-Güçlükönak, Şırnak-Uludere, Yüksekova, Şırnak-Cizre-Beytüşşebap, Şırnak çevre yolu, Şırnak şehir içi yolları berbat arkadaşlar. Dün de telefon ettiler. Çevre yolu yapılmış, dört senedir asfaltı ya da betonu yapılmıyor. Çevrede bahçeler var, oranın tozuyla hiçbir bahçe ürün vermiyor. Dolayısıyla biz sorunları dile getiriyoruz ama sizin yapma gücünüzün olmadığını biliyoruz. Bu ülkeyi batırdınız, bari şu Meclisin ahlakını bitirmeyin, üslubunu bitirmeyin.

Halkımızı selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 335 sıralı sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinde yer alan “hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür” ibaresinin “hükümleri Cumhurbaşkanınca yürütülür” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközeği

Hasan Özgüneş

Ali Kenanoğlu

İzmir

Şırnak

İstanbul

İmam Taşçier

Şevin Coşkun

Erdal Aydemir

Diyarbakır

Muş

Bingöl

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılmıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz isteyen Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vekili bulunduğum Bingöl ili Karlıova ilçesi Kanıreş Mahallesi Halifan köyünde termik santralin yapım çalışmalarına başlandı. Buna benzer bir çalışma 1998 yılında yapılmıştı. 1998 yılında yapılan çalışmalar neticesinde Halifan köyü sınırları içerisinde bulunan kömür yataklarının, özellikle kalorisinin düşük olmasından kaynaklı

yapımından vazgeçilmişti. Almış olduğumuz duyular, yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde, 7 Haziran itibarıyla Halifan köyünde yine bir termik santral kurulmasıyla ilgili bir çalışma içerisinde olduğunu duyduk. Hükümetin bu yönde, özellikle de Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğünün bu yönde bir çalışmasının olduğunu. Bundan kaynaklı eğer Halifan köyüne bir termik santral yapılırsa zaten yok olan, yok olmakla yüz yüze bırakılan Halifan köyü, Cilligöl köyü, Hacılar, Azizan, Karabalçık, Göynük (Oğnut), Kürük, Ceban, Kalencik, Toklular ve Sağnis köylerinde yaşayan tüm hemşehrilerimiz ve köylülerimiz bu termik santralin yapımından kaynaklı akciğer kanseri, yine akciğerden kaynaklı olan solunum yolu hastalıklarıyla karşı karşıya kalacak ve burada yaşayan köylülerimize, vatandaşlarımıza ölüm getirecektir. Bununla da kalınmayacak, özellikle Karlıova ilçesi ve bağlı köylerin geçimi hayvancılıkla yapılmaktadır; bu termik santralin yapılması hâlinde burada bulunan meralar, çayırlar bu termik santralden çıkan karbondioksit ve kükürten kaynaklı yok edilmekle karşı karşıya kalacaktır. Bu yok edilmekle birlikte yöre halkının geçimi olan hayvancılık da AKP iktidarı eliyle maalesef öldürülecektir. En önemlisi de Halifan kömür yataklarının bulunmuş olduğu yere en yakın Kürük köyü bulunmakta, Bingöl Merkez ve Genç ilçesinin içme suyu ihtiyacı Kürük köyünden, Kürük köyünde bulunan su yataklarından karşılanmaktadır. Bu termik santralin yapılması hâlinde Kürük suyu da âdeta içilemez hâle gelecek, karbondioksit ve kükürtle bulaşıp zehirlenecektir. Buradan, Meclis kürsüsünden özellikle Bingöl halkına, Karlıova halkına, Halifan halkına, Cilligöl halkına, Sağnis halkına, Hacılar halkına, Karabalçık halkına, Toklular halkına çağırım şudur: Milletvekili yapıp Meclise gönderdiğiniz iktidar partisine mensup Sayın Cevdet Yılmaz, Sayın Feyzi Berdibek buraları çok iyi bilen insanlar, gelin siz bu termik santralin yapımına engel olun. Yapılması hâlinde bu, çok büyük bir günah, çok büyük bir suç olacaktır; bunun vebali de sizin üzerinizde kalacaktır.

Sayın Meclis, Kürtlere yönelik, Kürt annelerine, Kürt dedelerine, Kürt babalarına, Kürt nenelerine yönelik düşman hukuku uygulanmakta ve bunda da ısrar edilmektedir. AKP iktidarında bulunan özellikle de son atanan Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'dan sonra... Van ili Edremit ilçesinde yaşayan 80 yaşındaki Makbule Özer; bakın, tam 80 yaşında. Şu anda Meclis Genel Kurulunda bulunan herkesin annesi var, herkesin nenesi var. AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın annesi Tenzile Hanım; onun da annesi var. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun, onun da annesi, nenesi var. Sayın Bahçeli'nin, onun da annesi, nenesi var. Sayın Akşener'in annesi ve nenesi var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, bırak, senin annen yok mu?

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bakın, Makbule Özer yerelde, Edremit'te çok tanınan, kırık çıkıkla ilgilenen bir Kürt anası, bir Kürt kadını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Yine, rutin bir günde, çıkıktan dolayı evini ziyaret eden bir kadına yardım etmek amacıyla... Nereden bilsin gelen kişinin herhangi bir örgüt mensubu olduğunu; bilebilecek durumda değil. Böyle bir kadına AKP yargısı, yardım, yataklık etmek suçundan dolayı iki sene bir ay hapis cezası verdi ve bu, Yargıtay tarafından onandı. Şu anda Van Cezaevinde ve çok ciddi kalp rahatsızlığı, tansiyon rahatsızlığı var. Yine “hapishanede kalamaz” raporu olmasına rağmen ATK tarafından “hapishanede kalabilir” raporu verildi ve şu anda cezaevinde tutuluyor. Neden tutuluyor? Çünkü bir Kürt kadını, bir Kürt annesi, nenesi olduğu için tutuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalancısın, yalancısın, yalancısın!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bu, bu Meclisin utancıdır, utancı!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Senin utancın olsun terbiyesiz!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin gelirlerini kısmak ve üç beş fuar organizasyonu firmasına rant sağlamak amacıyla fuarlardan ilan ve reklam vergisi alınmaması, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan TİM üzerinde, TİM Genel Sekreteri ve Yardımcılarının Bakanlık tarafından atanması yoluyla vesayet kurulması, ihracatçı birliklerinin yedek akçelerinin aktarılmasıyla İhracatı Geliştirme AŞ'ye kaynak yaratma çabası, bağımsız ve özerk yapının TİM Başkanı eliyle âdeta iktidara teslim edilmesi, 13 Haziran 2022'de yapılacak TİM Genel Kurulu öncesinde seçim sonuçlarını etkileyecek nitelikte değişikliklere gidilmesi nedeniyle teklife “Hayır.” diyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama tutanağı gelmiştir.

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 335 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 284

Kabul : 241

Ret : 36

Çekimser : 7 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Şeyhmus Dinçel

Abdurrahman Tutdere

Mardin

Adıyaman”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

2'nci sıraya alınan Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 328) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 328 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Ayhan Erel konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan kanun teklifi, 2 maddesi yürürlük ve yürütme olmak üzere toplam 5 maddeden oluşmaktadır.

Teklifin 1'inci maddesi Avukatlık Kanunu'nun 16'ncı maddesine eklenen fıkrayla avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağını hükme bağlamaktadır. Bilindiği üzere, mevcut uygulamada avukatlık stajı yapılırken sigortalı olma yasağı mevcut idi. Bu madde, ayrıca avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olan işler olarak adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanları istisna, kapsam dışı bırakmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadro veya pozisyonlarda görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilmemesinin yolu açılmaktadır. Ancak, bu kişilerin aylıksız veya ücretsiz izinli sayılarak bu stajı yapabilecekleri hükme bağlanmaktadır.

Teklifin 2'nci maddesiyle, Avukatlık Kanunu'nun 177'nci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenerek değiştirilmektedir. Buna göre, birden fazla baronun bulunduğu illerde, her baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulabilecektir. Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacaktır.

Teklifin 3'üncü maddesiyle, Avukatlık Kanunu'nun 180'inci maddesine eklenen fıkrayla, adli yardım bürolarının gelirlerinin nasıl dağıtılacağına ilişkin puanlama sistemi getirilmektedir. Buna göre, her baroya öncelikle 5 temel puan verilecek, verilen temel puana her 50 üye avukat için 1 puan, ayrıca il nüfusu esas alınarak her 5 bin nüfus için 1 puan eklenecektir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde her 5 bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde 40'ı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde lehaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölümdükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de şu anda hukuk programı bulunan üniversite sayısı 86'dır. Hukuk fakültelerinde okuyan öğrenci sayısı 85 bine yaklaşmıştır ve her yıl yaklaşık 20 bin öğrenci hukuk fakültelerinden mezun olmaktadır. Türkiye'de 82 baroya kayıtlı avukat sayısı ise 165 bin civarındadır, 25 binden fazla stajyer avukatımız mevcuttur.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından paylaşılan 2021 verilerine göre, Türkiye genelinde hâkim sayısı 2021 yılında 15.326, savcı sayısı ise 7.494'tür. Bu sayılara bakıldığında, Türkiye'de hukukçu açığı olmadığı, hatta hukukçu fazlası olduğu bu fazlanın da her geçen yıl artarak devam ettiği görülmektedir.

(x) 328 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Binlerce hukuk fakültesi mezunu, kamuda çalışan hukuk fakültesi mezunları ile 160 bin avukatı ve baroları yakından ilgilendiren, adli yardım gelirlerinin dağıtımını düzenleyen bu kanun teklifine ilişkin etki analizi raporu düzenlenmemiş olması önemli bir eksikliklerdir. Düzenleyici etki analizi; kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi taslaklarının bütçeye, mevzuata, sosyal, ekonomik ve ticari hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkilerini göstermek üzere hazırlanan ön değerlendirmeyi ifade etmektedir. Buna ilişkin 3 Nisan 2007 tarihli 2007/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Düzenleyici Etki Analizi Rehberi Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. AK PARTİ döneminde kabul edilmiş olmasına rağmen, düzenleyici etki analizi, Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilen kanun tekliflerinde maalesef uygulanmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, yargıda iddia, savunma ve karar olmak üzere 3 sacayağı bulunmaktadır; iddia makamını savcılar, savunma makamını avukatlar, karar makamını ise hâkimler temsil etmektedir. Her mercinin kendi içinde dışarıya ve birbirlerine karşı bağımsız ve tarafsız olmaları, etkilenmemeleri, baskıya maruz kalmamaları, adil yargılanma ve silahların eşitliği olarak tarif edilen ilkenin gereğidir. Hüküm verenin yani hâkimin tarafsız olmadığı, suçlayan yani savcı ile savunma yani avukat arasında eşitliğin kurulmadığı bir yargılama sisteminde adaletin sağlanması kurumsal ve pratik olarak mümkün değildir. Bu nedenle, adil yargılama arayışı ve gelişen adalet sistemi avukatı önemseyen bir bakış açısı geliştirmek zorunda kalmıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında savunma ve avukat çok önemli bir yer tutar. Silahların eşitliği ilkesi gereğince, savunmayı temsil eden avukat, savcı makamıyla mümkün olduğunca eşitlenmiştir. Bir devletin demokratik bir hukuk devleti niteliği taşımasının en önemli araçlarından biri hiç kuşkusuz yargı işlevinin bağımsız, korkusuz ve tarafsız mahkemeler eliyle yürütülmesidir. Diğer önemli bir boyutu ise yargının diğer bileşeni olan savunmanın hukuk bilgisi yüksek avukatlar eliyle yürütülmesinin sağlanmasıdır. Ancak bizdeki yargı sistemine göre, bizdeki yargı sisteminin özü avukatı yargılamada usulen bulunan kişi gibi görmekte olup “Avukat yargılamada bulunmasa da olur.” mantığına dayalıdır, hatta bazı hâkim ve savcılar avukatın varlığından da rahatsız olduklarını vücut dilleriyle dile getirmektedir. Gerçekten, savunma oldukça güçsüz, silahların eşitliği ilkesine baktığımızda da herhangi bir eşitlik söz konusu değildir. Her geçen gün artan avukat sayısı, azalan iş sayısı ve verilen desteklerin azlığı nedeniyle avukatlar iş bulma ve geçim sıkıntısı yaşamaktadır. Bunun yanı sıra, avukata yargılama sistemi içerisinde verilen önem avukatlık mesleğinin saygınlığına zarar vermekte; şiddete maruz kalma, yaralanma, hatta ölüm oranları her geçen gün giderek artmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yargının 3 sacayağı olan savcı, hâkim ve avukat arasındaki silahların eşitsizliği en başta staj döneminde başlamaktadır. Avukatlık stajı ilk altı ay mahkemelerde ve adalet dairelerinde, ikinci altı ay ise avukat yanında olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Bir yıl süren staj boyunca stajyer avukata karşılıksız herhangi bir burs veya ücret sağlanmaz, herhangi bir işte çalışması, sigortalı gözükmemesi yasaktır. Avukatlık stajı süresince stajyer, Türkiye Barolar Birliğinin sağladığı staj kredisinden faydalanabilir. Avukat stajyerleri, iş sözleşmesi yapmadan sigortasız, stajın başında bürolarda çalışmaya başlayıp çok yoğun, insanüstü saatlerde çalışmalarına ve kendilerinden verim beklenmesine rağmen, öğrenci harçlığı niteliğinde ücretler almaktadır. Stajyer avukatların en büyük sorunu, ücretsiz olarak çalışıyor olmalarıdır. Birçok stajyer avukat hiç maaş almadan yanlarında staj yaptıkları avukatların işlerini yapmaktadır, kalanların çoğu ise yaşamlarını idame ettirebilecek kadar bir ücret alamamaktadır. Ayrıca, bu süre zarfında stajyer avukatlara 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu anlamında sigorta da yapılmamaktadır. Kısaca “Stajyer avukat ücret alamaz, sigortalı ve güvenceli bir işte çalışamaz, bu anlama gelecek herhangi bir hak talebinde bulunması da mümkün değildir.” Yol ve yemek giderlerinin karşılanması konusunda bir düzenleme olmadığı için bazı stajyerler kendi cebinden bunları karşılamak zorundadır.

Birçok stajyer avukat, gece geç saatlere kadar çalışmaya zorlandıklarını, bazı hukuk bürolarında ise cumartesi dahi tüm gün çalıştıklarını beyan etmişlerdir. Ücret sorunundan bağımsız olarak, stajyer avukatlar fazla çalışma konusunda da hak ettikleri değerlere kavuşabilmiş değillerdir. Bu durum âdetâ stajyer avukatlar açısından bir angarya oluşturmaktadır. Buna karşılık, hâkim ve savcı stajyerlerinin staj yaptıkları süre zarfında maaş ve sosyal hakları verilmektedir. Stajyer avukatlara aynı hakların tanınmaması, yargının 3 sacayağından biri olan avukatlara bu duruma uygun koşullar sağlanmadığının, silahların eşitsizliğinin en açık göstergesidir.

Ancak, bununla birlikte, bu kanun teklifiyle, şimdi özelde çalışan hukuk fakültesi mezunları ile kamuda çalışan hukuk fakültesi mezunları arasında bir eşitsizlik söz konusudur. Şöyle ki: Özelde çalışan hukuk mezunu insanlar, kişiler staj yaparken ücretli bir işte çalışma imkânına kavuştukları hâlde, sigortalı bir işte çalışma imkânına kavuştukları hâlde, kamuda çalışan avukatlara böyle bir hakkın tanınması her şeyden önce Anayasa'daki eşitlik ilkesine aykırıdır. Buradaki bir çelişki de ücretsiz izinli sayılan veya staj döneminde izinli sayılan kamudaki hukuk fakültesi mezunu bir genç kendi imkânlarıyla bir sigortalı işte çalışırsa -ki böyle bir imkân tanınmış- o zaman bu sorun nasıl aşılabilecek; bunu da Komisyonun takdirlerine sunuyorum.

İYİ Parti olarak avukat stajyerlerinin sigorta yasağının kaldırılmasını olumlu karşılamaktayız. Öncelikle avukat stajyerlerine hâkim ve savcı adayları gibi, stajları süresince bağlanmak üzere devlet tarafından kaynak ayrılması ve belirli bir statüye bağlanmaları gerektiğini düşünmekteyiz. Türkiye Barolar Birliği verilerine göre, yılda 15 bin avukat staj yapmaktadır. Bu stajyerlere asgari ücret tutarında bir ücretin aktarılması 382 milyon TL'ye mal oluyor ki bunun Türkiye devleti için kolaylıkla verilebilecek, tahsis edilebilecek bir kaynak olduğu ortadadır.

Bununla birlikte, kanun teklifinin 1'inci maddesiyle kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yaparken aylıksız ve ücretsiz izinli sayılmalarının hem Anayasa'nın eşitlik ilkesine hem de silahların eşitliği ilkesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Şöyle bir empati yapalım: Kamuda çalışırken emek vermiş, sosyal hayatından, aile hayatından vazgeçmiş, dört beş sene okuyarak hukuk fakültesini bitirmiş ve hayaline kavuşmuş insanların bir sene ücretten, aylıktan mahrum kalması, ekonomik hayatlarını, aile hayatlarını, sosyal hayatlarını sekteye uğratacağı düşüncesindeyiz. Bundan dolayı da en azından, kamuda çalışan hukuk fakültesi mezunu avukat adaylarının kamuda buldukları alanda, hukuk birimlerinde stajını yaparak ücretlerinden mahrum olmaması kendilerine sağlanacak en güzel bir avantajdır diye düşünüyoruz.

Adli yardım hem Anayasa'mızın hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bağlamında mahkemenin vermiş olduğu kararlar çerçevesinde, adalete erişim ve hak arama özgürlüğünün, adil yargılama hakkının olmazsa olmazı, en önemli unsurlarından biridir. Tabii, adli yardım Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde karşılığını bulan ve yine, Anayasa'mızın 36'ncı maddesinde karşılığını bulan adil yargılanma hakkının doğrudan bir uzantısıdır. Adil yargılanma hakkı çerçevesinde, fiilen savunma hakkının, hak arama özgürlüğünün ete kemiğe bürünebilmesi için, hayata geçebilmesi için, vatandaşlarımızın savunma hakkından yararlanabilmeleri için adli yardım büroları önemli bir görevi yerine getirmektedir. Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler iddia ve savunmalarında, geçici hukuki koruma taleplerinde ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydıyla adli yardımdan faydalanabilirler. Baroların verdiği adli yardım kararı yalnızca ücretsiz olarak avukatlık hizmetlerinden faydalanma imkânı sağlar, yargılama giderinden muafiyet sağlamaz. Mahkemenin verdiği adli yardım kararı; ilgiliye yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet, yargılama ve takip giderleri için teminat göstermekten muafiyet, dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderlerin devlet tarafından avans olarak ödenmesini, davanın avukatla takibi gerekiyorsa ücreti sonradan ödenmek üzere bir avukat temini imkânı sağlar.

Türkiye’de baroların yapısını değiştiren ve çoklu baro sistemini getirmeyi öngören Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 2020 yılı Temmuz ayında kabul edilerek kanunlaşmıştı. Böylece, pek çok sorunla uğraşan avukatlar bir de siyasi nedenlerle bölünme ve ayrışma tehlikesiyle karşı karşıya gelmişlerdi. Çoklu baro düzenlemesi olarak bilinen 11 Temmuz 2020 tarih ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Adalet Komisyonu görüşmeleri akabinde verdiğimiz muhalefet şerhinde şu ifadelere yer vermiştik: “Çoklu baro sistemi, kamusal faaliyetler olan ve uygulamada baroların yetki alanında olan CMK, adli yardım ve disiplin işlemleri gibi kurumların işlevsizleşmesine neden olur. Bu durum da yargı erkinin gerektiği gibi işlememesine, adil yargılanma hakkının zarar görmesine ve adli faaliyetlerin daha fazla politize olmasına neden olacaktır. Avukatların cübbelerinde cep ya da düğme bulunmaz, böylece avukat, savunma faaliyetini menfaatlerine göre şekillendirmez ya da başka makamlar karşısında önünü iliklemez ancak bu hâliyle teklif, savunma faaliyetine ve barolara şaibe düşürebilecektir.”

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 2’nci maddesiyle, her bir baro için adli yardım bürosu kurulmasının yolu açılıyor. İYİ Parti olarak, ikinci bir adli yardım bürosunun kurulmasına ihtiyaç olmadığını, çoklu adli yardım bürolarının ileride daha büyük sorunları beraberinde getireceğini düşünmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, teklifin 3’üncü maddesine göre, adli yardım gelirleri birden fazla baronun bulunduğu illerde, her 5 bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde 40’ı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde lehvaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilecektir. Buradaki amaç şu: Dediğim gibi, çoklu baro sistemine geçildikten sonra, siyasi irade, barolardan veya çoklu barolardan umduğunu, beklediğini bulamadı; bildiğim kadarıyla, sadece İstanbul ve Ankara’da 2’nci barolar kuruldu. “Eğer adli yardımdan buralara daha fazla bir ödenek ayrılırsa ekonomik sıkıntılar içerisinde olan özellikle genç avukatların geçim ve maddi imkânlar kaygısıyla acaba bulunduğu barodan ayrılarak 2’nci baroya gelip çok daha fazla adli yardımdan faydalanabilir ve böylece siyasi irade Barolar Birliğini parçalar mı?” düşüncesiyle yapılan bu hareket avukatları birbirine düşüremeyecektir, avukatların -demin de söylediğim gibi- cübbelerinde düğme ve cep yoktur. Dolayısıyla, öncelikleri, bazıları gibi, maddi menfaatler değil, savunmanın önemidir diyorum ve bu sevdadan vazgeçmenizi talep ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adalet, toplumun oksijendir. Adalet olmazsa toplum nefes alamaz, gelişemez. Demokrasi; barış ve toplumdaki bireylerin adalet duygularının gelişerek vicdanlı olabilmeleriyle mümkündür. Modern toplum adaletle gelişir. Demokratik hukuk devleti, adaletin tüm sınıflar için uygulandığı ölçüde mümkün olabilir. Adaletin, yasama, yürütme ve yargı eliyle etkin bir şekilde ve tüm bireylerin özel durumlarına uygun olarak sağlanması gerekir. Adaletli olmak her şeyden önce tüm bireylerin sahip olması gereken insani bir erdemdir. Haksızlığı tercih etmek, kişisel yararları adaletin önünde tutmak, kişinin vicdanında yer alması gereken adalet duygusunu zedeler, bu da toplum düzenini bozar. İnsanlar yoksulluğa, açlığa, susuzluğa tahammül ederler fakat adaletsizliğe, hor görülmeye, aşağılanmaya asla müsaade ve müsamaha etmezler diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli seyircileri saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, cumhuriyetin ilk yıllarında, 1924 Anayasası yürürlüğe girmeden önce, avukatlık mesleğini Batı normlarına uygun bir biçimde düzenlemek amacıyla Nisan 1924'te 460 sayılı Muhâmât yani Avukatlık Kanunu yürürlüğe girmiştir. 3499 sayılı Avukatlık Kanunu'yla avukatlık mesleğine getirilen o dönemki en dikkat çekici özellik, avukatlığın kamu hizmeti olarak ifade ve kabul edilmiş olmasıdır. 1980'den sonraki dönemlerde çok sayıda değişikliğe uğrayan Avukatlık Kanunu, son olarak 2001 yılında kapsamlı bir değişiklik getiren 4667 sayılı Avukatlık Kanunu'yla bugünkü hâlini almıştır. 57'nci Hükûmet döneminde hayata geçirilen 4667 sayılı Kanun'la avukat, yargının kurucu unsuru olarak tanımlanmıştır. Bu yasal tanımla avukatların 3 temel erkten 1'i olan yargı erkini paylaştan kamu görevlisi olduğu da kabul edilmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, dünyada bir avukat kadar sorumlu, saygın, onurlu ve aynı zamanda karmaşık olan çok fazla uzmanlık yoktur. Diğer taraftan, avukatlık yargının kurucu unsuru olan bağımsız savunmanın serbestçe temsiliyle nitelendirilmektedir. Avukatlık mesleğinin niteliği konusunda Yargıtayın örnek bir kararını hatırlatmak isterim. "Avukat, müvekkilinin her istediğini sınırsız biçimde yerine getirmek şöyle dursun, hukuk konusundaki bilgi ve deneyimlerini kanunlar ve adalet yararına kullanmak ödeviyle bağlı ve de yükümlüdür."

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Barolar Birliğinin 30 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 83 baroya kayıtlı avukat sayılarına bakıldığında, son bir yılda Türkiye'de avukat sayısı 17.321 artarak 160.651 olmuştur. Barolara kayıtlı avukatların yüzde 45,86'sını kadın avukatlar oluştururken yüzde 54,14'ünü ise erkek avukatlar oluşturmaktadır. Tam bu noktada yakın zamanda kadın avukatlarla ilgili bir araştırmanın -Kocaeli Barosu yapmış bunu da- sonuçlarına da burada değinmek isterim. Stajyer ve bir ila beş yıl kıdeme sahip avukatların avukatlık mesleğini seçmedeki neden insanların haklarını savunmak olurken kıdem yükseldikçe bu yeni durum bağımsız çalışma imkânı olduğundan tercihini bu yönde kullanmışlardır. Araştırmaya katılan kadın avukatlarımızın yüzde 87,5'i psikolojik şiddete uğradığını belirtirken avukatlık mesleğini icra ederken fiziksel şiddete maruz kalan kadınların oranı ise yüzde 5 olmuştur. Yani "sağlıkta şiddet" olarak nitelenen tatsız ve istenmeyen olaylar maalesef avukatlık mesleğinde de cereyan etmektedir. Bu bakımdan, sağlık çalışanlarına olduğu gibi avukatlık mesleğini icra edenleri de benzer düzenlemelere kavuşturabilmeliyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda değişiklikler öngörülmektedir. Teklifte, stajyer avukatın sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı açıkça düzenlenmektedir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri de yine teklifle kolaylaştırılmaktadır. Düzenlemeyle hâlen yürürlükte olan adli yardım konusundaki yeterli ve adil ödenek sunma imkânı sağlamayan mevcut hâlin daha sağlıklı ve daha hakkaniyetli bir zemine ulaştırılmasının amaçlandığı da görülmektedir. Teklifte münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir yani barolara sağlanacak ödeneğin doğru ve gerçekçi bir oranlamayla ele alınarak yeniden düzenlenmesiyle birden fazla baronun bulunduğu illerde adli yardım hizmetinin daha etkin ve verimli bir şekilde çalışmasının önü açılmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, hâlen eğitim öğretim faaliyetlerine devam eden 86 üniversitemizde hukuk eğitimi alan yaklaşık 85 bin öğrencimizden yılda yaklaşık 20 bine yakını mezun olmaktadır. Mezuniyet sonrası avukatlık mesleğini yapmak isteyenler de yürürlükteki yasalara göre altı ay adliyede, altı ay da avukatlık bürosunda staj yapmaları gerekmektedir. Stajyer avukatlarımızın avukatlık mesleğine güçlü bir şekilde başlayabilmeleri için mevcut avukatlık staj sisteminde edinilen teorik bilgileri ileri safhaya taşıyabilecek yine pratik yeni düzenlemeleri de bu kapsamda değerlendirmeli ve hayata geçirebilmeliyiz. Staj süreçlerinde bugüne kadar dile getirilen bazı ihtiyaçlar da bu kapsamda söz konusudur. Baktığımızda, staj süresince stajyer avukatlara 5510 sayılı Kanun kapsamında sigorta

yapılması, adliyelerde staj görenlere eğitici ve bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi, avukatlık bürolarında stajyer avukatların “ucuz iş gücü” gözüyle nitelendirilmesi ve bu minvalde çalıştırılmaları, baroların stajyer avukat sayısındaki artışa paralel olarak artan sorunlarla ilgili olarak yetersiz kalması, staj eğitim merkezi olan barolarda stajyer avukata genel hukuk derslerinin yanı sıra mesleki bilgi ve becerilerine ilişkin derslerin de verilmesi ihtiyacı... Zaten yetersiz ekonomik şartlara sahip stajyer avukatlardan baroların ruhsatlar için yüksek ücretler talep etmesi, ardından baroya kayıt yaptırır yaptırmaz “giriş keseneği” adı altında baro aidatı ödemeye mecbur bırakılmalarının önüne geçilmesi, baroların yabancı dil kurslarıyla özel anlaşmalar yaparak özellikle yeni avukatlara ucuz yabancı dil imkânı sunulması gibi beklentiler bulunmaktadır. Dile getirdiğimiz beklentilerden de anlaşılacağı üzere bu konuda barolarımıza ciddi görevler düşmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, malumları olduğu üzere, 11 Temmuz 2020’de bu kutlu çatı altında 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kabul edilmiştir. Böylelikle Türkiye’de avukat sayısı 5 binden fazla olan illerde en az 2 bin avukatın imzasıyla yeni baro kurulabilmesinin önu açılmıştır. Söz konusu düzenlemeyle ayrıca birden fazla baronun bulunduğu illerde baroların eşit olarak temsili esas alınarak adli yardım bürosunun oluşturulması hükmü getirilmiştir. Önümüzdeki kanun teklifiyle uygulamadan doğan ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak birden fazla baronun bulunduğu illerde vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla yönetimleri ve işleyişleri birbirinden bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunu oluşturabilmesine imkân tanınmaktadır. Tabii, burada adli yardım hizmeti veren kanun gereği eşit personel ve eşit sorumluluklar adı altında bulunan barolardan üye sayısı fazla olana son derece orantısız bir şekilde üstünlük tanıyan mevcut durum da düzeltilmektedir. Ayrıca, yargı çevrelerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulacak elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasındaki eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sayıları 5 bine yaklaşan kamu avukatları, kamu idarelerinin iş ve eylemlerinin hukuka uygun olması için ter dökmekte, cumhuriyet savcılarını gibi kamu gücünü temsil etmekte ve kamunun taraf olduğu bütün davalarda devleti savunup kamu yararını korumak için çalışmaktadırlar. Kamu avukatlığının kariyer meslek olarak mevzuatta yer alması, yine, 2000 makam tazminatı, yüzde 200 özel hizmet tazminatı, 4800 ek gösterge hakkı verilmesi, göreve 8’inci dereceden başlamaları yönündeki taleplerinin bütçe imkânları çerçevesinde değerlendirilerek karşılanması da meslektaşlarımızın yüzünü güldürecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugüne kadar avukatlarımız için Milliyetçi Hareket Partisinin de büyük destek verdiği yeşil pasaport hakkı, adli yardım ve adli müzaheret hükümleri kapsamında verilen avukatlık hizmetlerinde KDV indirimi ve bazı diğer düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Ancak günümüzde her meslekte olduğu gibi avukatlık mesleğinin icrasında da birtakım ihtiyaçlar bulunmaktadır. Bu kapsamda, “Savunmasız yargı adalet üretmez.” anlayışıyla, mesleğe yeni başlayan meslektaşlarımıza düşük faizli kredi imkânı sağlanması, avukatların serbest meslek üzerinden değil de hâkim ve savcılarımız gibi özlük şartlarıyla emekli olabilmeleri düzenlenmeli; noterlerin yaptığı işlemlerde avukatların rolü artırılmalıdır. Bu kapsamda, avukatlara da noterler tarafından yapılan ve resmiyet kazandırılan sözleşmeleri yapabilme yetkisi, ihtarname, keşide etme, “aslı gibidir” ve benzeri belgeleri düzenleme ve tebligat çıkarma yetkisi verilebilmelidir ya da noter yardımcılığı müessesesi hayata geçirilebilmelidir. Avukatlara uluslararası çalışma yapabilmeleri için gerekli destekler sunulmalıdır. CMK ücret tarifeleri yeniden ele alınarak günümüz gerçeklerine ve şartlarına uygun hâle getirilmelidir. Avukatların reklam yapma yasağıyla ilgili engeller, hakkaniyetli bir düzenlemeye kavuşturulmalıdır. Avukatlık bürolarının şirketleşebilmesiyle ilgili yasal ihtiyaçlar hayata geçirilmelidir. Diğer taraftan, avukatlara delil toplama yetkisi verilebilmeli, delillere ulaşması kolaylaştırılabilir. Avukatlık yapmanın, yargıçlık ve savcılığa kabulün ön şartı hâline getirilebilmesi de imkân dâhilinde düşünülmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, adaletin tecelli etmesinde ve sonrasında elbette avukatlarımızın, meslektaşlarımızın varlığının dışında emek sarf edenler de bulunmaktadır. Gerek ceza tevkiflerinde gerekse denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan infaz koruma memurlarımız, gece gündüz, bayram, tatil demeden görevlerini yerine getirmektedirler. Özveriyle çalışan bu arkadaşlarımızın, uzun süreden bu yana zaman zaman bizlerin de bu kürsüden dile getirdiğimiz bazı talepleri bulunmaktadır. Cumhuriyet İttifakı'nın bu beklentilere çözüm sunmakta olduğunu memnuniyetle karşılıyoruz. Daha geçtiğimiz mart ayında infaz koruma memurlarının 3 ve 4'üncü dereceli kadrolara atanma hakkı infaz koruma memurlarına da verilmiş, böylelikle yeşil pasaport alabilmelerinin önü açılmıştır. Ancak infaz koruma memurlarımızın hiç olmazsa bu yıl hayata geçirilmesi beklentisinde buldukları diğer taleplerini de buradan dile getirmek istiyorum.

İnfaz koruma memurlarımızın emniyet hizmetleri sınıfına geçirilmesi, infaz koruma memurlarımızın en az 3000 olmak üzere ek gösterge hakkından faydalandırılması, sözleşmeli infaz koruma memurlarımızın kadroya geçirilmesi, infaz koruma memurlarımızın ve diğer Bakanlık personelinin özlük haklarında iyileştirmeler sağlanması, bu kapsamda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda adalet hizmeti sınıfı oluşturulması, adliyelerde çalışan personelin görevlerinden dolayı işledikleri suçlar nedeniyle 4483 gibi buna benzer bir kanuni düzenleme yapılarak böyle bir kanuna tabi tutulmaları gibi dikkat çekici beklentilerin kısa zamanda çözüme kavuşacağına inanıyoruz. Tam bu noktada adalet sistemimizin müstesna ve üzerinde durmamız gereken parçasını oluşturan engelli adalet mezunu gençlerimizin Bakanlığın merkezî atamalarında Adalet Bakanlığının nitelik koduyla tercih yapabilmelerine de imkân sağlanabilmelidir. Yine, bu hak tüm adalet meslek lisesi ve adalet meslek yüksekokulu mezunlarına da teşmil edilmelidir.

Diğer taraftan, başta sağlık meslek lisesi mezunlarımız olmak üzere ihtiyaç duyulan meslek grubu öğrencilerimize lisans eğitimleri için ek puan verilmesi de değerlendirme imkânı olan bir talep olarak karşımıza çıkmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak inanıyoruz ki adalet çalışanlarımızın beklentileri önümüzdeki süreçte Adalet Bakanlığımız tarafından karşılanacaktır. Bu kapsamda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü katkı ve desteği sunacağımızı buradan tüm adalet çalışanlarımıza duyurmak istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, konuşmamın son bölümünde seçim bölgem Kırıkkale'deki bazı beklentileri de dile getirmek istiyorum. Kırıkkale merkezdeki esnafımızın işlerinin artması için, şehir dışında kalan üniversitenin şehir merkeziyle entegrasyonunu güçlendirecek master planları üzerine çalışma başlatılabilirse öğrenci sirkülasyonu nedeniyle esnafımızın işleri artabilecektir.

Yine, dünyada artan akaryakıt ve döviz fiyatları nedeniyle ülkemizde yaşanan fiyat artışlarının olumsuz etkilerinden Kırıkkaleli kamyoncu, otobüsçü, minibüsçü, taksici esnafımızı korumak amacıyla farklı sübvansiyon uygulamaları hayata geçirilebilmelidir.

Yine hasat zamanı yaklaşan Kırıkkaleli çiftçilerimize de "hasat desteği" adı altında ilave destekler ve mazot, gübre gibi ek ödemeler sağlanabilirse köylerimizde yaz dönemindeki düğünler daha şenlikli geçebilecektir. Tam bu noktada, Kırıkkale'mizde yeni evlenecek gençlerimizin de düğünlerine ve ev kurmalarına yardımcı olacak, başta TOKİ ve Ziraat Bankasının yer alacağı, yeni evlenecekler destek grupları oluşturulabilmelidir.

Yine, özellikle Ankara'da faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarımızın fuar, sergi, yarışma ve bunun gibi etkinliklerin bir kısmını Kırıkkale'mizde düzenlemeleri şehrimizin ticaretine olumlu katkı yapacaktır.

Değerli milletvekilleri, geleceğimizin teminatı gençlerimizin hayallerini süsleyen ve hedefleri olan avukatlık mesleğinin ihtiyaç duyulan beklentilerine, tıpkı geçmişte ve bugün olduğu gibi, Milliyetçi

Hareket Partisi olarak güçlü katkı sunmaya devam edeceğiz. Adaletin tecellisinde önemli rolü olan; iddia, savunma ve karardan oluşan yargının üçüncü sacayağı avukatlık mesleğinin daha güzel yarınları için meslektaşları olarak birlikte, güçlü bir sinerjiyle çalışmaya devam edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Kanun teklifine “evet” oyu vereceğimizi belirtiyor, kanunun hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yasin Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete ilişkin açıklaması*

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlıkta şiddet her geçen gün artarak devam ediyor. Bugün sabah saatlerinde, Şanlıurfa Siverek Devlet Hastanesinde görevli Doktor Ayşe Yaren Biber, göğüs ağrısı ve kalp krizi şüphesiyle hastaneye gelen şahsa gerekli tüm müdahaleleri yapıp, hayatını kurtarıp en yakın üst sağlık kuruluşuna sevkini sağlamıştır. Doktorumuzun doğru ve kararlı müdahaleleri sonucu hayatta kalan şahsın yakınları bilinmedik bir sebeple veya yeterli müdahale yapılmadığı gerekçesiyle doktor hanıma saldırıda bulunmuştur.

Sağlık çalışanlarının bu duruma maruz kalmasını ve bırakılmasını şiddetle kınıyor, yeni yürürlüğe giren yasanın en adil bir şekilde uygulanmasını sağlık çalışanları adına talep ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 328) (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde partimizin, grubumuzun görüşlerini sizlerle paylaşmaya çalışacağım. Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri basit, sade ve gayet anlaşılır bir kanun teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmuşlar. Şöyle diyor teklif sahipleri: “Bizler baroları da yan kuruluşumuz hâline getirmek için çok uğraştık ama olmadı. Bizler, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Feyzioğlu'nun yeniden Başkan seçilmesi için çok uğraştık ama olmadı. 54.480 üyeli İstanbul Barosunun 14 delegeyle, 47 üyeli Bayburt Barosunun 4 delegeyle Türkiye Barolar Birliği seçimlerine katılması için kanunu değiştirdik. İstanbul'da 4 avukatın, Bayburt'ta ise 11 avukatın 1 delegeyle temsilini sağladık. Temsilde adaletin temeline dinamit yerleştirdik ama olmadı. Yine de Barolar Birliği seçimini kaybettik; kala kala elimizde İstanbul 2 no.lu ve Ankara 2 no.lu Baroları kaldı. Şimdi onların üye sayıları Ankara 1 no.lu ve İstanbul 1 no.lu Baroların sayısına ulaşamıyor. Ne yapacağız? Bari gelirlerini artıralım.” Nasıl gelirleri artırılabilecek? Adli yardım ödeneğinin barolara dağıtılmasına ilişkin bir düzenleme bu. Şöyle diyor teklif sahipleri: “Biz her 5 bin nüfus için belirlenecek puanın yüzde 40'ını bu 2 baro arasında bölüştürelim, ondan sonra kalan kısmını üye sayılarına göre bölüştürelim.” Şimdi bu kanunda CMK ücretlerinin artırılması var mı? Yok. Stajyer avukatların durumlarının düzeltilmesi var mı? Yok.

İşçi avukatların sorunlarının çözümüne dair herhangi bir düzenleme içeriyor mu? İçermiyor. Hukuk fakültelerinin niteliğinin artırılmasına dair bir düzenleme var mı? Yok. Avukatlık mesleğine, avukatlara yönelik saldırıların önlenmesine dair herhangi bir düzenleme var mı? Yok. Her gün saldırıya uğrayan, katledilen ve bıraktıkları dilekçelerle -ekonomik nedenlerden dolayı- yaşamlarına son verdiğini belirten avukatların yaşama tutunması için herhangi bir düzenleme var mı? Yok. Peki, ne var? Varsa yoksa, her kurum gibi, baroların da iktidarın yan kuruluşu hâline getirilmesi; olmadı, kendisine bağlı baroların kurulması; olmadı, bunların ekonomik olarak koşullarının düzeltilmesi var.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyebilir teklif sahipleri, bunu anlayabiliriz; teklif sahipleri diyebilir ki: “Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir yasa teklifi sunduk ve belirli bir sayıda destekle beraber bir kanun getirdik. Herhangi bir ilde belli sayıda avukata ulaşıldığında ikinci baronun kurulmasına olanak veren yasal bir düzenleme artık var. Dolayısıyla, buna uyum için yasal bir boşluk vardı, biz bu yasal boşluğun giderilmesi için bu teklifi sunduk.” Ama ortada yasal bir boşluk yok sevgili arkadaşlar. Bakın, Türkiye Barolar Birliği ikinci baro kurulmasına karşı çıktı, 81 baronun neredeyse yüzde 90’ı ikinci baro kurulmasına karşı çıktı. Türkiye’nin dört bir yanında kampanyalar yürüttüler, Ankara’ya ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yürüyüş gerçekleştirdiler. Gerçi bir sürü sorunla karşılaştılar; Eskişehir yolunda önleri kesildi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne gelmeleri engellenmeye çalışıldı ama sonuçta, bu yasa geçtikten sonra Türkiye Barolar Birliği buna uygun bir düzenleme yaptı, Adli Yardım Yönetmeliği’ni değiştirdi ve Adli Yardım Yönetmeliği’nin 10’uncu maddesini değiştirerek gerçekten adil bir düzenleme yaptı. Bakın, şu anda Türkiye Barolar Birliğinin yönetmeliğine göre adli yardım nasıl dağıtılıyor; diyor ki: “Biz her baroya 5 temel puan veriyoruz bir ilde birden fazla baro varsa, buna her 50 üye avukat için 1 puan vereceğiz, her 5 bin nüfus için 1 puan ekleyeceğiz, bir ile vereceğimiz adli yardım ödeneğini böylece saptayacağız. Eğer birden fazla baro varsa bunları, nüfusa göre hesaplanan sayının o ildeki avukat sayısına bölünmesiyle oluşacak bir rakama böleceğiz ve her baroya eşit miktarda adli yardımdan ödenek vereceğiz.” Yani Barolar Birliği aslında bu sorunu zaten çözmüş ama mesele bir uyum yasası getirmek değil, bir tek amaç var, o da iktidarın yan kuruluşu hâline getirilmiş İstanbul 2 No.lu Barosu ile Ankara 2 No.lu Barosunun ekonomik olanaklarının artırılması.

Şimdi, 5 maddeden oluşan bu teklifin içerisinde bir madde daha var, o madde de staja dair bir madde. “Staja dair bir madde var.” derken şöyle anlaşılmasın: Stajyer avukatların durumlarının düzeltilmesine dair herhangi bir önerge yok. Ne var içerisinde? Diyor ki teklif sahipleri: Bundan sonra sigortalı olarak çalışan avukatlar işlerinden ayrılmadan avukatlık stajı yapabilecek, devlet memurları da istifa etmeden aylıksız izne ayrılacak avukatlık stajını yapabilecek.

Şimdi, kamu görevlilerinin, dışarıda çalışan insanların avukatlık stajını yapmalarının kolaylaştırılması yanlış bir şey mi? Yanlış bir şey değil. Bu, elbette desteklenmesi gereken bir şey fakat sorun şu: Bir kimse hem dışarıda çalışıp hem de avukatlık stajını nasıl yerine getirecek; gerçekten bu mümkün mü? Peki, bir kamu görevlisinin istifa etmeyip ücretsiz izne ayrılarak avukatlık stajını yapması bir kazanım gibi sunulabilir mi? Sunulamaz. Bakın, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 108’inci maddesine göre, memuriyette beş yılını doldurmuş bir kişi zaten bir yıl aylıksız izne ayrılabilir yani sizin getirdiğiniz bu yasa teklifi olmasa da hukuk fakültesini bitirmiş beş yıllık bir memur bir dilekçeyle ücretsiz izne ayrılabilir ve avukatlık stajını yapabilir. Dolayısıyla, siz, bu konuda yeni bir şey de getirmiş oluyorsunuz; kamu görevlisi olan stajyer avukatlara bir hak tanımış oluyorsunuz, sigortalı olarak çalışanlara bir hak tanımış oluyorsunuz.

Biz, Komisyon sırasında, görüşmeler devam ederken “Gerçekten bir şey yapmak istiyorsanız istifa etmeden aylıksız izne ayrılacak kamu görevlilerine en azından ücretlerinin bir kısmını ödeyin, hayatlarını idame ettirebilsinler.” dedik, “Mali ve sosyal haklarını geliştirin.” dedik, “Stajyerlik kurumuna saygınlık kazandırın.” dedik fakat bunların hiçbirisi kabul edilmedi. Umarım, bir gün bu Mecliste gerçekten stajyer avukatların sorunlarının tartışıldığı, çözümünün üretildiği bir yasa teklifini hep birlikte görüşürüz.

Şimdi -Komisyonda da arkadaşlarımla paylaştım- bir iki konuyu sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisinin hukuktan anladığı şey çok önemli göstergeler. Şimdi, Türkiye’deki ilk hukuk fakültesi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1924 yılında açılmıştır. 2’nci hukuk fakültesi de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 1881...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Önce hukuk eğitimi vermiş fakat “İstanbul Hukuk Fakültesi” adıyla açıldığı tarihi söylüyorum, yoksa Osmanlı Dönemi’nde de hukuk eğitimi verdiğini biliyorum.

Türkiye’de resmî ilk hukuk fakültesi İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2’ncisi de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi; biri 1924, biri de 1925’te açılmış. 1978’e kadar elli üç yıl boyunca Türkiye’de başka bir hukuk fakültesi açılmamış, 2 tane hukuk fakültesi varmış bu ülkede. 1960’lı yıllarda “Hukuk fakültesi ihtiyacı var.” diye bir dizi kampanya yürütülmüş, bundan sonra 1978 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi açılmış, 82’de Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi, aynı yıl Marmara Hukuk, 83’te Selçuk, 87’de Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi -“Erzincan Hukuk” olarak herkes bilir bunu- yani on dört yılda 1978’den 1992’ye kadar 5 hukuk fakültesi daha açılmış, 5 tane.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Atatürk Üniversitesi...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Daha sonra 1992’den sizin iktidara geldiğiniz 2002 yılına kadar 17 tane daha hukuk fakültesi açılmıştır. 1924’ten 2002 yılına kadar Türkiye’de yetmiş sekiz yılda açılan hukuk fakültesi sayısı toplam 24 ve o yıllarda bu sayının çok fazla olduğu tartışılmış. 2002’de Adalet ve Kalkınma Partisi İktidara gelmiş; on dokuz yılda açılan hukuk fakültesi sayısı 62. Yetmiş sekiz yılda 24 hukuk fakültesi açılmış, on dokuz yılda 62 tane yeni hukuk fakültesi açılmış; âdeta zincir marketler gibi zincir hukuk fakülteleri açılmış.

Bu hukuk fakültelerinin açılmasıyla ne olmuş biliyor musunuz arkadaşlar? Hukuk fakültelerinden mezun olan öğrenci sayısı yılda 20 bin. Her yıl, Türkiye’deki hukuk fakültelerinden 20 bin kişi mezun oluyor. Ankara Barosunun, neredeyse yüzyıllık geçmişe sahip Ankara Barosunun üye sayısı 19 bin küsur. Yani her yıl Ankara Barosuna kayıtlı avukat sayısı kadar hukukçu mezun ediyorsunuz, bunların büyük bir bölümü avukatlık görevine başlıyor. Peki, sonuçta ne oluyor? İşçi avukatlar oluşuyor, asgari ücretle çalışan avukatlar oluşuyor, işsiz avukatlar ordusuna yenilerini katıyorsunuz. Dolayısıyla yeni hukuk fakültelerini açmakla aslında memleketin hukuk eğitimine bir katkı sunmuş oluyorsunuz.

Peki, bu hukuk fakülteleri nasıl biliyor musunuz arkadaşlar? Daha önce de söyledik ama şimdi, olay şöyle ortaya çıkıyor: Sevgili Kemal Gözler Hoca, anayasa hukuku hocasıdır, gerçekten çok üretken bir hoca, pek çok konuda makalelerini bu Meclis kürsüsünde yer alan herkes dile getirdi. Kemal Hoca bir yazı yazıyor Anadolu Üniversitesiyle ilgili “Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Ana Bilim Dalı öğretim elemanı Doktor Melike Belkıs Aydın’ın görevine son verildiğini öğrendim.” diyor. Aynı üniversitenin Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Bölümünde 4 öğretim üyesi var; birisi Belkıs Hoca, görevine son veriliyor, daha önce OHAL KHK’leriyle 2 öğretim üyesinin görevine son veriliyor, Bölüm Başkanı da emekli olmaya zorlanıyor. Böylece, bir ekol oluşturma potansiyeli olan Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Bölümünde hiçbir öğretim üyesi kalmıyor. Ne yapıyor Rektörlük? İlahiyat Fakültesinden bir öğretim üyesini oraya atıyor, hukuk felsefesi ve sosyolojisi konusunda hiçbir eğitimi olmayan kişi hem hukuk sosyolojisi hem de hukuk felsefesi derslerine giriyor. Kemal Hoca diyor ki: “Eğer bugün buna karşı çıkmazsanız, gelecekte kapının önüne konulduğunuzda hiç kimse yanınızda durmaz.” Kemal Hocanın bu yazıyı kaleme almasının nedeni bu. Bu yazının kaleme alınmasından bir süre sonra bir makale daha yazıyor Kemal Hoca, diyor ki: “Ben, 1 tane olduğunu sanıyorum, bir sürü üniversiteden yeni yeni bilgiler akmaya başladı.” Hatırlarsanız, şu, rektörler tartışmasının olduğu, hiçbir uluslararası atıfları olmayan rektörler tartışmasının olduğu dönemde, bu makaleyi kaleme aldığı anda “Hukuk fakültesinin dekanları kimlerden oluşuyor?” diye bir sürü yazı gelmiş.

Ben size okuyacağım: Bolu İzzet Baysal Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı veteriner, Bursa Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı maliyeci, Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı İngiliz dili ve edebiyatı hocası, Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı maliyeci, Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir tıp profesörü, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir kamu yönetimi hocası, İzmir Bakırçay Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir tıp hocası, İzmir Demokrasi Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir işletme hocası, İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir siyaset bilimi hocası, Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı Fransız dili ve edebiyatı hocası, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı çalışma ekonomisi hocası, Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı ziraat mühendisliği hocası, Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı iktisatçı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir tıp hocası, Pamukkale Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı bir maliyeci, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı ilahiyatçı, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı ilahiyatçı, Trabzon Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı ilahiyatçı, Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı ilahiyatçı, Yozgat Bozok Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Dekanı da bir kimyacı. Yani 62 tane hukuk fakültesi açıyorsunuz ama bunların başına bir hukukçu dekan koyamıyorsunuz. Dolayısıyla böyle 1 milyoncu dükkânı açar gibi, zincir market açar gibi hukuk fakültesi açtığınızda bir ülkenin hukuk eğitimine katkı sunmuş olmuyorsunuz. Bu biçimde 62 değil, 62 bin üniversite açsanız bu ülkenin hukuk eğitimine toplu iğne ucu kadar katkı sunmayacak bir iş yapmış oluyorsunuz. Bu, gerçekten çok çok büyük bir sorun, umarım bir an önce bundan vazgeçersiniz, hukuk fakültesi açmaktan vazgeçersiniz, her yıl 20 bin kontenjan açmaktan vazgeçersiniz ve bu ülkenin hukuk fakültelerine gerçekten saygınlıklarını kazandırırınız.

Şimdi, bir başka konuyla ilgili görüşlerimi paylaşacağım. Bakın, Türkiye’de ciddi bir sorun var. Cezaevlerinde her meslekten insan olabilir, 500 avukat var, en az 500 hukukçu, avukat var cezaevlerinde ve bunların büyük bir bölümü, neredeyse tamamı adli suçlarla suçlanan kişiler değil, politik suçlarla suçlanan kişilerden oluşuyor. Bunların içerisinde Eş Genel Başkanımız sevgili Selahattin Demirtaş da var, sevgili Aysel Tuğluk da var, sevgili Ayla Akat Ata da var ve Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Selçuk Kozagaçlı da var, Çağdaş Hukukçular Derneğinin yöneticisi hukukçular da var. Çok sayıda hukukçu sadece politik görüşleri nedeniyle yargılanıyorlar. Tabii ki ismi, hukukçu kimlikleri, politik görüşleri değil... Büyük olasılıkla örgüt üyesi olmakla suçlanıyorlar, örgüt propagandası yapmakla suçlanıyorlar. Ama neden? Konuşmaları nedeniyle, katıldıkları protesto etkinlikleri nedeniyle suçlanıyorlar.

Bu ülkede bir avukat, sevgili Ebru Timtik, Avukat Ebru Timtik “adalet” diye diye girdiği açlık grevinde yaşamını yitirdi. Biz böyle bir ülkede yaşıyoruz; hukukçuların adalet isteyerek açlık grevinde yaşamını yitirdiği, bu ülkenin en seçkin hukukçularının düşünceleri nedeniyle cezaevinde tutulduğu bir ülkede yaşıyoruz. Bu, ciddi bir sorun; hukuk mesleğine saygınlığın bu biçimde kazandırılmayacağı çok açık.

Dolayısıyla teklif sahiplerini bir kez daha düşünmeye davet ediyoruz. Sadece bir yan kuruluşları hâline getirmek istedikleri barolara 3 kuruş fazla para vermek için Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonunun bu kadar meşgul edilmesinin büyük bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Avukatlık Kanunu’nun tartışılmasına gerek var mı? Evet, Avukatlık Kanunu’nun tartışılmasına gerek var. Stajyerliğin tartışılmasına gerek var mı? Evet, tartışılmasına gerek var. Türkiye’deki hukuk fakültelerinin tartışılmasına gerek var mı? Evet, gerek var. Bu ülke için iyi bir hukuk eğitimine ihtiyaç var mı? Evet, var. Peki, bu yasayla bunların hiçbirisine çözüm üretiliyor mu? Hiçbirisine çözüm üretilmiyor.

Bakın, daha önce önümüze sadece baroların seçimlerine müdahale için yasa değişikliği getirdi Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri ve amaçlarına ulaşamadılar. Sonuçta ne Barolar Birliği Başkanını değiştirebildiler, istedikleri gibi devam etmesini sağlayabildiler... Ne geçti ellerine? Sadece

baroların saygınlığına gölge düştü, sadece baroların temsil edilmesi konusuna gölge düştü, bugün de aslında 2'nci baroya bir iyilik yapmıyorlar. Karışmayın, gerçekten o barolar avukatların gönlünde bir yer edinebilirse, avukatların duygu dünyalarında bir yer edinebilirse, avukatların duygu dünyalarında bir yer edinebilirse; ister politik nedenlerle olsun ister iyi bir hukuk örgütü olduğu için olsun hiç fark etmez onların gönlünde, yüreğinde, beyninde yer ediniyorsa... Madem kurdunuz, bırakın üyelerini artırsınlar ama böyle hileli yollarla, o barolara 3 kuruş fazla para göndermekle gerçekten Türkiye'de hukuk eğitimine de avukatlık mesleğine de Barolar Birliğinin saygınlığına da sadece gölge düşüren işler yapıyorsunuz. Bunun dışında gerçekten bu yasa teklifinin hiçbir yararı yok, olsa -bir kez daha söylüyorum- muhalefet partileri sonuna kadar destek verecek.

Bakın, o kadar çalakalem hazırlanmış bir yasa teklifi ki diyor ki: "Sigortalı olarak çalışanların avukatlık stajı..." Ya, "sigortalı" derken kimi kast ediyorsunuz? Okuyan ortalama hiç kimse tam olarak ne olduğunu anlamıyor. Diyor ki: "Biz 5510 sayılı Kanun'un 4/a maddesindeki sigortalıları kast ediyoruz." Nereden bilebilir ki bunu okuyan bir kişi yani devlet memuru sigortalı değil mi, bankaların özel sandıklarına kayıtlı olan kişiler sigortalı değil mi veya eski BAĞ-KUR'lular sigortalı değil mi? Bunların hepsi sigortalı. "Sigortalı" demek bile gerçekten sigorta bilgisinin ne olduğunu bilmeyen kişilerin bu teklifi hazırlaması anlamına geliyor. Bunu biz değil, bu teklif sahibinin de içinde yer aldığı Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri söylüyor. Umarım değiştirirler, umarım bir teklifle bunu düzeltirler, neyi kast ettiklerini söylerler de bu yasa yarın öbür gün birileri tarafından okunduğunda neyi kast ettikleri anlaşılır. Çalakalem, o kadar kötü yasa hazırlıyorsunuz ki yani okuyan kimselerin, neyi kast ettiğini anlayamayacakları yasal düzenlemeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Sözlerime son verirken bir kez daha söylüyorum: Cezaevinde 500 avukat var, hukuk fakültelerinin eğitimi kalitesiz, hukuk fakültelerinin öğretim üyeleri o üniversitelerin adına layık değil. Gelin hep birlikte bunu değiştirelim. Bu ülkenin adalete ihtiyacı var, bu ülkenin gerçekten hukuka ihtiyacı var ama o, bu getirdiğiniz teklifin içerisinde değil diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Zeynel Emre konuşacaktır.

Buyurun Sayın Emre. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Seni AK PARTİ de alkışlıyor Zeynel Bey.

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Evet, fark ettim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir hususun üzümlere altını çizerek konuşmama başlamak istiyorum. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesinde bir hukuk devleti olduğumuz yazar ve özellikle ilk 4 maddenin değiştirilemeyeceği çok açık bir şekilde yazar, bizim partimiz de kurumsal olarak bunu savunur, buna aleni bir şekilde itiraz eden de pek çıkmaz. Ancak değerli arkadaşlar, Türkiye bugün maalesef bir hukuk devleti değil, çıktı bundan; fiilen orada öyle yazması bizim bir hukuk devleti olduğumuzu göstermez. Bizatihi AK PARTİ iktidarı eliyle Türkiye, hukuk devleti olmaktan çıkmıştır. Ben size -her hafta benzer örneklerini yaşamakla birlikte- bu hafta gördüğümüz bazı olaylardan bazı bölümleri izah edeceğim değerli arkadaşlar ve gerçekten hukuk bilgisine sahip, partizanlık yapmadan, takım tutar gibi parti tutmadan ve vicdan sahibi olan milletvekili arkadaşlarımı, burada kaç kişi varsa onları, vicdanında bunun muhasebesini yapmaya davet edeceğim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, önce kanun teklifine gelelim; bakın, 5 maddelik bir kanun teklifi, zaten 4'üncü, 5'inci madde, işte, yürürlüğe vesaireydi; aslında 3 madde var burada. Bu 3 madde de önceki Grup Başkan Vekiliniz Cahit Özkan'ın imzası ve bazı milletvekillerinin imzasıyla geliyor. Gerekçede deniyor ki: "Efendim, adli yardım daha kaliteli olacak. Stajyer avukatlara sigorta yapılmıyor, zorlukları var, onlar giderilecek. İşte, yeni düzenlemedeki aksaklıklar giderilecek."

Peki, gerçek ne? Gerçek şu: İki yıl önce, sadece ve sadece size yandaş olarak görmediğiniz için baroları bölme ve ele geçirme girişimine başladınız 2 Temmuz 2020'de, o günden bugüne kadar yüzünüze gözünüze bulaştırdınız; Türkiye'deki bütün baro başkanları buna karşıydı, bunu savunan bir tane avukat örgütü yoktu, herkes karşıydı, bunu getirdiniz. Topu topu 2 tane baro kuruldu Ankara ve İstanbul'da. Ankara'daki 2 No.lu Baronun sayısı da 2 binin altına düştüğü için kapanma tehlikesinde zaten; sadece İstanbul 1 No.lu Baro ve 2 No.lu Baro, 2 tane yer var. Geçen grup konuşmasında Erdoğan da 2 No.lu Baroya açık desteğini ilan etti ya... Bizim, o yasa çıkarken itirazlarımız "AKP'li baro", "CHP'li baro", "HDP'li baro", "MHP'li baro" diye konuşulacak bu." diyeydi, işte görüyoruz.

Fiilî durum ne değerli arkadaşlar? İstanbul'da avukatların yüzde 95,8'i 1 No.lu Baroda, Ankara'da da yüzde 91,2'si yani sadece yüzde 4,8'i sadece 2 No.lu Baro üyesi. Şimdi, İstanbul 2 No.lu Baronun aldığı ödenek 1 milyon 94 bin TL iken 4 milyon 435 bine çıkıyor buradaki düzenlemeyle. İşte, efendim, "puanlama" diyorlar, "eşitlik" diyorlar vesaire diyorlar; hâlbuki Komisyona gelen Barolar Birliği Başkanı, ilgili baro başkanları, o yeni kurulan baro başkanlarının dahi mutabakatıyla yürüyen bir adli yardım sürecinden bahsediyorlar ve diyorlar ki: "Bakın, Gaziantep Barosu, İstanbul 2 No.lu Barosundan 209 fazla, 2 milyon 787 bin lira destek alacak." Bunun adı da "eşitlik" oluyor. Bursa Barosu -4.800 avukat var- İstanbul 2 No.lu Barodan daha fazla, ondan çok daha az yardım alacak. İstanbul'un da 2.435 üyesi var. Şimdi, sorsanız buna da "adalet" diyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de 165 bin avukat var, 25 bin stajyer var, her yıl 20 bin yeni mezun veriliyor, 15 bin genç kardeşimiz de staja başlıyor. Şimdi, yargının 3 ayağı yok mudur? İddia, savunma, karar. Bunların eşit olması, silahların eşitliği ilkesi gereği değil midir? Bugün, hâkim, savcılar staj yaparken 10 bin liradan aşağı para almıyorlar. Peki, bu stajyer avukatlar, bu kardeşlerimiz nasıl geçecek? Dedik ki: Bunlara, hiç olmazsa asgari ücret civarında, bir yıllık süre için, mesleklerini alabilecekleri süre zarfında böyle bir destekte bulunalım. Yani sigortalı yapmışsın, olabilir demişsin... Bunlar nasıl geçecek? Hâlihazırda bir avukat zaten asgari ücreti zor buluyor. Dolayısıyla, buradan zaten eşitlik ilkesinin tamamen çiğnendiği görülüyor.

Şimdi, yeni bir kanun teklifi getirdiniz, Dijital Mecralar Komisyonunda görüşüldü, Basın Kanunu; bununla ilintisini de söyleyeceğim. Yapılmak istenen bir değişiklik var, deniyor ki: "Efendim, dezenformasyonla mücadele edeceğiz. Yalan haberi bilerek yayana üç yıla kadar hapis cezası... Buradaki amacımız da bile isteye yalan haberi kamuoyuna yayıp yanlış insanları cezalandıracağız. Sosyal medyayı da böyle zapturapt altına alacağız, düzenleyeceğiz. Dünyada da örnekleri var." O kanun teklifi geldiğinde, zamanı geldiğinde onu orada anlatacağım ama benim size sorum şu: Ya, arkadaşlar, sizin Genel Başkanınız dokuz yıl önce "Camide içki içtiler." dedi. Bakın, halkı kin ve düşmanlığa sevk etmektir bu. Ve yetmedi "Benim başörtülü bacıma saldırdılar, görüntüler var." dedi. Dokuz yıldır her cuma bekliyoruz. "Cuma günü açıklayacağım görüntüleri." dedi. Nerede bu görüntüler? Şimdi, böyle örnek versek geçmişten bugüne kadar binlerce yıllık hapis cezasına denk gelir.

Peki, bunu kim uygulayacak? Bu yasayı kim uygulayacak? Tıpkı neye dönecek biliyor musunuz? Başta Erdoğan olmak üzere iktidar ve yanlıları sabahtan akşama hakaret ediyor, küfrediyor; hiçbir şey olmuyor. En son da -çok affedersiniz, çok özür dilerim- vatandaşlarımıza "sürtük" dedi, çok özür dileyerek söylüyorum. Türk Dil Kurumundan anlamını getirdim ama terbiyem müsait değil, burada bunun anlamını okumayacağım. Değerli arkadaşlar, hiçbirinden bir şey olmuyor ve bugün Türkiye'de 160 bin kişi Cumhurbaşkanına hakaretten soruşturma geçirecek, 35 bin kişi de mahkûm olacak; işte bunun adı da "adalet ve hukuk devleti" olacak.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Zeynel Bey, bu anlattığının yalan haber kanunuyla ne alakası var? Ne alakası var?

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Şöyle ilgisi var: Bakın, dokuz yıl önceki -o yalan haber kanunu, dezenformasyon kanununda ki burada anlamını da çıkardım- işte, bu, dezenformasyonun kralı; bundan daha beteri mi var? Bu haber var. Bakın, oradaki Bezmiâlem Valide Sultan Camisi İmamı dedi ki: “Ya, ben Allah korkusu bilen insanım, böyle bir şey olmadı.” Adam sürüldü yani asıl, işte bunun için söylüyorum. Şimdi, bir kanunun çıkması, 2000’li yıllardan itibaren başta Avrupa’da olmak üzere bu alanda, internet alanında bazı düzenlemeler yapılıyor olması, bunun Türkiye’ye de gelmesi meseleyi çözmüyor. Bu, bir hukuk devletinde olduğu gibi uygulanmadıktan sonra mesele işte geliyor, deminden beri anlattığım örneklerde düğümleniyor.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi ailesi olarak bu hafta yine yargının yoğun saldırısı altındaydık; bakın, yine yargının yoğun saldırısı altındaydık. En başta Sayın Genel Başkanımıza Çubuk’ta bir saldırı oldu. Bakın, bu saldırı nedir? Tasarlayarak adam öldürmeye teşebbüs, kasten yaralama, mala zarar verme, alıkoyma, tehdit, hakaret suçlarından oluşan bir sepet. Sadece Genel Başkanımız yok, milletvekillerimiz var, danışmanlar var, partililer var, hepsi saldırıya uğradı. Sonuçta, böylesine bir dava ağır ceza mahkemesinde dahi açılmadı, asliye ceza mahkemesinde açıldı ve toplamda da 67 sanık var, inek hırsız ve arkadaşları olmak üzere ve bunların hiçbiri fiilen hapse girecek bir cezayla karşılaşmadılar. Kaldı ki kararı okudum, isteyen hukukçulara da verebilirim, 67 sanığın durumu tek tek irdelendiğinde ya birine 62’nci madde uygulanıyor ya birine hükmün açıklanmasının geri bırakılması uygulanıyor ya bir şekilde bölünüyor ya ceza indirimi ya 51’inci maddeye göre erteleme; böl, parçala vesaire; aman, beş yılı geçirme, içeriye girecek bir ceza olmasın. Belli ki birileri tarafından onlara o sözler verilmiş, yoksa böylesine bir hukuk garabeti yaşanmaz. Tüm devlet erkânının bulunduğu yerde ana muhalefet liderine yapılan bu saldırı cezasız kalıyorsa tüm Türkiye’nin gözü önünde, kimse Türkiye’de adaletten, hukuktan bahsedemez. Bu, şunun delilidir, ispatıdır: Bu saldırı, bu karar ve bu kararı destekleyenler esasında bu saldırının da azmettiricisi pozisyonundalardır; burası çok nettir değerli arkadaşlar, kimse kimseyi kandırmasın.

Şimdi, gelelim ikinci olaya: Bakın, emin olun, adliyece, cezaevine gitmekten Meclisin normal yasama faaliyetine birçok arkadaşımızla birlikte gelemiyoruz. İl Başkanımızın infazını tamamlamasıyla ilgili meselede görevlendirdi partim. Bakın, gittim; sadece gözlüyoruz, ne olduğunu anlatacağım ben size. Birincisi, bir hak teslimi yapayım önce. Düzen kötü olabilir, ben kötü düzenin iyi niyetli insanlarına hakkını teslim ederim. Tüm memurlar her türlü dikkatli bir şekilde, saygılı, olması gerektiği gibi davranmıştır; bunun bir tespitini yapalım. İkincisi, normalde Bakırköy Kadın Cezaevine götürülmesi lazım ama Cumhuriyet Halk Partisi kitlesi toplanır diye son anda Silivri Cezaevine... Orada da kademeli bir trafik yoğunluğu hedefleniyor yani bizatihi memurlar tarafından yapılıyor bu, gözlerimizle gördük. Peki, oraya gidiyoruz; gittik ve İstanbul İl Başkanı, ilçe başkanları geliyor, belediye başkanları geliyor, partililer geliyor, yaklaşık birkaç bin kişilik bir kitle var. Bakın, cezaevi girişinde, daha girmeden dedi ki memurlar: “Ya, giriş, burası çok yoğun olur; sizi, kitleyi burada tutacağız; milletvekili ve avukatları öbür tarafa alacağız.” “Peki kardeşim, yolu da kapatmayalım.” “Siz burada durun.” Ne yapmak istiyorlar? İl başkanları çıkıncaya kadar bekleyecekler, bu kadar, başka hiçbir şey yok. Görüşüyoruz, “İşlemler altıya kadar biter.” deniyor, bu da tamam. İstanbul İl Sekreteri telefonla aradı -biz ön kapıda duruyoruz, onlar aşağı kapıda- diyor ki: “Buradaki memur arkadaş bize diyor ki: ‘Buradaki kitleyi buradan göndermezseniz, işlemi bitti ama biz bırakmayız.’” “Ya, arkadaş, nasıl bırakmazsınız? Tahliye olmuş.” “Bırakırız ama siz buradakileri göndermezseniz biz E6’da Karbey Tesisleri var, E6’nın kenarında, götürüp oraya bırakacağız.” Yani böyle bir şeyi ben nasıl ifade edeceğim ya? İnsan alıkoymadır bu ya, suçtur! Bakın, ne yaptım, biliyor musunuz? Bir arkadaşımız Başsavcıyı aradı, Silivri Başsavcısı “Benlik bir şey yok.” diyor. Memurlara diyoruz: “Başsavcı diyor ki: ‘Kapıda bırakılması lazım.’” “Biz Başsavcıyı dinlemeyiz, biz İçişleri Bakanlığına bağlıyız.” diyorlar. Peki,

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürünü aradım, müsait değilmiş; Genel Müdür Yardımcısıyla konuştum, durumu izah ettim, “Yahu, bu olacak şey mi?” dedim. Süreç de ilerliyor. Arkadaşlarımızı arıyorum, diyorum ki: “Ya, biz bir tesise niye gidelim? Bu, tahliye olmadı mı? Cezaevi kapısı burası değil mi? Karşısında duruyorum.” Bu görüşmeleri yaparken başka bir başçavuş geldi, dedi ki: “Efendim, Karbey Tesislerine götürdük; çıktı demin siyah camlı Ford’la birlikte.” İstanbul İl Başkanı TEM’in kenarında bir tesise götürüldü. Bakın, kameralar var, yer veriyorum: Karbey Tesisleri. “Yahu, Allah aşkına bu nasıl iştir?” dedik. Gözlerine inanamaz insan yani. Orada, bir defa, cezaevinden çıkmış, tahliye olmuş bir insan, sizin tesiste onu serbest bırakmanız ne? Gittik tesise, gerçekten orada. Oradan, tesisten alındı.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Zeynel Bey, hepimiz biliyoruz bunları, dört yıl on bir ay yirmi günle nasıl tahliye oldu? 14 Nisan 2020’de çok karşı çıktığınız İnfaz Yasası’nı anlatın da anlasınlar.

ZEYNEL EMRE (Devamla) - Doğru, bakın, biz o gün de dedik, dedik ki...

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Çok karşı çıktınız.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Evet, karşı çıktık.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – İl Başkanınız iki yıl daha içerideydi.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Bakın, Feti Beyciğim, bizim herhangi bir partilimizin bundan yararlanıyor ya da yararlanmıyor olması ortadaki bir adaletsizliği kaldırmaz ki. Biz Ahmet’e göre, Mehmet’e göre, Zeynel’e göre hukuk istemiyoruz ki.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Siz öyle söylediniz o zaman. “Arkadaşlarınıza göre kanun çıkarıyorsunuz.” dediniz.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Biz “Türkiye’de herkes, 84 milyon eşit olsun, bir olsun yani böyle bir ayrım yapmayalım.” dedik.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Kanunların genelliğini unuttunuz. Herkes için kanunlar; bak, İl Başkanınız faydalandı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Siz konuşun, karşılıklı olmaz.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Tamam, bakın, ben...

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Özür dilemeniz lazım.

ZEYNEL EMRE (Devamla) - Niye özür dileyelim? Benim o gün dediğim de şuydu: “Biz yasama organıyız, biz mahkûmlar arasında nasıl ayrım yapıyoruz?” İzah ettik, o günün konusu bu ama yine tartışırız bunu. Ama bu düzenleme başka bir şey, bakın, ikisini karıştırmayalım.

Şimdi, gelelim bir diğerine. Gittik, yine ertesi gün Sayın İmamoğlu’nun davası, yargılanıyor, adliyedeyiz bu sefer. Ne olmuş? Süleyman Soylu kendisine “ahmak” demiş, ifadeleri var, o da “Asıl ahmaklık bu seçimi iptal etmektir.” deyip “Ben o seviyeye inmeyeceğim ama bunu iptal ettirmektir.” şeklinde bir açıklama yapmış. Şimdi, biri söylediğinde serbest, hiçbir şey olmuyor; ötekininki, efendim, kamu görevlisine hakaret ve biz yine adliyedeyiz. Yani bakın, ortada eşitlik olmadan kimse hukuktan bahsedemez, hukuk devletinden bahsedemez.

Devam edelim, ben yine soruyorum hukukçulara: Ya, bir televizyon ana muhalefet partisini canlı yayında veriyor diye RTÜK tarafından ceza kesilir mi? Yani 4 tane televizyona çok yüksek ceza kesildi. Niye? Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının konuşmasını canlı olarak yayınlıyor diye ve bu çok açık, bakın, burada bir ihtilaf da yok. Yani 4 tane televizyonun suçu, Türkiye’de en çok oy almış 2’nci partinin Genel Başkanını canlı yayında dinletmek; dâhil oldukları başka hiçbir şey yok. Şimdi, bunun savunulacak ne tarafı var?

En sonuna gelelim, bizim Anayasa’ımızda yine Anayasa Mahkemesinin kararlarının bağlayıcılığı yazmaz mı? Yazar, değil mi?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Evet.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Peki, Anayasa Mahkemesi kararlarına bir hâkimin uymaması ne demek? Eğer bu hâkim uymuyorsa ve böyle de örnekler varsa bunun terfisini nasıl savunacaksınız ya? Yani Adalet Bakan Yardımcılığına getiriliyor, Bakana vekâleten, Adalet Bakanına vekâleten işlemlerde bulunacak. Daha Anayasa Mahkemesi kararına uyması gerektiğini bilmiyor ve ne hikmettir ki yine -meslektaşları varsa, biliyorsa örneklerini anlatsınlar, buyursun, anlatsınlar- hiçbir adliyede bu kadar gezen bir heyet olmuş mudur? Kamuoyundaki bütün tartışmalı davalara hep aynı isim baktı. Çağlayan Adliyesinde numara değişti, başka şeye gitti. Kaç mahkemede yer değiştirdi; gitti, bütün kritik mahkemelerde karar verdi. Bir tane değil yani seyyar mahkeme gibi gezdi gezdi, karar verdi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Aynen öyle, seyyar mahkeme başkanı!

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Toplamda da Adalet Bakan Yardımcılığına yükseldi. Peki, değerli arkadaşlar, hukuk devletini konuşacağız değil mi? Bir diğer Bakan Yardımcısını da ben burada anlattım, yine Adalet Bakan Yardımcısı. O da Sezgin Baran Korkmaz dosyasına bakmış; önce mal varlığına tedbir koymuş, şüphelilere yurt dışı çıkış yasağı koymuş, mal varlığında tedbir var; bir ay sonra o işlemi kaldırmış, bir ay sonra tekrar aynı işlemi koymuş. “Ne değişti?” dediğinde, bir şey bulamıyorsun raporlarda. O da peşine gitti Adalet Bakan Yardımcısı oldu.

Demek ki ortada net bir şey var: Hukuk devleti olmanın gereğini çoktan yitirmiş bir Hükümet var, destekçileri var. Burada, bu saatten sonra, AKP yolsuzluğun, yasakların, yalanların, yokluğun sembolü hâline gelmiştir. Dolayısıyla, bu yol, yol değildir değerli arkadaşlar, bu yoldan dönün. Her gün uyanıyoruz, bir zam; bir uyanıyoruz, sansür haberi; bir uyanıyoruz, baskı haberi. Türkiye'nin böyle gidecek bir yeri yoktur.

Ben inanıyorum vatandaşlarıma, vicdanlarına inanıyorum; yaşanan onca olaydan sonra önümüzdeki ilk seçimde Türkiye bu iktidardan kurtulacaktır ve gerçekten demokratik bir iktidarla başarıyla yönetilecektir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Tümü üzerinde şahsı adına ilk konuşmacı Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen, 2018’de yürürlüğe giren sistemde “Kuvvetler ayrılığı; yasama, yürütme ve yargının birbirinden ayrılması kuvvetlendirilecek.” denilmişti. Bu konuda açıkça “Artık Mecliste milletvekilleri yasa teklifinde bulunacak, yasa teklifleri çıkacak; artık bu kuvvetlerin birbirinden ayrı olarak işlevleri yürürlüğe girecek.” denilmişti. Ne oldu? Nitelikli bir yasama mı oldu? Hayır arkadaşlar, nitelikli bir yasama olmadı. Sarayda kurullar var; Hukuk Kurulu, Kültür Kurulu, Turizm Kurulu. Bu kurullarda hazırlanan yasa teklifleri doğrudan doğruya komisyonlara geldi, komisyonlarda hemen hemen virgülsüz değişmeden ve düzen değiştirilmeden doğrudan Genel Kurula geldi. Aynı şekilde bu yasa teklifi de böyle.

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi de -5 maddelik kanun teklifi- Adalet Komisyonuna geldiği zaman biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak itirazlarımızı öne sürdük, dedik ki: Siz daha önce baroları böldünüz “çoklu baro” adı altında, baroları 2’ye ayırdınız ve bu, başarıya ulaşmadı. Şimdi ne yapıyorsunuz? Siz bu kanun değişikliğiyle yamalı bohça gibi, nitelikli bir yasamayı önümüze koymuyorsunuz. Sizin yaptığınız olay şu: Esas, burada baroları bölmüyorsunuz, barolara kaynak sağlamıyorsunuz; kendi oluşturduğunuz 2’nci barolara “kaynak sağlama” adı altında bu yasa teklifini getiriyorsunuz ama vatandaşları bölüyorsunuz arkadaşlar, vatandaşları bölüyorsunuz; böyle şey olabilir mi? 54 bin üyesi olan İstanbul Barosuna 20 milyon lira para ayırıyorsunuz -adli yardıma-

ve 2.500 üyesi olan İstanbul 2 No.lu Barosuna ise 4,5 milyon para ayırıyorsunuz. Bursa Barosunda 5 bin avukat var, 5 bin avukatın bulunduğu yerde ise 4,2 milyon lira para ayırıyorsunuz. Amacımız şu: Baroları böldünüz, kendi oluşturduğunuz barolara maddi kaynak aktaracaksınız. Vatandaş ne yapacak? Tabii ki işinin daha iyi yürümesi amacıyla gidecek, 2'nci baroya başvuracak. Ne olacak? Vatandaş da bölceksiniz, burada büyük tehlike bu; vatandaşı bölmek, parçalamak. Bu en büyük tehlike. Hukuk adına yapıyorsunuz bunu, hukuk adına yapılan işlemde sonuç ne oluyor? Hukuk devleti yapısı tamamen ortadan kalkıyor, demokrasi ve özgürlükler ise ortadan kalkıyor.

Arkadaşlar, bu ucube sistemle Türkiye'de anayasal hak ve özgürlüklerimiz tamamen kullanılamaz hâle geldi. Bakıyorum şimdi Anayasa'ya, anayasal birçok hak ve özgürlüklerimiz var. Bu hak ve özgürlüklerin hangisini kullanıyoruz arkadaşlar, ifade özgürlüğünü mü kullanıyoruz? Hangisini kullanıyoruz, toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkını mı kullanıyoruz? Hangisini kullanıyoruz, basın özgürlüğünü mü kullanıyoruz? Hiçbirini kullanamıyoruz. Anayasal hak ve özgürlükleri kullanmadıktan sonra, hukuk devletinin vatandaşa vermiş olduğu hak arama özgürlüğünü kullanmadıktan sonra bu demokrasi dışı, özgürlük dışı tutumlardan vatandaşın gelecekle ilgili ne beklentisi olabilir? Hiçbir beklentisi olmaz. Ne olur? Aydın'da 4.500 kişilik cezaevi yaparsınız. Ne olur? 36 yeni cezaevi için 2022 bütçesinden para ayırırsınız. Ne olur? "Millet bahçesi" adı altında, Türkiye'nin yıllardan beri belirli noktalara gelmiş cumhuriyet kazanımlarını yok edersiniz.

Arkadaşlar, artık bu iktidarı verebileceği bir şey kalmadı. Ufkunda 2 şey var: Ya millet bahçesi yapacaklar ya da cezaevi yapacaklar. Ayırışlar cezaevi bütçesini, ayırışlar millet bahçesi bütçesini; ya, vatandaş inliyor arkadaşlar, vatandaş inliyor! Her gün zam olabilir mi; benzine zam, mazota zam, ekmeğe zam!

Aydın'da ekmek 4 lira olmuş arkadaşlar, artık simit 4 lira. Önünü göremiyor vatandaş, çiftçi önünü göremiyor. Tarımsal sulamada kullandıkları elektriğe bugün gelen yüzde 15'lik zamla artık vatandaş üretemeyecek, çiftçi üretemeyecek. Üretim yok, hukuk devleti yok, demokrasi yok, özgürlükler yok! Ne var? Korku iklimi var. Korku iklimiyle ne yapıyorsunuz? Böyle güvenlikçi politikalarla savunma hakkını kullanan avukatları belirli çerçevede ekonomik sıkıntılarla bir arada bırakıyorsunuz.

165 bin avukat var, sizin yirmi seneden beri hukuk fakültesi sayısı artık avukat enflasyonuyla bire bir gitmeye başladı. Ne olacak? 165 bin avukatın 50 bini işçi avukatı arkadaşlar. Getirdiğiniz bu yasa teklifiyle işçi avukatların, asgari ücretin altında çalışan avukatların hangi sosyal, ekonomik derdine çare buluyorsunuz? CMK ücretlerini asgari ücret düzeyinde mi düzenliyorsunuz? Yani adli yardım paralarını, iki yıldan beri alamadıkları adli yardım paralarını "Buyurun, alın." mı diyorsunuz? Arkadaşlar, avukatları ekonomik sıkıntılarla baş başa bırakıyorsunuz.

Bu ne biliyor musunuz? 12 Eylül faşizminin getirdiği sonuçlar bunlar. 12 Eylül faşizmiyle beraber ne geldi? Üniversiteler artık bilimsel çalışmaları yapamaz hâle geldi, avukatlar ekonomik sorunlarından dolayı, STK'ler, demokratik kitle örgütleri artık sorunlarını çözemez hâle geldiler; insanlar ekonomik sorunlarla uğraşınlar, başka sorunlarla uğraşmasınlar. "O işleri biz biliriz." diyorsunuz. "Ekonomiyi biz biliriz." "Özgürlükleri biz biliriz." "Her şeyi biz biliriz." diyorsunuz ve ondan sonra bu korku ikliminde bizim sesimizi çıkarmamamızı istiyorsunuz. Ama ne yaparsanız boş arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'de Millet İttifakı'yla birlikte demokrasiyi de getireceğiz, özgürlükleri de getireceğiz, anayasal hak ve özgürlüklerin vatandaş tarafından kullanılmasını getireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Yok öyle bir şey, yok öyle bir şey.

Arkadaşlar, biz, bu salı günü Genel Başkanımızın Çubuk'taki davasına katıldık. Çubuk'taki dava -yani ben otuz yıllık bir avukatım, ceza avukatıyım- işler acısı bir durum. Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına bir linç girişimi var, milletvekili arkadaşlara linç girişimi var, o girişiminden dolayı açılan dava

bir, asliye cezada açılıyor; iki, adam öldürmeye teşebbüsten açılmıyor ve üç, hükmün açıklanmasının ertelenmesi ve erteleme kararı veriliyor. Bir tek tutuklamaya sevk yok arkadaşlar, bir tek tutuklamaya sevk yok ama Sayın Cumhurbaşkanına yönelik bir “tweet” atıldığı zaman, vatandaş tutuklanıyor; böyle çifte standart olmaz. Salı günü Çubuk’taydık, verilen karar yargının bir kara lekesiydi.

Dün Anadolu Adliyesindeydik, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu hakkında açılan bir davaya katıldık. Mahkeme korkuyor, hâkim korkuyor, savcı korkuyor; “Ne karar vereyim acaba? Saraydan ne gelecek, başıma ne iş gelecek?” diye korkuyor.

Bugün de İstanbul’da Canan Kaftancıoğlu’nun Cumhurbaşkanına hakaret ve kamu görevlisine hakaret hakkındaki davasındaydık.

Biz davalarla uğraşıyoruz, ana muhalefet partisi milletvekilleri, ana muhalefet partisinin hukukçuları artık mahkeme mahkeme geziyor. Ama biz diyoruz ki: Sizi mahkeme mahkeme gezdirmeyeceğiz, hukuk devletini getireceğiz, özgürlükleri getireceğiz, sizin adil yargılanma hakkını kullanmanızı sağlayacağız arkadaşlar. Buna söz veriyoruz, buna söz veriyoruz çünkü önümüzdeki seçimlerde büyük bir ihtimalle sandıktan çıkamayacaksınız, Millet İttifakı olarak seçimleri kazanacağız, Türkiye’yi normalleştireceğiz arkadaşlar. Türkiye’nin normalleşmesi gerekiyor, Türkiye’de hukuk devletinin kurulması gerekiyor. Türkiye’de hukuk devleti kurulmadan yabancı sermaye de gelmez, sermaye yatırımları da olmaz. Millet kaçıyor. Bugün beyin göçüyle ilgili burada bir araştırma öngermem oldu. Ne oldu? Reddedildi. Arkadaşlar, ben iki haftadan beri yurt dışındayım. Gençleri görüyorum, giden gençleri görüyorum, beyinleri görüyorum. Artık Avrupa’ya emek gücü gitmiyor, beyin göçü var. Çocuklarımızın hiçbirini Türkiye’de yaşamak istemiyor. “İmkânınız olsa yurt dışında yaşamak ister misiniz?” sorusuna MHP’li ve AKP’li gençler, oy veren gençler “Biz de yurt dışında yaşamak istiyoruz.” diyor. Bunları görmüyor musunuz arkadaşlar?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok. Bırak, işine bak sen!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Memleketi ne hâle getirdiniz. Memleketi yaşanmaz hâle getirdiniz. Bu memlekette özgürlükler, haklar, ekonomik haklar sağlanmadığı sürece -siz zaten Abbas yolcusunuz- gideceksiniz bunları sağlayacak iktidar gelecek; o da Cumhuriyet Halk Partisi iktidar olacak, o da Millet İttifakı’yla beraber gelecek, iktidar olacak arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, sorunlar çok, sorunlar çok. Sorunlar çok ama yani anlatıyoruz, tersine gidiyorsunuz. Yahu, arkadaşlar, Adalet Bakanı değişti, Adalet Bakanı değişmeden önce SBK -Sezgin Baran Korkmaz- konusunda, yurt dışına çıkış yasağının kaldırılmasında ve aynı zamanda mal varlığı tedbirinin kaldırılmasında talebi bulunan İstanbul Başsavcı Vekili Hasan Yılmaz şu anda Bakan Yardımcısı. Ben bizzat Hasan Yılmaz hakkında bu konuda yapmış olduğu suç teşkil eden işlem den dolayı suç duyurusunda bulundum. Bir sene oldu, herhangi bir cevap yok. “Hasan Yılmaz orada oturamaz.” dedim ama sizin bir özelliğiniz var, siz kendinize yönelik işlem yapan hâkim, savcılar alıyorsunuz, iktidara destek veren hâkim ve savcılar -çünkü saray yargısı var, saray yargısıyla yapılan işler var- getiriyorsunuz, koruma altına alıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Şimdi de sabah kalktık bir baktık yani inanamadık. Akın Gürlek; ÇHD davası, Sözcü davası, arkasından Canan Kaftancıoğlu davası, Demirtaş davası, dava, dava, dava.. Gezici heyeti, 17, 34... Çağlayan Adliyesi’nde geziyordu, ne oldu? Almışsınız, getirmişsiniz, Bakan Yardımcısı yapmışsınız. Ya, bu vatandaş, ağır ceza reisi değil miydi? Bu vatandaş üç yıldan beri, dört yıldan beri Türk milleti adına, hukuk adına karar vermiyor muydu? Bakan Yardımcısı ne demek? Bakan Yardımcısı demek yürütme demek. Demek ki siz yasamada sizin saray yargısını kullanan kişiye koruma sağladınız. Yok öyle bir şey arkadaşlar. Akın Gürlek de Hasan Yılmaz da ve bunun gibi karar

verenler de geçmiş dönemlerde olduğu gibi, Zekeriya Özler de olduğu gibi yargılanacaklar, hesap verecekler, hiçbir yere kaçamayacaklar; hukuk devletinde hesap verecekler, adil yargılanma hakkında hesap verecekler. Biz ülkemize, vatandaşlarımıza söz veriyoruz: Hukuk devletini getireceğiz, adil yargılanma hakkını getireceğiz, özgürlüğü böyle getireceğiz.

Teşekkür ederim arkadaşlar.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Erkan Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün 328 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bülbül, konuşmasında AK PARTİ'ye, MHP'ye oy veren gençlerin de yurt dışında yaşamak istediği, ülkede yaşamak istemediği anlamına gelen ifadelerde bulundu, bunu kesinlikle reddediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partili, Türk milliyetçisi ülkücü gençler “önce ülkem ve milletim; sonra partim ve ben” anlayışına sahiptirler ve can feda bir şekilde ülkesi, milleti için çalışan ve çalışmak isteyen gençlerdir ve Türk gençliğinin ilgisi yurt dışından ziyade TEKNOFEST’lerdedir, AR-GE çalışmalarındadır, teknoparklardadır. Türkiye'nin gerçekleştirdiği teknoloji hamlelerinde yüzbinlerce gencimizin yönü Türkiye'ye yöneliktir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca bu beyin göçü meselesi -ben çok iyi hatırlarım- 1960'lı, 70'li yılların en büyük tartışmalarından biridir ve özellikle son birkaç yıldır da bu son derece abartılı bir propaganda hâline getirilmiştir. Buna ilişkin ne kadar kurgu videolar hazırlandığını da biliyoruz ve bu kurgu videolara figüranlık yapan oyuncuların da kimlere hizmet ettiğini, hangi odaklara mensup olduklarını da biliyoruz. Bu, abartılı bir propagandadır. Türk gençliği, ülkesinde yaşamak, ülkesinde iş, aş ve meslek sahibi olmak istemektedir.

Şunu da biliyoruz ki: Son yıllarda bilhassa mesleki eğitimde yapılan hamleler önümüzdeki kısa dönemde semeresini de vermeye başlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mesela, Özel Manisa Organize Sanayi Bölgesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Türkiye'nin dışında dünyaya da örnek olabilecek bir meslek lisesidir ve bu modeller de çoğalmaya ve çoğaltılmaya başlamıştır.

Kısaca bunları ifade ederek görüşlerimizi belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Grup Başkan Vekili 60'lı yıllarda daha 10'lu yaşlarda falandı, o yüzden çok iyi, net hatırlayamıyordur onları.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bildiğim kadarıyla 61'li falan kendisi.

BAŞKAN – Buyurun.

37.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, ben 1961 doğumluyum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Çok iyi hatırlıyorum.” deyince...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Lütfen sözümü kesmeyin.

Ben 1970 ve 1971’li yıllardan itibaren yani 10 yaşımdan bu yana Türkiye’deki bütün siyasi gelişmeleri etap etap takip etmiş ve geçmiş yakın tarihimizi de çok iyi okumuş bir kişiyim. O nedenle ben 60’lı yılları da bilirim, 50’li yılları da bilirim, 40’lı yılları da bilirim, 30’lu yılları da bilirim, 20’li yılları da bilirim ve 1800’lü yılları da iyi bildiğim kanaatindeyim. Dolayısıyla, illa o dönemde yaşamak da gerekmiyor Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, yine kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Hafızası bu kadar kuvvetliyse Esin Hanım’ın bu kürsüden “Beyin göçü engellensin.” diye yaptığı konuşmayı çok net hatırlıyordur. Değil mi efendim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Evet, çok net... Ne olduğunu biliyoruz yani.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Onun için, kendi milletvekillerinizi de dinleyin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama “MHP’ye oy veren gençler” dedi; o yanlış, o yanlış.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Onu da hatırlamanız lazım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 328) (Devam)*

BAŞKAN – Tümü üzerinde şahsı adına ikinci konuşmacı Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 328 sıra sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin tümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle aziz Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teklif, yürürlük ve yürütme maddesiyle birlikte 5 maddeden oluşmaktadır. Maddelerden kısaca bahsetmek istersek: 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 16’ncı maddesine eklenen ikinci fıkrayla avukat stajyerlerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı açıkça hükme bağlanmaktadır. Bu kapsamda, işin, avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir.

Yine, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 16’ncı maddesine eklenen üçüncü fıkrayla kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri kolaylaştırılmakta ve bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresince de yıllık izin haklarını da kullanabileceklerdir.

Yine, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 177’nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle 1’den fazla baronun bulunduğu illerde vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla yönetimleri ve işleyişleri birbirinden farklı, bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunun oluşturulabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine

yapılacak görevlendirmelerin Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulacak elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılacak görevlendirmeler elektronik ortamda tek noktada bir araya getirilerek avukatlar arasındaki eşitliğin sağlanması noktasındaki olası hatalar önenebilecektir.

Yine, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 180'inci maddesinin dördüncü fıkrasına eklenen cümleyle münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliğine gönderilen ödenek ve bunun barolar arasındaki dağıtımı ne şekilde olacak, bu hükme bağlanmaktadır. Buna göre, ödenekten gönderilen paraların barolar arasında dağıtımında puanlama esas alınacaktır. Puanlamada öncelikle her baroya 5 temel puan verilecektir. Bu temel puanlamaya, 5 puana ilaveten 2 temel unsur esas alınarak, başka bir ifadeyle baroların üye sayıları ve il nüfusları baz alınarak bu para dağıtılacaktır. Bu hâlde baroya kayıtlı olan her 50 üye avukat için 1 puan, il nüfusu esas alınarak 5 bin nüfus için 1 puan verilecek ve bu baroların puanına eklenecektir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde ise her 5 bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde 40'ı her 2 baroya da eşit olarak dağıtılacak, kalan puan ise ilde lehaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakam her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; son yıllarda avukatlık mesleğine ilişkin birçok yasal düzenleme ve avukatların lehine düzenleme yapıldı. Bunlardan da bahsedecek olursak; Pasaport Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle avukatlara da özel damgalı, hususi damgalı pasaport edinme hakkı tanıdık. Yine, Avukatlık Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarında görev yapan avukatların görevleri nedeniyle işlediği suçlardan yargılanmalarında Yargıtay temyiz yolunu getirdik. Yine, 7249 sayılı Kanun'un 12'nci maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Baro keseneği" başlıklı fıkrasına ekleme yaparak avukatlığa yeni başlayanların beş yıl süreyle yarı oranında baro keseneği ödemesini getirdik.

Yine, Avukatlık Kanunu'nda yapılan değişiklikle "Avukatlığa kabulde engeller" başlıklı maddedeki "kovaştırma altında bulunması" ibaresini "dolayı hakkında kamu davası açılmış olması" şeklinde değiştirdik, dolayısıyla avukatlık mesleğine başlamayı da bu anlamda kolaylaştırmış olduk.

Yine, Avukatlık Kanunu'nda birtakım işlerde KDV oranlarını düzenledik, yüzde 18'den yüzde 8'e düşürdük. İş uyuşmazlıklarında, tüketici uyuşmazlıklarında, aile mahkemelerinde, vesayet davalarında, ilamlı icralarda ve bunun yanında birçok değişiklik, yine, meslek sınavlarına ve hukuk fakültelerine girişteki yüzdelik dilimi düşürerek avukatlık mesleğinin geleceğine ilişkin çalışmalar yaptık.

Ben bu kanun teklifinin de hayırlı olmasını diliyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin Üçüncü oturumunu açıyorum.

328 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan 127 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan 313 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 313)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 7 Haziran 2022 Salı günü saat 15.00’te toplamak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.38

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 335) Türkiye İhracatçılar Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 335
Oylama Saati : 17:53
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 245
Reddedenler : 36
Çekimsizler : 7
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 5
Toplam : 293
Açık Üyelikler : 19
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Adana	Banıt	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatunoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Katılmadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilibi	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veynel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağn	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağn	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağn	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağn	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Ret
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcıer	Ganize	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Ret
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	An	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Ret
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uşlu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Ret
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Bahkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Bahkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Katılmadı
Bahkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Bahkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bahkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Bahkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bahkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı
Bahkesir	Şahin	Fikret	CHP	Ret
Bahkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Çekimsiz
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altıncı Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Eşgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tathoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşıoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivircioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salih	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Senra	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Çekimsiz
Diyarbakır	Tosun	Renzîye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Gayıtancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Ret
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Katılmadı
Eskişehir	Sütlü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Çekimsiz
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıgılı	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengülluoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanr	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Katılmadı
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şinşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Canze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andıcan	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Değil	Alev	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Denir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Ret
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Ret
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özien	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütü	Salha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul/Mük.

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Srakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tannikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Darsun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kemalbay Pekoğöz	Serpil	HDP	Ret
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Ret
İzmir	Smdir	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhasaki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Ret
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Ret
Kocaeli	Çakar	Sani	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gengerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radıye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfi	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cenil	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Enine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağrah	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Eyemez	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülai	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Konya	Şener	Abdülülâtilif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Ret
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Alkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırloğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Ret
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcık	Semra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Ret
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Çelik	Turna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeymus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Çekimsiz
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	HDP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sanaslan	Faruk	CHP	Ret
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkan	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Ret
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Üsta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Başı	CHP	Ret
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Seniha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncağül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Ret
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Ret
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Güleender	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Aydımlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Süriücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sansaç	Murat	HDP	Çekimsiz
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Ret
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Ret
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 335
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydođdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Ret
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırkkale	Önal	Ahmet	CHP	Ret
Kırkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştı	HDP	Çekimsiz
Batman	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı
Şımak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Katılmadı
Şımak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şımak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şımak	Özgüneş	Hasan	HDP	Çekimsiz
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Ret
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
Iğdır	Karadađ	Yaşar	MHP	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Katılmadı
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, öğretmen atamalarına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64195)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10/5/2022

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Millî Eğitim Bakanı olarak, “3 Mart tarihinde bir televizyon kanalında Öğretmen ataması yapacağız.” bununla ilgili çalışmalarımız devam ediyor ve çok fazla gençlerimizi bekletmeden güzel haberleri paylaşacağız dediğiniz tarihten bu yana 2,5 aydan fazla süre geçti.

Bu bağlamda;

1. “3 Mart tarihinde bir televizyon kanalında Öğretmen ataması yapacağız.” diye söz verip öğretmen adayları neden umutlandırıldı? Vermiş olduğunuz sözü ne zaman yerine getireceksiniz?
2. Ataması yapılmayan öğretmenler için öğretmen ataması, vermiş olduğunuz söz doğrultusunda ne zaman yapılacaktır? Atama sayısı atama bekleyen öğretmen sayısına uygun olacak mıdır? Yoksa 20 bin gibi rakamlarla öğretmen ataması mı yapılacaktır?
3. Yapılacak atamalarda mülakat mağduriyetini kaldırmak için hangi tedbirleri aldınız?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-108
Konu : Soru Önergesi

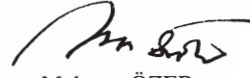
02/06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 29.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1008712 sayılı yazınız.
b) 10.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1012073 sayılı yazınız.
c) 13.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1014682 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Zonguldak Milletvekili Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/63792, ilgi (b) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili A. Tuncay ÖZKAN'ın 7/63962, Giresun Milletvekili Necati TİĞLİ'nin 7/63965, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Adana Milletvekili İsmail KONCUK'un 7/64195 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

ADANA MİLLETVEKİLİ İSMAİL KONCUK'UN 7/64195 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı Bakanlığımıza kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde karşılanmaktadır. Kontenjanlar ise öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci derecede öncelikli yöreler olmak üzere, ihtiyaç olan alanlarda illerin doluluk oranları dikkate alınarak belirlenmektedir.

2.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, ülke genelindeki gelir dağılımına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64365)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

Bir ekonomide yaratılan gelirin o ekonomideki bireyler arasında ne şekilde dağıtıldığını ortaya koyan analize "kişisel gelir dağılımı analizi" denilmektedir. Ülkemizde her yıl "Gelir ve Yaşam Koşulları" araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nca en son yapılan 6 Mayıs 2022 tarihli Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın sonuçlarına göre en yüksek gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 46,7 iken, en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay yüzde 6,1 olmuştur. Bu sonuçlar en zengin kesim ile en yoksul kesim arasındaki farkın 7,65 kat olduğunu göstermektedir.

Finansal sıkıntıda olma durumunu ifade eden maddi yoksunluk; çamaşır makinesi, renkli televizyon, telefon ve otomobil sahipliği ile ekonomik olarak beklenmedik harcamaları yapabilme, evden uzakta bir haftalık tatil masrafını karşılayabilme, kira, konut kredisi ve faizli borçları ödeyebilme, iki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek yiyebilme ve evin ısınma ihtiyacını karşılayabilme durumu ile ilgili hanehalklarının algılarını yansıtmaktadır.

Yukarıda belirtilen dokuz maddenin en az dördünü karşılayamayanların oranı olarak tanımlanan ciddi maddi yoksunluk oranı yüzde 27,2 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, bu yılın sonuçlarına göre vatandaşlarımızın yüzde 61'i evden uzakta bir haftalık tatil masraflarını karşılayamazken, yüzde 62,9'u eski mobilyalarını yenileyememektedir. Bunun yanı sıra vatandaşlarımızın yüzde 33'ü beklenmedik harcamaları karşılayamazken, yüzde 61'i de borç ödemekten şikâyet etmekte olup, yüzde 38,3'ü iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafını, yüzde 20,5'i evin ısınma ihtiyacını karşılayamamaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde yaşanan gelir dağılımı adaletsizliğinin bu kadar yüksek olmasının sebepleri nelerdir?
- 2- Gelir dağılımında yaşanan adaletsizliğin ve yoksulluğun sonucunda, vatandaşlarımızın büyük bir kısmının temel ihtiyaçlarını karşılamak dışında hiçbir alana para ayıramamasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- Gelir dağılımında yaşanan söz konusu adaletsizliklerin düzeltilebilmesi için Bakanlığınızca yürütülmekte olan çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

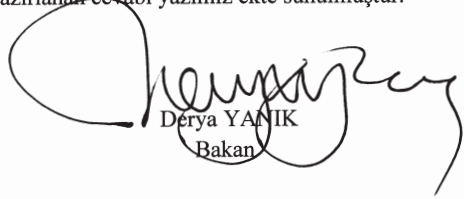
Sayı : 72079556-610-**930**
Konu : Soru Önergesi (7/64365)

01.06.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.05.2022 tarihli ve 1017552 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64365 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Burdur Milletvekili Sayın **Dr. Mehmet GÖKER**'e Ait 7/64365 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesine ve yoksul kesimlerin desteklenmesine yönelik sosyal politikalar, toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi ve sosyal barışın korunması açısından büyük önem arz etmektedir.

Bakanlığımız sosyal yardım programlarını sosyal adalet ilkesi çerçevesinde hiçbir siyasi, ideolojik, etnik, felsefi veya dini ayırım gözetmeksizin muhtaçlık temelinde oluşturmakta ve sürdürmektedir. Bu temelden hareketle Bakanlığımızca uygulanan sosyal yardım programları objektif kriterler çerçevesinde Anayasamızda ifadesini bulan sosyal devlet ilkesi gereği “kamu hizmeti” olarak sunulmaktadır. 2003 yılından bu yana temel ilkeleri, yararlanma kriterleri ve tutarları belli “düzenli-kapsayıcı” sosyal yardım programları oluşturulmuş ve hizmetler geliştirilmiştir.

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda 40'ın üzerinde sosyal yardım programı yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır. Söz konusu mevzuatlarda yer alan şartları taşıyan bütün vatandaşlarımız sosyal yardım programlarından faydalanabilmektedir.

Öte yandan farklı kategorilerdeki sosyal yardım programları ile farklı dezavantajları bulunan toplumun en düşük gelir grubunda yer alan vatandaşlarımız desteklenmektedir.

3.- Adana Milletvekili İsmail Koncuğ'un, 2018-2022 yılları arasında Adana'daki belediyeler tarafından yapılan sosyal yardımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64366)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10/5/2022

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Milli Eğitim Bakanı olarak, “3 Mart tarihinde bir televizyon kanalında Öğretmen ataması yapacağız.” bununla ilgili çalışmalarımız devam ediyor ve çok fazla gençlerimizi bekletmeden güzel haberleri paylaşacağız dediğiniz tarihten bu yana 2,5 aydan fazla süre geçti.

Bu bağlamda;

1. “3 Mart tarihinde bir televizyon kanalında Öğretmen ataması yapacağız.” diye söz verip öğretmen adayları neden umutlandırıldı? Vermiş olduğunuz sözü ne zaman yerine getireceksiniz?
2. Ataması yapılmayan öğretmenler için öğretmen ataması, vermiş olduğunuz söz doğrultusunda ne zaman yapılacaktır? Atama sayısı atama bekleyen öğretmen sayısına uygun olacak mıdır? Yoksa 20 bin gibi rakamlarla öğretmen ataması mı yapılacaktır?
3. Yapılacak atamalarda mülakat mağduriyetini kaldırmak için hangi tedbirleri aldınız?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-525
Konu : Soru Önergesi (7/64366)

01.06.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.05.2022 tarihli ve 1017552 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın İsmail KONCUK tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64366 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Adana Milletvekili Sayın **İsmail KONCUK**'a Ait 7/64366 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Soru önergesinde yer alan konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.

4.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sinop ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Ordu ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Aydın için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64767), (7/64768), (7/64769), (7/64770), (7/64771), (7/64772), (7/64773)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sinop ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?

2-Sinop ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?

3-Sinop ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?

4-Sinop iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?

5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sinop ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Yozgat ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Yozgat ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Artvin iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Artvin ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Adıyaman ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Adıyaman ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Kayseri ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Kayseri ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Ordu ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?

2-Ordu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?

3-Ordu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?

4-Ordu iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?

5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Ordu ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Aydın iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Aydın ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 533
Konu : Soru Önergeleri

01.06.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve 1021580 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64767, 7/64768, 7/64769, 7/64770, 7/64771, 7/64772 ve 7/64773 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metinleri

İzmir Milletvekili Sayın **Mehmet Ali ÇELEBİ**'ye Ait 7/64767 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların hizmet verdiği binalarda performans analizi ve güçlendirme çalışmaları, "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Bütçe sınıflandırmasında deprem önlemlerine ilişkin özel bir harcama kalemi bulunmamaktadır. Bakanlığımızda deprem güçlendirme onarımları ile deprensellik araştırma testleri etüt-proje ödeneğinden karşılanmaktadır.

Sinop ilinde Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluş binalarının tamamında deprem analizi ve 1999 yılı öncesinde yapılmış tüm binalara depreme dayanıklılık testi yaptırılmış olup, hazırlanan raporlar doğrultusunda ihtiyaç duyulan binaların tamamında güçlendirme projeleri yürütülmektedir.

İl Müdürlüklerimiz ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızda her birimin Sivil Savunma Planları, Sivil Savunma Tedbir Planları, Yangın Yönergesi vb. planları mevcuttur. Söz konusu planlar dâhilinde görev verilen personellere ilgili mevzuat çerçevesinde rutin olarak her yıl eğitim ve tatbikatları yaptırılmaktadır. Ayrıca huzurevleri, çocuk evleri sitesi vb. diğer kuruluşlarımızda kalan (yaşlı, engelli, çocuk vb.) sivilere yönelik eğitim ve tatbikatlar yıl içerisinde yaptırılmaktadır.

İzmir Milletvekili Sayın **Mehmet Ali ÇELEBİ**'ye Ait 7/66768, 7/64770 ve 7/64771 Esas
Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Erişilebilirlik hem temel bir hak hem diğer hakları kullanabilmek için en önemli araçtır. Yapılı çevrede ve hizmetlerde erişilebilirliğin sağlanmasında Bakanlık olarak çalışmalarımız her geçen gün artarak devam etmektedir. Bu çalışmalarımız Bakanlığımız kuruluş ve hizmet binaları için de sürdürülmektedir. Bakanlığımız Yatırım Programında yer alan yeni kuruluş ve hizmet binalarımız erişilebilirlik standartlarına uygun olarak tasarlanmakta ve inşa edilmektedir. Mevcut kuruluş ve hizmet binalarımız ile ilgili tespit çalışmaları ve yapılması gereken tadilatlarla ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Söz konusu bu tadilatlar için bütçe programında "Engellilerin Erişilebilirliğinin Sağlanması" faaliyeti kapsamında ödenek bulunmaktadır ve söz konusu tadilatlar bu ödenekten karşılanmaktadır.

Engelli kontenjanında istihdam, Engelli Sağlık Kurulu Raporuna göre EKPS ve kura yöntemi ile yapılmaktadır. Bu kapsamda engelli kontenjanı dâhilinde engelli olmayan birinin görev yapması mümkün bulunmamaktadır.

Bakanlığımız görev alanları itibarıyla engelli bireylerin istihdamına büyük önem vermektedir. 2022 Mayıs ayı itibarıyla; Bakanlığımız bünyesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi kapsamında toplam 632 engelli memur görev yapmaktadır. Anılan maddeye göre dolu kadro sayısının %3'ü oranında engelli memur istihdamı öngörülmekte olup, Bakanlığımız dolu memur kadrosunun %3'ü 444 kadroya tekabül etmektedir. 2022 yılı için de 500 adet engelli personel alımına ilişkin talep kamu e-uygulama sistemine girilmiş olup, Bakanlığımıza ataması yapılan engelli personelin yerleştirme işlemleri devam etmektedir.

İzmir Milletvekili Sayın **Mehmet Ali ÇELEBİ**'ye Ait 7/64769 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlara ilişkin yatırım programları Resmi Gazete'de yayımlanmakta, program dahilinde yatırım iş ve işlemleri devam etmektedir. Bakanlığımıza ait, programa alınmış yarım kalan ya da iptal edilen yatırım bulunmamaktadır.

Bakanlığımızın doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2002 yılından 2022 yılına kadar Artvin iline hazırlanmış yatırım projesi bulunmamaktadır.

İzmir Milletvekili Sayın **Mehmet Ali ÇELEBİ**'ye Ait 7/64772 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların hizmet verdiği binalarda performans analizi ve güçlendirme çalışmaları, "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Bütçe sınıflandırmasında deprem önlemlerine ilişkin özel bir harcama kalemi bulunmamaktadır. Bakanlığımızda deprem güçlendirme onarımları ile depremsellik araştırma testleri etüt-proje ödeneğinden karşılanmaktadır.

Ordu ilinde Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluş binalarının tamamında deprem analizi ve 1999 yılı öncesinde yapılmış tüm binalara depreme dayanıklılık testi yaptırılmış olup, hazırlanan raporlar doğrultusunda ihtiyaç duyulan binaların tamamında güçlendirme projeleri yürütülmektedir.

İl Müdürlüklerimiz ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızda her birimin Sivil Savunma Planları, Sivil Savunma Tedbir Planları, Yangın Yönergesi vb. planları mevcuttur. Söz konusu planlar dâhilinde görev verilen personellere ilgili mevzuat çerçevesinde rutin olarak her yıl eğitim ve tatbikatları yaptırılmaktadır. Ayrıca huzurevleri, çocuk evleri sitesi vb. diğer kuruluşlarımızda kalan (yaşlı, engelli, çocuk vb.) sivillere yönelik eğitim ve tatbikatlar yıl içerisinde yaptırılmaktadır.

İzmir Milletvekili Sayın **Mehmet Ali ÇELEBİ**'ye Ait 7/64773 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlara ilişkin yatırım programları Resmi Gazete'de yayımlanmakta, program dahilinde yatırım iş ve işlemleri devam etmektedir. Bakanlığımıza ait, programa alınmış yarım kalan ya da iptal edilen yatırım bulunmamaktadır.

Bakanlığımızın doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2002 yılından 2022 yılına kadar Aydın iline hazırlanmış yatırım projesi bulunmamaktadır.

5.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Türkiye geneli ve Gaziantep özelinde son 3 yıl içinde Bağ-Kur primini ödemeyen esnaf ve çiftçilere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/64775)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İrfan KAPLAN

Gaziantep Milletvekili

Ülkemizde COVID-19 pandemisiyle birlikte derinleşen ekonomik kriz ve yanlış politikalar nedeniyle esnafımız ve çiftçilerimiz ekonomik krizden en çok etkilenen kesimin başında gelmektedir. Hükümet tarafından yapılan nakit desteği ve kredi desteği de ne yazık ki yeterli olmamıştır. Birçok esnafımız düşük faizli kredilerden dahi yararlanamamış, kepenk kapatmak zorunda kalmıştır. Çiftçilerimizin büyük çoğunluğu ise artan gübre, mazot, yem fiyatlarından topraklarını ekememişlerdir. BAĞ-KUR primi için belirlenen en düşük rakam 1.726,38 TL olarak, en yüksek ödenen BAĞ-KUR primi ise 12.009,60 TL olarak belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkemizde son 3 yıl içerisinde, yılları ayrı ayrı olarak belirtmek suretiyle BAĞ-KUR primi ödemeyen esnafımızın sayısı kaçtır?
- 2- Gaziantep'te son 3 yıl içerisinde, yılları ayrı ayrı olarak belirtmek suretiyle BAĞ-KUR primi ödemeyen esnafımızın sayısı kaçtır?
- 3- Ülkemizde toplam kaç kişi BAĞ-KUR primini yatıramamaktadır?
- 4- Gaziantep'te toplam kaç vatandaşımız BAĞ-KUR primini yatıramamaktadır?
- 5- Ülkemizde son 3 yıl içerisinde, yılları ayrı ayrı olarak belirtmek suretiyle BAĞ-KUR primi ödemeyen çiftçilerimizin sayısı kaçtır?
- 6- Gaziantep'te son 3 yıl içerisinde, yılları ayrı ayrı olarak belirtmek suretiyle BAĞ-KUR primi ödemeyen çiftçilerimizin sayısı kaçtır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-532
Konu : Soru Önergesi (7/64775)

01/09/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve 1021580 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan Gaziantep Milletvekili Sayın İrfan KAPLAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/64775 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Gaziantep Milletvekili Sayın **İrfan KAPLAN**'a Ait 7/64775 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Soru önergesinde yer alan konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

98'İNCİ BİRLEŞİM
2 HAZİRAN 2022 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Haziran 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

335 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüdüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 13 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.05.2022 tarihli 94’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

02.06.2022 Perşembe - Saat: 11.00

***Dilekçe Komisyonu**

02.06.2022 Perşembe - Saat: 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

98'İNCİ BİRLEŞİM

2 HAZİRAN 2022 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 335) Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ile 37 Milletvekilinin Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4441) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.05.2022) (*) (**)(X)

2.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

4.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

12.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

25.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

32.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

37.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

38.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

39.- (S. Sayısı: 328) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2022)

40.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 328

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KomisyonRaporlari>

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• **2/4364 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Katılma Yazıları5

- Genel Gerekçesi9

- Madde Gerekçeleri9

• **Adalet Komisyonu Raporu.....11**

• **Muhalefet Şerhleri17**

• **Teklif Metni.....39**

• **Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....39**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir.
Gereğini arz ederiz.

<i>Cahit Özkan</i> Denizli	<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa	<i>Cihan Pektaş</i> Gümüşhane
<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara	<i>Ahmet Çakır</i> Malatya	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla
<i>Mustafa Arslan</i> Tokat	<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar	<i>Ali Özkaya</i> Afyonkarahisar
<i>Ravza Kavakcı Kan</i> İstanbul	<i>Mustafa Demir</i> İstanbul	<i>Yavuz Subaşı</i> Balıkesir
<i>Muhammed Fatih Toprak</i> Adıyaman	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i> Osmaniye	<i>Ahmet Akay</i> Şanlıurfa
<i>Abdullah Güler</i> İstanbul	<i>Orhan Yegin</i> Ankara	<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum
<i>İshak Gazel</i> Kütahya	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i> Mersin	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul
<i>Zeynep Yıldız</i> Ankara	<i>Arife Polat Düzgün</i> Ankara	<i>Metin Çelik</i> Kastamonu
<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Serkan Bayram</i> İstanbul	<i>Yusuf Başer</i> Yozgat
<i>Orhan Kırçalı</i> Samsun	<i>Semra Kaplan Kıvrırcık</i> Manisa	<i>Osman Ören</i> Siirt
<i>Ali Cumhuri Taşkın</i> Mersin	<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli
<i>Ali Şahin</i> Gaziantep	<i>Cemil Yaman</i> Kocaeli	<i>İsmail Tamer</i> Kayseri
<i>Halis Dalkılıç</i> İstanbul	<i>Osman Boyraz</i> İstanbul	<i>Murat Baybatur</i> Manisa

Fatma Betül Sayan Kaya
İstanbul

Kemal Çelik
Antalya

Pakize Mutlu Aydemir
Balıkesir

Osman Aşkın Bak
Rize

Şirin Ünal
İstanbul

Selim Gültekin
Niğde

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

Tamer Dağlı
Adana

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 05/04/2022 tarihinde sunulan 2/4364 Esas numaralı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

07/04/2022
Sena Nur Çelik
Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

Arzu Aydın
Bolu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimize katılıyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

5.4.2022
Jülide İskenderoğlu
Çanakkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imza koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

05/04/2022

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

05/04/2022

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

Sabri Öztürk

Giresun

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

Hüseyin Yayman

Hatay

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

06.04.2022

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

5.4.2022

Mihrimah Belma Satır

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4364 Esas Numaralı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

07.04.2022

Serap Yaşar

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

Ramazan Can

Kırıkkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

Hacı Ahmet Özdemir

Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanun Teklifine imzama koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

07.04.2022

Bülent Tüfenkci

Malatya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

05.04.2022

İsmail Bilen

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

İsmail Kaya

Osmaniye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

Recep Uncuoğlu

Sakarya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde imzamın olmasını istiyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

05.04.2022

Zemzem Güleender Açıanal

Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.
Gereğini Saygılarımla arz ederim.

5.4.2022

Mehmet Ali Cevheri

Şanlıurfa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/4364)	
ESAS	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İşbu Kanun Teklifıyla, 1136 sayılı Avukatlık Kanununda değişiklikler yapılmaktadır. Teklif ile; avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu kapsamda işin avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri kolaylaştırılmakta, bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresi içinde yıllık izin de kullanabileceklerdir.

Teklifle, uygulamada doğan ihtiyaç da nazara alınarak birden fazla baronun bulunduğu illerde, vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla, yönetimleri ve işleyişleri birbirinden bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunu oluşturabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılacak görevlendirmeler elektronik ortamda tek noktada bir araya getirilerek avukatlar arasındaki eşitliğin sağlanması noktasındaki olası hatalar önenebilecektir.

Diğer taraftan Teklif ile; münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, 1136 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine fıkralar eklenmektedir. İkinci fıkrayla, avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu kapsamda işin avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir.

Üçüncü fıkrayla, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri kolaylaştırılmakta, bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresi içinde yıllık izin de kullanabileceklerdir.

Madde 2- Maddeyle, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 177 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. 11/7/2020 tarihli ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla avukat sayısı fazla olan barolar bakımından aynı ilde birden fazla baro kurulabilmesine imkân sağlanmıştır. Söz konusu düzenlemeyle ayrıca, birden fazla baronun bulunduğu illerde, baroların eşit olarak temsili esas alınarak adli yardım bürosunun oluşturulması hükmü getirilmiştir. Düzenlemeyle, uygulamada doğan ihtiyaç da nazara alınarak birden fazla baronun bulunduğu illerde, vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla, yönetimleri ve işleyişleri birbirinden bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunu oluşturabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılacak görevlendirmeler elektronik ortamda tek noktada bir araya getirilerek avukatlar arasındaki eşitliğin sağlanması noktasındaki olası hatalar önenebilecektir. Öte yandan, Kanunun 181 inci maddesinin ikinci fıkrasında yönetmelik çıkarma yetkisine ilişkin hüküm yeterli görüldüğünden, değişen fıkrada yer alan yönetmelik hükmüne yer verilmemektedir.

Madde 3- Maddeyle, Kanunun 180 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Dördüncü fıkrada yapılan düzenlemeyle, münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir. Buna göre, ödenekten gönderilen paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınacaktır. Puanlamada öncelikle her baroya beş temel puan verilecektir. Bu temel puana ilave edilecek puanlar, iki temel unsur esas alınarak, başka bir ifadeyle baroların üye sayıları ve il nüfusları baz alınarak belirlenecektir. Bu halde baroya kayıtlı olan her elli üye avukat için bir puan; il nüfusu esas alınarak her beşbin nüfus için bir puan belirlenerek baronun puanına eklenecektir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde ise her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

18/4/2022

Esas No: 2/4364

Karar No: 19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

“Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin; Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364)” 5/4/2022 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç başkanlığında, Komisyonumuzun 13/4/2022 ve 14/4/2022 tarihli toplantılarında Teklif sahipleri ile Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Yargıtay, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Ankara 1 No’lu Barosu, İstanbul 1 No’lu Barosu, İzmir Barosu ve Manisa Barosu temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır.

2. Komisyon görüşmeleri

Komisyon, Anayasaya aykırılık iddialarını değerlendirmiş, Anayasaya aykırılık iddialarını oylamış ve Teklifin Anayasaya aykırılık teşkil etmediği neticesine ulaşmıştır.

Müzakereler esnasında Teklifin lehinde genel olarak aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

Avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi, daha etkin, verimli ve sağlıklı hâle getirilmesi herkesin ortak ideal ve hedefidir. Uzun süreden beri hukuk fakültelerinin sayısı artış göstermiş ve hukuk fakültelerine olan ilginin yansımaları olarak çok sayıda hukuk fakültesi mezunu bulunması gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, gerek kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanlar, gerekse de diğer hukuk fakültesi mezunlarının avukatlık stajlarını nasıl yapacakları konusunda bir çözüm beklentisi ortaya çıkmıştır. Bu beklentilerin karşılanmasına yönelik çalışmalar uzun süredir konunun tarafları olan hukukçular, avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği ile görüşmeler gerçekleştirilerek yürütülmektedir. Bu noktada Teklif, birden fazla baro kurulabilmesine imkân veren düzenlemeyle beraber Ankara ve İstanbul’da kurulan 2 no’lu barolara adli yardım ödeneğinin nasıl bir puantaja göre dağıtılacağı ve avukatlık stajına ilişkin kamuoyunda oluşan beklentilere ilişkin çözümler getiren düzenlemeleri içermektedir.

Avukatlık stajı günümüzde belli bazı şekil şartları içerisinde yürütülmektedir ve bir hukuk fakültesi mezununun stajını yapabilmesi için kesintisiz bir şekilde staj sürecini tamamlaması gerekmektedir. Bu arada, herhangi bir sigortalı işte çalışması mümkün değildir. Yine kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bakımından ücretsiz izne ayrılma imkânları bulunduğu ve bu imkân doğrultusunda bir yıl süreyle kesintisiz bir şekilde avukatlık stajını tamamlayabilecekleri düşünülebilecek olsa da, staja ilişkin askı süreleri ve staj aşamalarına geçiş dönemlerinde bir yıllık süre aşılabilmekte, bu durum kamu personellerinin stajlarını tamamlayabilmelerine olanak tanımayarak mağduriyetlere yol açmaktadır. Staj süresinin çeşitli nedenlerle çok az süre ile aşıldığı durumlarda kamuda çalışanlar, stajlarının geçersizliği veya memuriyetlerinin kaybedilmesi arasında bir tercih yapmak zorunda kalmaktadırlar.

Teklif ile, avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla bir işte sigortalı olarak çalışılmasının, avukatlık stajının yapılmasına engel olmadığı düzenlenmektedir. Bugüne kadar stajyerler, özel sektörde veya bir avukatın yanında ücret karşılığında çalıştıkları takdirde stajlarının geçersizliği riski ile karşı karşıya bulunmaktaydılar. Düzenlemeyle, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlar ile diğerleri arasında bir ayırım ortaya çıkmamasına ilişkin hassasiyetle, adaleti tesis edecek ve avukatlık mesleğinin onuruna uygun bir şekilde staj yapılabilmesi ile stajyerlerin birikimleriyle avukatlık mesleğine adım atabilmelerine ilişkin, çok sayıda hukuk fakültesi mezununun sorun yaşadığı alanla ilgili önemli bir adım atılmış olmaktadır. Diğer yandan özel sektör bakımından hukuk fakültesini bitirmiş bir avukat adayının yetişmesine katkı sağlanması önemli bir atıf teşkil edecektir ve yerinde bir düzenlemedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan hukuk fakültesi mezunları, diğer memurlardan farklı olarak bir yıl değil, staj süresince görev yerleri saklı kalarak aylıksız veya ücretsiz izinli sayılacaklar ve staj bitiminde kendi kamu kurum ve kuruluşlarına dönebilme imkânına sahip olacaklardır. Böylelikle, bir yıllık sürenin çok az dâhi olsa aşıldığı durumlara ilişkin ortaya çıkan mağduriyetler giderilmiş olmaktadır. Öte yandan, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bu dönemde yıllık izinlerini de ücretli olarak kullanma olanağına da sahip olabileceklerdir.

Adli yardım müessesesi, hem Anayasa hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bağlamında adalete erişim ve hak arama özgürlüğü ile adil yargılanma hakkının en önemli unsurlarından birisidir ve uzun bir geçmişe sahiptir. Birden fazla baro kurulabilmesine olanak tanıyan düzenleme akabinde adli yardım müessesesinin yürütülmesi noktasında bazı sorunların olduğu ve yetki, görev ve sorumluluklar bakımından adli yardımda etkin çalışmanın yürütülemediği hususunda bazı göstergeler bulunmaktadır. Diğer taraftan, ekonomik imkânı olan vatandaşlar kendi tercihleriyle nasıl istediği avukatı seçme hakkına sahip iseler, ekonomik imkânı olmayan vatandaşların da adli yardım müessesesi vasıtasıyla avukat seçme ve savunmasından yararlanma hakkına sahip olmalarının sağlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda Teklif ile adli yardım hizmetinden yararlanmak isteyen vatandaşların adalete erişimi ve diledikleri avukatı tercih edebilmeleri noktasında düzenlemeler yapılmaktadır.

Birden fazla baronun bulunduğu illerde her bir baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulacak ve vatandaşlar istediği baroya başvurarak adli yardım müessesesi yoluyla avukat tercihinde bulunabileceklerdir.

Mevcut durumda adli yardım ödeneğinin barolar arasında paylaşımına ilişkin düzenlemeler, Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliğinde yer almaktadır. Yönetmelikte, sadece avukat sayısını dikkate alarak değil, aynı zamanda bir ilin nüfusu da dikkate alınarak adli yardım ödeneğinin taksimi öngörülmektedir. Mevcut sistem, birden fazla baronun kurulabilmesine imkân tanıdığı ve Ankara ve İstanbul'da 2 no'lu baroların kurulduğu bir ortamda bir adaletsizliği de içermektedir. Örneğin en yüksek üyeye sahip ilk on barodan biri olan İstanbul 2 no'lu barosunun ödeneğinin, kendisinden üye sayısı bakımından çok aşağıda yer alan Afyon ve Kütahya barolarının ödeneğiyle eşit olduğu ve üye sayısının neredeyse eşit olduğu Kocaeli Barosundan daha az olduğu görülmektedir. Adli yardım parasının dağıtımında sadece avukat sayısı dikkate alınacak olursa adli yardım parasının üçte ikisinin Ankara, İstanbul, İzmir barolarına paylaştırılması gerekecektir. Eğer sadece nüfus dikkate alınacak olursa ödeneğin eşit dağılımı gerekecek, bu durumda da örneğin İstanbul 1 ve 2 no'lu baroları arasındaki üye sayıları bakımından aradaki fark dikkate alındığında adaletsiz bir durum ortaya çıkacaktır. Bu nedenle, getirilen düzenlemeyle, birden fazla baronun bulunduğu illerde nüfus dikkate alınarak adli yardım ödeneğinin yüzde kırkı, yüzde atmışlık kısım bakımından da baroların üye sayısının dikkate alınması esasına dayalı bir puantaj geliştirilerek adli yardım ödeneğinin dağıtımına ilişkin karma bir sistem benimsenmektedir.

Üye sayısı her ne olursa olsun adli yardım hizmetlerinin yürütülmesi için her baronun personel ve diğer birçok gider kalemi bulunmaktadır. Bu açıdan, her baroya bir puan tayin edilmesi yerindedir. Diğer yandan İstanbul gibi birden fazla baronun kurulduğu illerde adli yardıma müracaat edenlerin tamamının oransal olarak müracaat edecekleri yönünde bir kural bulunmamaktadır. Bir baro kendisine ayrılan ödeneği kısa süre içerisinde bitirebilecektir. Bu hususlar da göz önünde bulundurulmalıdır. Düzenlemeye göre, vatandaşlar diledikleri baroya başvurabileceklerdir. Bu noktada bir iradilik ve genişlik bulunmaktadır.

Adli yardım esasında, Avukatlık Kanununda düzenlenme biçimiyle, avukat teminine ilişkin adli yardımı kapsamaktadır. Ancak adli yardım, sadece avukat teminini değil yargılama giderlerinden ceza muhakemesi kapsamında müdafilik hizmetlerine kadar birçok alanı kapsamaktadır. Hukuk Muhakemeleri Kanunundaki hükümlere istinaden mahkemelerce de avukat teminine ilişkin adli yardım kararları verilebildiği gibi, adli yardımın, idare ve vergi mahkemelerinde, ceza muhakemesi kapsamında müdafii tayininde de uygulama alanı bulunmaktadır.

Teklifin aleyhinde ise genel itibarıyla aşağıdaki eleştiriler dile getirilmiştir:

Düzenlemelerden asıl olarak etkilenecek, konunun gerçek muhatapları olan uygulayıcıların görüşlerinin alınmadığı, demokratik meşruiyet ve yaklaşım açısından sorunlu olan düzenleme yapma anlayışı, bu Teklif ile de devam ettirilmektedir. Diğer yandan düzenlemeye ilişkin bir etki analizinin yapılmamış olması, sorunları bir bütün olarak görme olanağını ortadan kaldırmakta ve Anayasaya uygunluk incelemesini de soyut hâle getirmektedir. Teklif, Anayasanın 138'inci maddesinden 190'ıncı maddesine kadar olan yargı bütününe ilgilendiren bir düzenlemedir ve savunma ayağının ayrıcalığı ve avukatların yargının her aşamasında olduğu göz önünde bulundurularak, bu bütün içerisinde bir değerlendirme yapılmalıdır. Bu noktada, örneğin hukuk fakültelerinin kuruluşundan, eğitime ve mezun sayısına kadar nicelik ve nitelik ilişkisine ilişkin konular gündeme gelmelidir. Teklifte ise çoklu baroya geçişle oluşturulmak istenen ayrımcı statünün eşitlik ilkesinin ihlal edilerek derinleştirilmesi ile Anayasanın 138 ve devamı maddelerinde yer alan yargı bütününe ilişkin, çözüm getirmeyen ve hatta sorunları derinleştirme riski taşıyan palyatif adımların atılması söz konusudur. Temelde adaletin tesisi açısından yapılması gereken, adil yargılanma hakkını güvence altına alan düzenlemelerin ortaya konulmasıdır.

Avukatlık stajı yapacak kişilerin sigortalı bir işte çalışabilmesine ve kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilmelerine imkân tanıyan düzenleme olumlu gibi görünse de avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyen, içini boşaltan bir düzenlemedir. Hukuk fakülteleri avukat yetiştiren değil, hukuk formasyonu veren, hukukçu yetiştiren yerlerdir. Avukatlık mesleği, gerçek anlamda staj süreci içerisinde öğrenilebilecektir. Avukatlık mesleği, asli bir meslektir ve bir sertifika veya kurs programı gibi değerlendirilmesi mümkün değildir. Hukuk fakültelerinin giderek artan sayısı, hukuk formasyonunun doğru bir şekilde verilmemesi, avukatlık stajının liyakat kazandıracak şekilde gerektiği gibi yapılmaması ve ücretsiz iş gücü hâline gelen stajyer avukatların yaşadığı ekonomik problemler gibi birçok sorun alanı bulunmasına rağmen, Teklif bu sorunlara çözüm bulunmasına ilişkin düzenlemeler içermediği gibi, avukat stajının özüyle bağdaşmayan düzenlemeleri nedeniyle avukatlık mesleğini alternatif, tali bir iş hâline dönüştürecektir. Nasıl ki hâkimlik ve savcılık mesleğinin öğrenilmesi için bir ferah öğrenme modeli bulunmaktaysa, aynı şekilde asli bir meslek olan avukatlık mesleğinin öğrenildiği staj süresi, sosyal devlet ilkesi gereği teminat altına alınmalıdır. Stajyer avukatlar, hâkim ve savcı adayları ile aynı özlük haklara kavuşturulmalı ya da en azından asgari ücret seviyesinde bir ücretle kamu tarafından desteklenerek stajlarını etkin olarak yapmaları sağlanmalıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların staj süresince uzun bir süre ücretten mahrum kalacak olmaları ve staj dışında sigortalı olarak çalışmalarına imkân tanınmaması, ekonomik anlamda sorumlulukları olan bireyler ve aileleri açısından sıkıntılara yol açacağı gibi, özel bir yerde sigortalı olarak çalışanların bu süreci ücret olarak geçirebilecekleri dikkate alındığında, Anayasanın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine aykırılık oluşturacaktır. Kamuda çalışanlara kendi veya diğer bir kamu kurumunda staj yapmalarına olanak sağlanmalı ya da mesai saatleri staj yapacak şekilde ayarlanmalıdır.

Askı süreleri ve diğer nedenlerle bir yıllık ücretsiz izin süresinin yetmeyebileceği ve staj sürecine ilişkin barolar arasında farklı uygulamalar olduğu göz önünde bulundurularak staj süresi, özel sigortalıların olduğu dikkate alınarak "sigortalı" ibaresinin kapsamı ve avukatlıkla bağdaşmayan işlere ilişkin, başta avukatlıkla bağdaşmayan işlerde çalışanların avukatlık stajı yapamayacağı dair hüküm olmak üzere, diğer mevcut hükümler birlikte değerlendirilerek hangi işlerin staja engel oluşturacağı veya oluşturmayacağı konuları netliğe kavuşturulmalıdır.

Kamu görevlileri, 2008 yılından sonra 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadırlar. Diğer yandan geçici 20'nci madde kapsamında sigortalı sayılan banka çalışanları da bulunmaktadır. Hukuk tekniğine uygunluk ve sosyal güvenlik uygulamaları açısından "sigortalı olarak çalışılması" ibaresi ihtilafları önleyecek açıklıkla belirtilmelidir. Yine, 1/12/2008 sonrasında memuriyete başlayanlar için aylıksız veya ücretsiz izinli oldukları dönemlere ilişkin bir yıl süreyle kamu kurum kuruluşları tarafından genel sağlık sigortası primi ödenmektedir. Bu nedenle staj süresinin bir yılı aştığı durumlar için genel sağlık sigortası uygulaması netleştirilmelidir.

Aylıksız veya ücretsiz izne ayrıldıktan sonra tercihini avukatlık mesleğinden yana kullananlar "müstafi" sınıfına alınarak sonrasında kamu kurum ve kuruluşlarına dönebilmelerine imkân verilmelidir.

Hâlihazırda adli yardım hizmetleri, Ankara ve İstanbul 1 ve 2 no'lu barolar arasında, 1 no'lu baroların sistemlerine entegre şekilde sorunsuz bir şekilde yürütülmektedir. Bugüne kadar sorun yaşandığına dair barolar tarafından iletilen bir bildirim ve talep de bulunmamaktadır. Diğer yandan gerek hukuk muhakemelerine ilişkin adli yardım hizmetlerinde, gerekse de ceza muhakemesinde zorunlu müdafilikte vatandaşların avukat seçme özgürlüğü bulunmamakta ve vatandaşların talebi sonrası manuel müdahaleye kapalı otomatik bir sistem tarafından puanlamayla avukat görevlendirmeleri yapılmaktadır. Dolayısıyla vatandaşın avukat seçmesi gibi bir unsur yoktur. Temel amaç, vatandaşların adalete erişimini kolaylaştırmaktır ve eşitlik içerisinde barolar avukat tayin etmektedirler. Yine baroların belirlenmiş bütçelerinin bitmesi ve görevlendirme yapamamaları gibi bir uygulama da bulunmamaktadır. Getirilen düzenlemeyle, 2 no'lu barolar ile aynı veya daha yüksek avukat sayısına sahip diğer barolar arasında diğer barolar aleyhine ciddi anlamda ödenek farkı ortaya çıkacak ve bir adaletsizliği beraberinde getirecektir. Bu adaletsizlik, il nüfusu avukat sayısı ile orantılandığı zamanda da geçerlidir ve düzenleme, avukatlara verilecek ücretin iki katına kadar çıkarılmasına ilişkin yetki de düşünüldüğünde, aynı görevi ifa etmelerine rağmen 2 no'lu barolarda bulunan avukatların daha fazla müracaat ve ücret almaları sonucunu ortaya çıkaracaktır. Adli yardım ödeneklerinin yetersiz kaldığına ilişkin herhangi bir başvuru olmamasına rağmen, bahse konu hususlar tüm barolarla ortak şekilde yapılacak bir yönetmelik çalışmasıyla rahatlıkla çözülebilecektir. Aslında temel sorun, avukatların

emekleri karşılığı olan adli yardım ödeneklerine ilişkin birikmiş yüklü miktardaki alacaklardır ve adli yardım ödeneklerinin artırılması gerekmektedir. Bu haliyle düzenleme, Anayasanın 10'uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı biçimde, baroların bölünmesinden sonra vatandaşların da bölünmesi tehlikesini içeren, barolar arasında telafisi olmayan uçurumlara neden olacak içerikte ve 2 no'lu baroların üye sayılarını artırmanın mali koşullarını oluşturur nitelikte bir düzenlemedir. Adli yardım büroların bölünmesi, uygulamada büroların farklı kararları ve diğer konularda da çok sayıda soruna ve karmaşaya neden olacaktır.

Adli müzaheret, diğer bir ifadeyle yargı mercilerin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, mevcut sistem içerisinde çok nadir uygulanmaktadır. Uygulamada aynı sistemi kullanan 1 ve 2 no'lu barolar arasında mahkemelerden gelen talepler eşitlik ve şeffaflık içerisinde değerlendirilmekte ve herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Mevcut haliyle düzenlemenin kanunlaşması durumunda Türkiye Barolar Birliğinin çok nadir olan bir uygulama için bir bilişim sistemi kurması gerekecektir.

3. Teklif metnine ilişkin kabuller ve değişiklikler

Komisyonumuzca Teklifin maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Ayrıca redaksiyon yetkisi doğrultusunda Teklifin tamamı, tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

4. Genel Kurulda temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile Tokat Milletvekili Mustafa Arslan özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Yılmaz Tunç</i> Bartın	Başkanvekili <i>Ramazan Can</i> Kırkkale	Kâtip <i>Belgin Uygur</i> Balıkesir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Muhammed Fatih Toprak</i> Adıyaman (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ayhan Erel</i> Aksaray (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Hasan Subaşı</i> Antalya (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Rafet Zeybek</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Süleyman Bülbül</i> Aydın (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mehmet Ruştü Tiryaki</i> Batman (Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa	Üye <i>Oğuzhan Kaya</i> Çorum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tufan Köse</i> Çorum (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Sabri Öztürk</i> Giresun	Üye <i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	Üye <i>Hayati Arkaz</i> İstanbul
Üye <i>Turan Aydoğan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Zeynel Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Abdullah Güler</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Züleyha Gülüm</i> İstanbul (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mahmut Atilla Kaya</i> İzmir	Üye <i>Alpay Antmen</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)
	Üye <i>Orhan Kırçalı</i> Samsun	Üye <i>Mustafa Arslan</i> Tokat (Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4364) esas numaralı “**Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”ne ilişkin muhalefet şerhimiz.

I. TEKLİFİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

AKP’li 45 milletvekilinin imzasıyla 5 Nisan 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “**Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”; yürürlük ve yürütme maddeleri hariç 3 maddeden oluşmaktadır. Teklif metninin fiziki boyutu, milletvekillerinin imzalarının yer aldığı kısım çıkarıldığında, genel ve madde gerekçeleriyle maddelere ilişkin kısımları, toplam 2,5 sayfa kadardır. Yarım sayfalık genel gerekçenin, madde gerekçelerinin tekrarı olduğu göz önüne alındığında teklifin aslında 2 sayfalık bir metin olduğu görülmektedir. Bu noktada AKP milletvekillerinin, kanun yapma tekniği açısından ya ciddi bir anlayış sorunu ya da yetersizlik yaşadığı kayda geçirilmelidir. Bu sorun ya da yetersizlik, yasama faaliyetinde görev alanlar ile hukuk akademisyenlerinin temel saydığı ‘gerekçe’lerin öneminin kavranamamasıdır. Hukuk metinleri, pozitif bilimler diye ifade edilen matematik, fizik, kimya ve biyoloji niteliğinde bilimsel bir faaliyet olmayıp, sosyal bilimler kategorisindedir ki bu yönüyle yoruma açık bir alandır. Hukuk metnlerinin, olay ve zaman bazlı yorumlanarak uygulanmasında ciddi farklılık ve aykırılıkların oluşmamasının öncelikli yollarından biri de; kanunların, yasalaşma sürecinin ilk adımı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan teklif halinde yer alan gerekçe kısımlarıdır. Başta yargılama süreçlerinde hükme dayanak oluşturan kanun maddeleriyle kamu görevlilerinin iş ve işlemlerinde esas olan kanun düzeyindeki mevzuatı yorumlama ve uygulamada karşılaşılan çelişki ve fikir ayrılıklarına karşı kanun metninin parçası olan gerekçeler yol göstericidir. Bu nedenle gerekçelerin sarıh, uygulamayı göz önüne alacak şekilde detaylı ve uygulamada kararlar arasında oluşabilecek çelişkileri giderici nitelikte yazılması gerekmektedir. Teklif sahiplerinin çoğunluğunun hukukçu ve aralarından bazılarının, Türkiye Büyük Millet Meclisinde birden fazla dönem görev yaptığı göz önüne alındığında, kanunlarda gerekçe kısmının önemi ve muhtevasının ne anlama geldiğini bilmediklerini söylemek mantıklı değildir. Bu da teklifin, kanun yapma tekniği açısından sorunlu olmasının; teklifte imzası bulunan milletvekillerinin, bugün Türkiye’yi, başta

ekonomide olmak üzere hemen hemen her alanda karanlığa götüren ‘anlayış’ın parçası, destekçisi olmasından kaynaklandığını göstermektedir.

Parlamentar sistemi edilgen hale getirip ‘tek adam’a dayalı, otoriterliğe meşruiyet kazandıran ‘Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin kaynaklık ettiği bu anlayış; “**Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”nin gerekçe kısımlarında, uygulamaya yönelik belli izahatlar bir yana ne yazık ki gerçeğe aykırı görüş ve ifadelerin yer almasına kadar varmıştır. İlk imzacısı AKP Grup Başkan Vekili Cahit Özkan olan mezkur yasa teklifinde, dezenformasyon yapılmıştır. Zaten üç paragraf olan teklifin genel gerekçesinin ikinci paragrafındaki, ikinci baroların bulunduğu illerde adli yardım sisteminin ‘avukatlar arasında eşitliğin sağlanması’ amacıyla yeniden düzenlendiği ifade edilerek, başta teklifin görüşüldüğü Adalet Komisyonu üyeleri olmak üzere tüm kamuoyuna açıkça yalan söylenmiştir. Bu yalan, teklifin Adalet Komisyonundaki görüşmeleri sırasında muhalefet milletvekillerinin yanı sıra düzenlemenin doğrudan tarafı olan avukatların iller düzeyinde ve Türkiye genelindeki örgütleri konumundaki barolar ve üst birlik olan Türkiye Barolar Birliği temsilcileri tarafından net olarak ortaya konmuştur. Görüşmelere katılan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erinç Sağkan’ın, Komisyon tutanaklarına yansıyan, düzenlemeye ilişkin eleştirileri şöyledir:

“Biz, bu maddenin hangi ihtiyaçtan kaynaklandığını anlayamadık, oturduk genel gerekçeye baktık, göremedik, madde gerekçelerine baktık, göremedik. Bugün, burada, bizim açımızdan bir anlam, bir gerekçe bulabiliriz düşüncesiyle de özellikle yine Sayın Özkaya’nın (AKP Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya), bu konudaki açıklamalarını son derece dikkatle dinledim. Çünkü şu anda İstanbul ve Ankara’daki 2 no.lu barolar bakımından böyle bir sorun yok. Her iki baro da zaten devam eden Ankara 1 no.lu ve İstanbul 1 no.lu baroların sistemlerine entegre olmuş durumdadır ve her iki baro da bu şekilde sorunsuz olarak bu sistemi yürütüyorlar. Dün, her dört baromuz da bunu başkanlar toplantısında bizzat ifade ettiler, en ufak böyle bir sorunun yaşanmadığı görünüyor. Peki ‘neden böyle bir ihtiyaç vardır’ı niyet okuyuculuğundan uzaklaşarak değerlendirmek için baktığımızda Sayın Özkan (AKP Grup Başkan Vekili, Denizli Milletvekili) bu konuya ilişkin olarak dedi ki: ‘Vatandaşın avukat seçme serbestisi olmalı.’ Şimdi, tabii, bu konuda o zaman bizim CMK (Ceza Muhakemeleri Kanunu) ve adli yardım sistemlerimiz eğer bilinmiyorsa çok kısa şekilde

özetlememiz gerekiyor. Ceza Muhakemesindeki zorunlu müdafilik olan CMK'de de bunun hukuk muhakemelerindeki muadili olan adli yardım sistemlerinde de vatandaşın avukat seçme özgürlüğü yoktur zaten. Vatandaşlar talepte bulunurlar, CMK'de ilgili kolluk, mahkeme veya savcılık barodan ister; hukuk muhakemelerinde adli yardımda da yine aynı şekilde vatandaş talepte bulunduğu bir sistem vardır ve bu robot sistem manuel müdahaleye tamamen kapalı olacak şekilde ilde sıradan bir puanlamayla avukat ataması yapar. O yüzden, vatandaşın avukat seçmesi gibi bir unsur yoktur burada; burada temel olan vatandaşın adalete erişimini kolaylaştırmaktır ve bunu da barolar bir eşitlik içerisinde yapmak durumundalar. Vatandaşa avukat seçtirilmez, bir eşitlik içerisinde barolar avukat tayin eder ancak bu konu eğer ki – altını çizerek ifade etmek istiyor – avukat seçmek değil de baro seçmek ise işte o zaman çoklu baronun neye tekabül ettiği konusundaki sorunlarımızı tekrar açmak durumunda kalırız çünkü bu anladığımız, vatandaşın avukat seçmesi değildir, eğer bakış açısı buysa bu, vatandaşın baro seçmesini sağlamaktır.”

Görüşmelere katılan İstanbul 1 No.lu Baro Başkanı Mehmet Durakoğlu da aynı yönde görüşler ifade etmiş ve bir parlamentere yakışmayacak, kanunun gerekçesindeki gerçek dışı beyanlara işaret etmiştir.

Teklif, sorunlu olmanın yanı sıra ilk imzacısı konumundaki milletvekili nazarında değerlendirildiğinde de çeşitli kuşkular içermektedir. Şüphesiz ki Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında milletvekili olarak görev yapan her kişinin, özgürce teklif hazırlama ve verme hakkı vardır, kimse de engelleyemez. Buna karşın belli hassasiyetlerin gösterilmesi, tekliflerin üzerine gölge düşmesine de engel olacak ve düzenlemelerin kamu yararı gözetip gözetmediği yönünde, içerikten bağımsız imzacılar açısından yeni tartışmalara sebebiyet vermemesi sağlanacaktır. Bu açıdan teklifin ilk imzacısı konumundaki AKP Grup Başkan Vekili ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan; dini kullanarak güç devşiren Fethullah Gülen'in liderliğini yaptığı FETÖ'nün Türkiye'de yargı sistemi üzerinden 15 Temmuz Darbe Girişimi'ne gidilen yoldaki belirleyici adımlarından biri olan 'Balyoz Davası'nı savunan isimlerdendir. 2012 yılında başkanlığını yaptığı Hukukçular Derneği aracılığıyla 'Balyoz' ve benzeri davalarda FETÖ'cü hakim ve savcılarının aldığı kararlara desteğiyle tanınan bir ismin öncülük ettiği yasa teklifine, sadece muhalefet partisi milletvekilleri ile konunun uzmanlarının değil AKP'de de, yarın 'kandırıldık', 'Allah affetsin' demek istemeyenlerin de dikkat etmesi

gereklidir. Çünkü mezkur düzenlemenin hukuk sistemimizde yaratacağı ağır tahribat asıl olarak ilerleyen zamanlarda görülecektir. Kamu tüzel kişiliğine sahip; bu açıdan da kamusal hizmetin tarafsızlığı ve tüm vatandaşların, inanç, etnik kimlik, dil ve siyasi düşünce ayrımı olmaksızın anayasal haklardan yararlanması anlayışıyla var olan baroların, belli gruplar ile kişilerin özel hedefleri doğrultusunda kurulan dernek statüsüne indirilerek, kamu kaynaklarıyla beslenmesi, tartışmasız şekilde gelecekte yargı bağımsızlığı ve demokratik toplum yapısını tehdit edecek örgütlenmelerin kaynağı olacaktır.

(2/4364) esas numaralı “**Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”, tohumları 2020 yılında atılan bir sorunun bugün yeni sorunlar olarak karşımıza çıkarılmasıdır. Zamanında yapılan uyarıları dikkate almayarak hem ülke içi hem de dışında uygulanan yanlış politikaların toplumsal düzende yol açtığı sorunlar ve ağır can kayıplarına karşın hukuk önünde hesap vermekten kaçıp ‘Allahtan af’ dileyenler; baroları da, yaklaşık 2 yıl önce hiçbir meşru dayanağı olmayıp sadece toplumsal kutuplaşma üzerinden siyasi tabanı konsolide etme hedefiyle bölmüş, ‘yandaş baro’ yaratmıştı. O günlerde Türkiye’deki baroların tamamı ve üst örgütleri konumundaki Türkiye Barolar Birliği imzasıyla ortak bir açıklama yapılarak, gündeme getirilen değişikliklerin avukatların sorunlarına çözüm nitelikli olmadığı, çalışmanın durdurulması ve Covid-19 salgını tehdidinin atlatılmasının ardından barolar ve uzmanların katılımıyla bir çalışmanın yürütülebileceği görüşleri kamuoyuyla paylaşılmıştı. Baroların bu yapıcı tepkisine iktidar kanadından olumlu karşılık gelmemesi üzerine 80 baro başkanı, ‘Savunma Yürüyüşü’ adı altında 20 kilometreyle sınırlandırılan sembolik bir yürüyüşle Ankara’ya gitme kararı almış; 19 Haziran 2020 tarihinde başlayan sembolik nitelikteki yürüyüşün, 22 Haziran 2020 günü Ankara’da Anıtkabir ziyaretiyle sonlandırılması planlanırken, 22 Haziran günü Ankara girişinde buluşan baro başkanlarının Başkent’e girişleri emniyet güçleri tarafından engellenmişti. Buldukları yerde etrafları çevrilen ve fiziki müdahaleye maruz kalan baro başkanları, gündüz güneşin sığağında gece de sağanak yağmurun altında 24 saat boyunca direnişlerini devam ettirmişti. AKP iktidarının despotik tutumu, teklifin TBMM Başkanlığına sunulmasının ardından da devam etti. 30 Haziran 2020 günü TBMM Başkanlığına sunulan ve özünde baroların bölünmesiyle Türkiye Barolar Birliğindeki seçim sistemini değiştiren düzenlemelerin yer aldığı teklife karşı aynı gün İstanbul Barosu, Çağlayan Adliyesi’nde binlerce avukatın katılımıyla ‘Savunma Mitingi’ gerçekleştirdi. Tüm tepkilere karşın teklifin görüşmelerine 2 Temmuz 2020 tarihinde Adalet Komisyonunda başlandı. Bunun üzerine baro başkanları Komisyon’daki çalışmalarını takip etmek ve teklifle ilgili görüşlerini paylaşmak için Ankara’ya,

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geldi ancak TBMM'nin Çankaya Kapısı'ndan içeri alınmadılar. Komisyon görüşmelerinin başlamasının ardından muhalefet partilerinin tüm girişimlerine karşın iktidar partisi AKP ile ortağı MHP'nin olumsuz tutumuyla baro başkanlarının içeri alınması engellendi ve çok sayıda baro başkanı ve temsilcisi, Meclis'in giriş kapısında oturma eylemi başlattı. Diğer yandan Ankara'da 3 Temmuz 2020 tarihinde yapılması planlanan 'Büyük Savunma Mitingi', Ankara Valiliği'nin 15 gün boyunca Ankara'da eylem yasağı kararıyla engellenmek istendi. Buna karşın Ankara Adliyesi önünde bir araya gelen avukatlar açıklama yaparak tepkilerini göstermek istedi. Polis bu eyleme de biber gazıyla müdahale etti. Baro başkanları, dört gün boyunca sabah saatlerine kadar süren komisyon toplantıları sırasında, aynı Ankara girişinde olduğu gibi saatlerce TBMM Çankaya Kapısı önünde bekleyişlerini sürdürdü. Başkanların buradaki oturma eyleminin gazeteciler tarafından haberleştirilmesi engellenmek istendi ve güvenlik güçleri tarafından çeşitli zorluklar çıkartıldı. Yaşananlara tepki gösteren muhalefet partisi milletvekilleri, TBMM önünde fiziki engellemelerle karşılaştı. AKP ve MHP ortaklığı, yanı sıra direkt olarak TBMM Genel Kurulundan geçirdi ve baroların bölünmesini sağladı.

'Yandaş medya' gibi 'yandaş baro' ve iktidar güdümünde avukatlar grubu oluşturulma hedefi; siyasi iktidarın, kamu avukatlarına yönelik baskıları başta olmak üzere çeşitli yollar denenmesine karşın hemen sonuç vermedi. O günlerde 49 bin kayıtlı avukatın bulunduğu İstanbul'da kuruluş için 2 bin üye kaydetmekte zorlanan grup, yaklaşık 3 ay sonra bu sayıya ulaşabildi ve İstanbul 2 No.lu Baro kuruldu. İstanbul 2. No.lu Baro'ya üye olarak destek verenler arasında MHP Genel Başkan Yardımcısı Fethi Yıldız, AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın avukatları da yer aldı. Ankara'daki girişimler ise daha uzun sürdü ve 'yandaş baro' kanununun yürürlüğe girmesinden yaklaşık 15 ay sonra, 2021 yılının Ekim ayında Ankara 2. No.lu Baro kuruluş başvurusunu yapabildi. En son bilgilere göre, İstanbul'da toplam 56 bin 915 avukat bulunmakta ve bunlardan 54 bin 480'i İstanbul 1 No.lu, 2 bin 435'i ise İstanbul 2 No.lu baroya kayıtlı durumda. Buna göre, İstanbul'daki avukatların yüzde 95.8'i (54 bin 480) 1 No.lu, yüzde 4.2'si (2 bin 435) 2 No.lu baroya üye; iki baro arasındaki fark ise yaklaşık 22.5 kat. İkinci baronun kurulabildiği diğer il Ankara'da kayıtlı toplam avukat sayısı 23 bin 764 iken, bunlardan yüzde 92,8'i (22 bin 62) 1 No.lu Baro'ya, yüzde 7.2'si (bin 702) 2 No.lu Baro'ya kayıtlı. İki baro arasındaki fark, 13 kata yakın. Son istatistikler Ankara'da 2 No.lu Baro'nun üye sayısının 2 binin altına düştüğü ve kapanma durumuyla karşı karşıya kaldığını da göstermekte.

İktidarın tüm yönlendirme ve desteğine karşın ‘yandaş baro’ uygulamasının avukatların büyük bir çoğunluğu tarafından sahiplenilmediği açık ve net ortadayken, (2/4364) esas numaralı **“Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”**yle adeta bir hastanın solunum cihazlarıyla hayatta tutulmaya çalışılması gibi ‘yandaş baro’lar da, kamu kaynağı üzerinden cazip hale getirilmek suretiyle yaşatılmak istenmektedir. Bu yapılırken de açıkça yalan söylenerek ‘eşitliğin’ sağlandığı ifade edilebilmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliğine, Türkiye Barolar Birliği üzerinden de barolara aktarılan adli yardım hizmetlerine ilişkin ödeneğin dağıtımında değişikliğe gidilerek, ikinci baro adıyla kurulan ‘yandaş baro’lara olduğundan fazla ödenek ayrılması amaçlanmaktadır. Teklifte öngörülen ‘puanlama sistemi’ aracılığıyla ikinci baro adıyla kurulan ‘yandaş baro’lara, hem bulunduğu ilde daha fazla avukatın üye olduğu birinci baroya hem de diğer illerdeki barolara göre haksız kaynak aktarımı yapılması sağlanmaktadır. İstanbul örnek alındığında cari uygulamaya göre; sadece 2 bin 435 üyesi bulunan 2 No.lu Baro, 1 milyon 94 bin lira adli yardım ödeneği alırken, getirilen ‘puanlama sistemi’yle 4 katından fazlaya denk gelen 4 milyon 435 bin lira ödenek alabilecektir. İstanbul 1 No.lu Baro’ya ayrılması gereken ödeneğin haksız şekilde 2 No.lu Baro’ya aktarılmasını sağlayan ‘puanlama sistemi’nden kaynaklı eşitsizlik bu iki baro arasında sınırlı kalmayıp, diğer il barolarına yönelik de yaşanmaktadır. İstanbul 2 No.lu Baro’nun üye sayısından 209 daha fazla avukatın üye olduğu Gaziantep Barosu’na ‘puanlama sistemi’ne göre 2 milyon 787 bin lira ayrılırken, İstanbul 2 No.lu Baro, Gaziantep Barosu’ndan 1 milyon 648 bin lira daha fazla ödenek alabilecektir. Öte yandan Bursa Barosu ile yapılacak kıyaslama da dikkat çekicidir; İstanbul 2. No.lu Baro’nun yaklaşık iki katı (4 bin 800 avukat) üyeye sahip Bursa Barosu’nun aldığı 4 milyon lira ödenek İstanbul 2. No.lu Baronu’nun aldığı ödenekten az olacaktır.

Demokratik sistemlere dayalı yönetimlerde iş başına gelen siyasi partilerin halktan aldığı yetkinin özü, sorunları çözmek, toplumun genelinin refah ve barış içinde yaşanmasını sağlamaktır. Özellikle kamu hizmetlerinin adaletli şekilde sunulması, siyasi emellerin belirleyici olmaması; hem hizmetin eşitlik temelindeki kamusal niteliğinin hem de toplumsal refah ve barışın zarar görmemesi açısından şarttır. AKP iktidarı döneminde en fazla törpülenen konuların başında, ne yazık ki kamu hizmetlerinin eşit dağılımı gelmektedir. Buna paralel kamusal nitelikte hizmet sunan meslek örgütlerinden iktidarın uygulamalarını eleştirenler üzerinde baskı kurularak susturulmaları, sindirilmeleri ve bölünmelerine yönelik politikalar yürütülmüş, yürütülmeye devam etmektedir. Sağlıkçılardan gazetecilere ve avukatlara kadar yaptıkları işte toplumsal ve kamusal niteliğin önde olduğu meslek

gruplarının, bu dönemde karşı karşıya kaldığı saldırılar nedeniyle sorunları kronikleşmiş, sorunlarına yenileri eklenmiştir. Mezkur kanun teklifi bağlamında ele almak gerekirse, her geçen gün daha da bağımlı hale sokulan yargı sisteminin, savcı (iddia) ve yargıç (hüküm) ile birlikte üç sac ayağından biri olan avukata (savunma), gereken ehemmiyet verilmemektedir. 2021 yılının sonlarında vefat eden eski İstanbul Baro Başkanı Yücel Sayman, avukatların yargı sistemindeki önemini “*Yargı=savcı (iddia) + avukat (savunma) + yargıç (hüküm) formülü otoriter, despotik ve siyasi iktidarın adalet üzerinde müktedir olduğu siyasi projenin panzehridir. Bu panzehrin otoriterizmi ve despotizmi alt edebilmesi için avukatın yargılama faaliyetindeki ‘savunma’ işlevini özgürce, bağımsızlığı yaşayarak ve dokunulmazlıkla donanmış olarak yerine getirmesi için ‘savunmanın’ yargıda örgütlenmiş bir kurum olarak, ‘savunma kurumu’ olarak yer alması olmazsa olmazdır.*” diye aktarmaktadır. AKP’nin, 20 yıllık iktidarı boyunca özel olarak avukatlarla genel olarak da hukukçularla ortak bir anlayışta buluşamamasının temel nedeni de tam olarak, otoriterizm ve despotizmi heveskârlığıdır. Bu yüzendir ki hak arayışı mücadelesinin parçası olan birçok avukat, aralarında Cumhurbaşkanlığının korumalarının da bulunduğu kamu görevlilerince darp edilebilmekte ya da çeşitli suçlamalarla cezaevinde tutulmaktadır.

Eğitim süreçlerinden stajlarına, dava dosyalarına ilişkin taleplerinin engellenmesinden adliyelerdeki çalışma koşullarının olumsuzluklarına ve düşük ücretlere kadar hemen hemen her alanda onlarca sorun yaşayan avukatların, mesleğe ilk adımları olan stajlarına ilişkin, (2/4364) esas numaralı “**Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”te öngörülen düzenleme, AKP iktidarının sorun çözme kabiliyetini net olarak yitirdiğini göstermektedir. Hukuk mezunlarının staj sürecinde başka bir işte sigortalı olmamaları kuralını belli şartlarda esneten teklif, stajyerler açısından tam bir sömürü çarkını ifade eden avukatlık staj döneminin temel sorunu olan ücret konusunda ise herhangi bir çözüm içermemektedir. Türkiye Barolar Birliğinin verilerine göre; şu anda Türkiye genelinde 165 bin 851 avukat, 25 bin 884 stajyer avukat bulunurken, hukuk fakültelerinden yılda yaklaşık 20 bin kişi mezun oluyor ve her yıl 15 bin stajyer sisteme giriş yapıyor. Hem sorunları hem sayıları her geçen yıl katmerlenen avukatlara ilişkin, asıl amacın ‘yandaş baro’ları yaşatmak olan bir teklifin içine staj konusunu, o da lalettayin şekilde yerleştiren bir siyasi iktidar anlayışı, artık sorunların çözüm adresi değil kökeni olduğunu haykırmaktadır.

Teklifin görüşmeleri sırasında Komisyon’un muhalefet milletvekilleri olarak, hem adli yardım ödeneğinin barolar arasında bölüştürülme şeklinin hem de avukatlık stajının - ister

özel sektörde ister kamuda sigortalı olsun isterse herhangi bir işte sigortalı gözükmemesin tüm stajyerler açısından - Anayasa'nın 'kanun önünde eşitlik' hükmü esas alınarak düzenlenmesi gerektiği; aksi halde Anayasa aykırılık içereceği yönündeki görüşlerimiz dikkate alınmayarak iktidar bloğu tarafından reddedilmiştir.

II. TEKLİFİN MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Teklifin 1. Maddesi, Avukatlık Kanunu'nun staj için aranacak şartları düzenleyen 16'ncı maddesinde değişiklik içeriyor. Mevcut düzenlemeye göre; stajyer avukat olmak için, diğer koşulların yanı sıra, stajyer olarak sürekli staj yapmalarına engel bir işi olmaması koşulu aranıyor. Teklifte ise, yapılan işin staja engel olmaması koşuluyla bir işte sigortalı çalışanların da staj yapabilmelerine olanak sağlanıyor. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar da (adli ve idari yargı hâkim ve savcılar ve adayları hariç), bu görevlerini sürdürürken bir yandan da avukatlık stajı yapabilecek. Kamuda çalışanlar, staj boyunca görev yeri saklı kalarak aylıksız veya ücretsiz izinli sayılacak ve bu dönemde yıllık izinlerini de kullanabilecek; talep edilirse ilgili birimler ücretsiz izin verecek.

Avukatlık stajıyla ilgili asıl hukuki sorun, stajyer avukatlara, salt stajyerliklerine istinaden; Anayasa'nın 2'nci (sosyal devlet ilkesi) ve 60'ıncı (sosyal güvenlik hakkı) maddelerinin aksine Devlet tarafından sosyal güvenlik hakkının tanınmaması; 18'inci (zorla çalıştırma yasağı), 48'inci (çalışma hürriyeti) ve 55'inci (ücrette adaletin sağlanması) maddelerinin aksine maaş/ücret ödenmemesidir. Öte yandan yargının üçlü sacayağından ikisi bakımından; 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu Md. 7/3 gereğince hâkim ve savcı adayları, Devlet Memurları Kanunundaki Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil olup, hakimlik ve savcılığın sınıf ve derecelerine dahil değildirlir ve haklarında, Devlet Memurları Kanunu'nun bu Kanun'a aykırı olmayan hükümleri uygulanmaktadır. Bu hükmün delaletiyle Devlet Memurları Kanunu uyarınca hâkim ve savcı adayları, adaylık sürecinde aylık almakta ve sigortalı sayılmaktadır. Hâlbuki Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesinin aksine; (üçlü sacayağının diğeri) avukatların stajyerlik dönemi için Avukatlık Kanunu'nda bu türden düzenleme bulunmamaktadır. Bu bağlamda avukatlık stajı yapanlardan kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görevli olanlar için kurumlarınca en son görev aylıklarının yarısı oranında; sigortalı ya da herhangi bir işte sigortalı olmayanlara ise Adalet Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanmak üzere asgari ücret düzeyinde maaş ödenmesi sağlanmalıdır.

Teklifin 2. Maddesi, Avukatlık Kanunu'nun adli yardım bürosunu düzenleyen 177'nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik içeriyor. Bir ilde birden fazla baro varsa; her baro ayrı bir adli yardım bürosu oluşturabilecek ve yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliğinin oluşturduğu elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacak.

Birden fazla baro bulunan illerde her baroya ayrı bir adli yardım bürosu oluşturmak, ücretsiz olarak avukatlık hizmetinden yararlanma talebinde bulunan ve mali bakımdan güç durumda olanları, siyasal tercihlere göre oluşturulmuş barolar arasında ayırım yapmak durumunda bırakacak; bu müessesenin amacına hizmet etmeyecektir. Değişiklik yapılması teklif edilen ikinci fıkra, baroları bölen 7249 sayılı Kanun (Md. 20) ile getirilmiştir. Kısa süre sonra söz konusu teklifle anılan fıkranın değiştirilmesi bile; baroları bölen 7249 sayılı Kanun'un dikiş tutmadığını göstermektedir. Bu bağlamda, Avukatlık Kanunu'nun tümüyle ele alınarak 'çoklu baro' sistemine son veren, mesleki dayanışmasını önceleyen bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Teklifin 3. Maddesi, Avukatlık Kanunu'nun adli yardım bürosunun gelir ve giderlerini düzenleyen 180'inci maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik içeriyor. Bütçenin bazı harç gelirleri ile idari para cezası dışındaki para cezası gelirlerinin yüzde 2'si, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından her yıl mart ayında; özel olarak adli yardım işlerinde kullanılmak üzere Türkiye Barolar Birliğine aktarılıyor. Barolar Birliği de bu parayı barolar arasında paylaşıyor. Kanunun mevcut halinde bu paranın barolar arasındaki paylaşımının yapılmasına ilişkin yetki Türkiye Barolar Birliğine (TBB) veriliyor. TBB şimdiye kadar söz konusu tutarı, belli bir puanlama usulüne göre dağıtıyordu. TBB'nin belirlediği bu usule göre, önce her bir baroya 5 temel puan veriliyor, bu temel puana; her 50 üye avukat için 1 puan ve il nüfusu baz alınarak her 5000 kişi için 1 puan ekleniyordu. Birden fazla baro bulunan illerde, nüfustan gelen puanın hesaplanmasında, baronun üye sayısının o ildeki avukatlar içindeki payı kadar il nüfusundan pay veriliyordu. Bu yolla tüm barolar için hesaplanan puanlar toplanıp Türkiye geneli için bir puan hesaplanıyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından aktarılan tutar, bu toplam puana bölünerek birim değer bulunuyor ve her bir baroya düşen ödenek, baronun puanıyla çarpılarak bulunuyor.

Teklifle TBB'nin yönetmelikle belirlediği bu sistem, (birden fazla baro bulunan iller hariç) aynen yasaya aktarılıyor. Ancak birden fazla baro bulunan iller için küçük baroların lehine, büyük baroların aleyhine bir düzenleme yapılıyor. Önceki yöntemle hesaplanan ve

birden fazla baro bulunan illere düşen tutarın dağıtımında, her 5.000 nüfus için belirlenen toplam puanın yüzde 40'ı o ildeki barolar arasında eşit olarak dağıtılacak, kalan tutar ise o ildeki avukat sayısına bölünerek, her baronun avukat sayısına göre paylaşılacak.

Teklifle; başta avukatlar olmak üzere toplumun geniş bir kesiminin tepkisini çeken ve yaklaşık üç ay sonra ikinci yılını dolduracak olan 'çoklu baro' adı altındaki 'yandaş baro'ların, avukatlar arasında yönelim olmamasına karşın eşitlik ilkesi çiğnenerek kamu kaynağı aktarılması suretiyle cazip hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Öngörülen 'puan sistemi'yle İstanbul ve Ankara'da 2 No.lu Baro adıyla açılan baroların adli yardım ödeneğinden aldıkları pay diğer baroların aleyhine olacak şekilde 4 kata kadar artırılmaktadır. Böylelikle bu barolara avukatların ve vatandaşların yönelimini sağlanacaktır. 'Çoklu baro' adı altında 'yandaş baro' oluşumlarının, geride kalan sürede, ne avukatların örgütlenmesine ne de yargı bağımsızlığına bir katkısı olduğu görülmüştür. Tam tersine avukatların gruplaşmasına yol açan uygulama, meslektaş ilişkilerini zedelediği gibi savunma hakkının ihlali dâhil avukatların yakıcı sorunlarının göz ardı edilmesine yol açmıştır. Bu bağlamda, Avukatlık Kanunu'nun tümüyle ele alınarak 'çoklu baro' sistemine son veren, mesleki dayanışmasını önceleyen bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. 18/04/2022

Zeynel Emre

İstanbul

Tufan Köse

Çorum

Rafet Zeybek

Antalya

Turan Aydoğan

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Süleyman Bülbül

Aydın

MUHALEFET ŞERHİ

Savunma mesleğine ilişkin örgütlenme şekli olan barolarla ilgili kanun teklifi çalışması, hiçbir ortaklaşma çalışması yürütülmesizin, en önemlisi baroların görüşleri dikkate alınmaksızın, hiçbir altyapısı olmayan, mesleğin sorunlarını çözmek bir yana mesleği marjinalleştiren bakış açısı ile ele alınmıştır. Oysa mevcut durumda yurttaşların hukuka olan güveni yüzde otuzlarda seyrederken, yargı bağımsızlığının olmadığı neredeyse her gün yeni bir kararla deşifre olurken yapılması gereken şey, demokratik kriterler çerçevesinde çalışmalar yürütülmesidir.

Hatırlanacağı üzere geçtiğimiz 2019 yılında, bazı baroların adli yıl açılış töreninin Cumhurbaşkanlığı Sarayı’nda yapılmasını protesto etmesi üzerine, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bunu bağnazlık ve provokasyon olarak tanımlamış; *“İlk çözmeyen gereken meselelerden biri, tüm meslek teşekküllerinin seçim yöntemlerinin temsili demokrasiye uygun hale getirilmesidir”* demişti.

Sonraki süreçte, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş’ın LGBTİ+ bireylere yönelik nefret söylemi içeren sözleri ülkede birçok kesimden tepkiyle karşılanmıştı. Ankara Barosu başta olmak üzere çeşitli baroların avukatlık meslek ilkesi gereği bu düşüncelere karşı görüş belirtmesi, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından sert sözlerle karşılanmıştı.

“Herkes haddini bilecek” diyen Erdoğan, Ankara Barosu’nun açıklamalarının devlete saldırı olduğunu iddia etmişti. Ancak tepkiler bununla sınırlı kalmamış, baro seçim usul ve yöntemlerinin değişebileceği mesajları iktidar tarafından verilmeye başlanmıştı. Son olarak baro seçim usullerinin değiştirilmesini öngören “çoklu baro” yasa teklifi; TBMM gündemine alelacele hiçbir yöntem, usul ve yasa gözetilmesizin getirilmiş Genel Kurul’da görüşülüp yasalaşmıştı. İşbu teklifin de çoklu baro düzenlemesinin devamı niteliğinde olduğu aşıkardır.

Türkiye’de avukatlık mesleği her daim çeşitli saldırıların odağında olmuştur. Kuşkusuz bunun en önemli sebebi insan hakları ve demokrasinin gelişimi için öncü rol üstlenmesindedir. Avukatın “hak” kavramını içselleştirmiş, önündeki dosyaya bir dosya değil, bir “insan hakkı” olarak bakabilen duruşunun evrensel hukuk normlarının şekillenmesi noktasında etkisi tartışmasız olup tarihsel olarak da insan hakları mücadelesinin baş aktörü, itici gücü yine avukatlar olmuştur. Tam da bu nedenle avukatlar her zaman devletlerin hedefinde olmuştur.

Gelinen fazda savunma makamını temsil eden avukatlar, baktıkları davalara göre kodlanmakta ve görevlerine dair faaliyetleri suç addedilmektedir. Halihazırda yüzlerce avukatın cezaevinde olduğu bilinmektedir. Avukatların maruz kaldığı bu baskı ve tehditler, aynı zamanda yurttaşların savunma hakkının da baskı ve tehdit altında olduğunun açık bir ifadesidir.

Avukatların gözaltına alınmaları sırasında kolluk görevlilerinin uyguladıkları ters kelepçe, fiziki müdahale görüntüleri de tüm kamuoyunun malumu olmakla beraber avukatlar üzerinden halkın tehdit edildiği de açıktır. Henüz geçtiğimiz günlerde Şırnak'ta bir polis, aracını bile isteye Avukat Serkan Karakaş'ın üstüne sürmüştür. Av. Serkan Karakaş'ın, resmi bir koruma aracının çarparak 24 yaşında katlettiği Abdulgaffar Dayan'ın avukatı olmasının bir tesadüf olmadığı aşikârdır. Yine geçtiğimiz hafta polisler, Batman Adliyesi içinde gözaltında bulunan kişiye işkence eden polisi uyaran Avukat Orhan Alphan'a kafa atarak burnunu ve dişini kırmıştır. En ufak bir eleştiri yahut muhalif duruşun karşılığı, kolluk gücü tarafından kaba güç ile verilmekte devlet ise bu haksız müdahalelerin meşruluğunu savunmaktadır. Sadece trafikte çok beklediği ve bunun sebebini sorduğu için darp edilen bir avukata ait görüntüler hala hafızalardadır. En ufak bir meseleyi sorgulamanın dahi kaba güç içeren bir karşılığının olması, bu karşılığın da hak mücadelesi veren avukatlar üzerinden verilmesi mevcut iktidarın avukata olan bakış açısının yansımasıdır. Bu yansımanın ise tüm toplumu tehdit eden yanı ise es geçilmemelidir.

Savunmaya yönelik gerçekleştirilen engellemelerin bir boyutunu da ruhsat gaspları oluşturmaktadır. Özellikle 2016 yılından sonra yani OHAL döneminden itibaren stajını tamamlayarak ruhsat başvurusunda bulunan avukat adaylarına haklarında devam eden soruşturma ve kovuşturmalar gerekçe gösterilerek ruhsatları verilmemektedir. Buldukları illerin baroları aracılığıyla Türkiye Barolar Birliği'ne (TBB) başvurup ruhsatlarını alan bazı avukatlar hakkında ise Adalet Bakanlığı tarafından ruhsatlarının iptali yönünde davalar açılmaktadır. Bakanlığın ruhsat iptali için açtığı davalar TBB'nin takdir yetkisine müdahale niteliğinde olup binlerce avukatın mağdur olmasına sebep olmaktadır. Bakanlık, ruhsat alma hakkını kazanan avukatları, hukuka aykırı şekilde suçlu ilan ederek ruhsat almalarını engellemekte ve bu nedenle çok sayıda kişi avukatlık mesleğini bu nedenle icra edememektedir.

Adil yargılanma hakkının uygulanması, korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi; bağımsız mahkemelerin olduğu kadar bağımsız avukatların da varlığına bağlıdır. Ancak ne var ki avukatlık mesleğine saldırılar ile avukatların mesleki sorunlarının görmezden gelinmesi; adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkesi gibi temel kriterleri de zedelemektedir. Yargıcın müdafiiyi duruşmadan çıkarma yetkisi ile donatılması, dosyalar hakkında verilen gizlilik kararlarıyla avukatın dosyaya erişiminin engellenmesi, cezaevlerindeki avukat görüşlerinin kayıt altına alınması şeklindeki uygulamalar mevcut iktidarın "savunma" hakkına olan bakış açısını ve bu yasa teklifinin hangi reflexlerle hazırlandığını göstermesi bakımından mühimdir.

Sayısal olarak ancak yasal sınırdan avukat sayısına sahip olan iki numaralı barolara açıkça bir imtiyaz ve ayrıcalık tanyan, adli yardım hizmetleri için kullanılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esaslarını düzenleyen bu teklif de 2014 yılında başlayan ve çoklu baro düzenlemesi ile devam eden barolara saldırının bir halkası olduğunu ifade etmiştik. Kamusal bir meslek olan avukatlık mesleğinin yürütülmesi aşamasında mevcut olan sorunların artmasından başka hiçbir şeye hizmet etmeyecektir. İlk çağlardan itibaren hür ve bağımsız olmasına önem verilen avukatların mesleki sorumluluklarının görmezden gelinmesi ve sadece yandaş avukat üretme gayretleri; adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkesi gibi temel kriterleri

de zedelemektedir. Savunma makamını oluşturan avukatların ivedilikle çözülmesi gereken sorunlarının görmezden gelinerek böyle bir teklif ile Meclis gündeminin meşgul edilmesi izahtan varestedir.

Bu teklif ile stajyer avukatların sigortalı olarak çalışmasının önündeki yasak kaldırılırken stajyer avukatların “insanca geçinebileceği bir ücretle” çalışma talepleri göz ardı edilmekte. Stajyer avukatların sigortalı olarak çalışmasına dair yasağı kaldırılan madde stajyer avukatlara dair asgari bir ücret belirlememekte ve stajyerler stajın yanı sıra ek bir işte çalışmaya itilmektedir. Yine teklifle adli yardım hizmetleri için kullanılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenirken ilgili maddelere bakıldığında; getirilmek istenen sistemin, az avukat sayısına sahip olan iki nolu barolara açıkça bir imtiyaz ve ayrıcalık tanımak ve hatta o ildeki diğer avukatların elde etmesi gereken gelirleri de ikinci baroya verme gayretinde olduğu görülmektedir.

Madde Değerlendirmeleri

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre, avukatlık bir kamu hizmetidir. Ancak avukat adayları, staj aşamasında büyük zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Avukatlar Sendikası'nın 2021'de yayınladığı bir araştırmaya göre stajyer avukatların yüzde 94'ü asgari geçimlerini sağlayamamakta, bunların yüzde 51'i 1000 TL altında çalışırken yüzde 26,5'i hiç ücret almadan çalıştırılmaktadır. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre, Türkiye Barolar Birliğince staj süresince stajyerlere verilen kredi ise 2022 yılı itibariyle aylık 1.050 TL olup günümüzün ekonomik şartları içinde oldukça yetersiz kalmaktadır. Yaşamakta olduğumuz ekonomik kriz ve yüksek enflasyon sebebiyle toplumun tüm kesimleri gibi stajyer avukatların da daha büyük bir geçim zorluğu içinde olduğu mutlaklıdır.

Anayasanın 5 inci maddesinde belirtildiği üzere, “Devletin temel amaç ve görevleri, ... kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.” Bununla beraber yine Anayasanın 17'nci maddesinde, “Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.” denilmektedir. Bu gerekçeyle devlet, kamu çalışanı avukat adaylarını bir kamu hizmeti olan avukatlık için staj döneminde ücretsiz izne zorlamadan, mesai saatlerinin stajını tamamlamasına imkân sağlayacak şekilde düzenlenmesine olanak tanınmalıdır. Savunma gibi önemli bir görevi yerine getirecek olan avukat adaylarının, ekonomik açıdan muhtaç olmadan bu süreci tamamlamaları kamu yararının ve sosyal devlet ilkesinin olmazsa olmaz bir gereğidir.

AKP ve MHP'li avukatlar ve iktidarın nimetlerinden yararlanmak isteyen avukatların toplanacağı barolar oluşturmak ve bu barolarla Barolar Birliğindeki iktidara muhalif yapıyı dağıtmak, Anadolu'da iktidarı destekleyen barolara ayrıcalıklar vermek, Anayasa Mahkemesine Barolar Birliği tarafından önerilecek avukat üyenin iktidar yanlısı olmasını sağlamak için 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 77. Maddesinin değiştirilmesi ile çoklu baro sisteminin kurulması düzenlenip 5000'den fazla avukat bulunan bir yerde 2000 imza ile baro

kurulabileceği düzenlenmişti. Bu düzenleme barolara üye olmayı dernek, sendikalara ve partilere üye olmaya çevirmişti. Kuşkusuz avukatlar belirli imza sayısı ile dernek şeklinde örgütlenmeler oluşturabilir. Ancak bir baro oluşturulması mesleğin yapısına, tabiatına aykırı olduğu gibi mesleği icra aşamasında da çeşitli sorunları beraberinde getirdi ve mesleğin yapısıyla oynanmış oldu. 2000 imzayı bulan avukatların hangi amaca göre bir baro oluşturacağı, diğer barolarla ilişkisinin hangi yasal düzey ve formatta olacağı müphemken her bir baronun bir siyasi parti gibi yahut bir şirket gibi yapılara dönüşmesinin önünü açarak yarattığı kaos, bireyin hak arama mücadelesini de sekteye uğramasına sebep oldu.

Baroların muhalif yapısını kırıp için boşaltmak için getirilen bu düzenlemenin devamı olan bu yasa teklifi, çoklu baro değişikliği ile getirilen iktidar yanlısı barolarının maddi ayrıcalıklarla desteklenmesini içermektedir. Kısacası o dönem eksik bırakılanları tamamlamaya çalışmaktadır.

Mevcut sistemde ekonomik gücü, avukat tutmaya yetmeyenler, adli yardım sistemi ile kendisine barodan ücretsiz avukat talep edebilmekte ve bu doğrultuda görevlendirilen avukatlara vekalet ücretini barolar ödemektedir. Vekaletname harçlarının biriktiği bir havuzdan paralar, Barolar Birliğine aktarılmakta, TBB de bu parayı barolara dağıtmaktadır.

Teklifte göre Hazine ve Maliye Bakanlığının TBB'ye aktardığı ödeneğin dağıtımında puanlama olacak. Baroların üye sayısı ve buldukları ilin nüfusuna göre yapılacak puanlamada, her beş bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde 40'ı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak paylaşılacaktır. Kalanı da ildeki toplam avukat sayısına bölünecek, sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

Getirilen düzenleme bırakın sorunları çözmeyi sayısı çok daha az olan iktidar yanlısı 2 no'lu barolarla diğer barolar arasında derin bir eşitsizliğe yol açacaktır. İstanbul Barosu'na kayıtlı mesleki faaliyet yürüten 55 binin üzerinde avukat varken iki no'lu baroda son sicil numaralı avukatın siciline göre 2 bin 672 avukat bulunmakta. Ankara Barosu'na kayıtlı mesleki faaliyetini yürüten 22 binin üzerinde avukatı varken iki no'lu baroda yine son sicil numaralı avukatın siciline göre 2 bin 110 avukat bulunmakta. Teklifin bu haline göre; 2022 rakamları baz alınarak yapılacak bir paylaşımında 56 bin avukatın bulunduğu İstanbul Barosu'nun adli yardım ödeneğinden 3 buçuk milyon lira, 2 bin 300 civarı üyesi bulunan 2 no'lu Baroya aktarılacaktır. Bir başka anlatımla, İstanbul Barosunun yasa gereğince hak ettiği ödenekler % 14.06 oranında azaltılırken, 2. Baronun ödeneği % 305.41 oranında arttırılmaktadır. Üstelik bu açık adaletsizlik sadece 2. Baroların kurulduğu yerlerdeki Barolar açısından değil, başka barolar açısından da ciddi eşitsizlikler doğurmaktadır. Teklifte öngörülen şekilde bir dağıtım esasının belirlenmesi halinde İstanbul 2 Nolu Barosu, kendisinden iki misli daha fazla üyeye sahip olan diğer il barolarından daha fazla ödenek alacaktır. Çünkü düzenleme, genel esaslar çerçevesinde değil, özel olarak 2. Barolar çerçevesinde yapılmıştır. 2. Baroların kurulmasına olanak veren yasa değişikliği ile bir ildeki iki baronun ortak oluşturacağı ve masraflarına ortak olarak katılacakları bürolar öngörülmüş iken daha yasa değişikliği üzerinden 2 yıl bile geçmeden, bu büroların ayrılması yoluna gidilmesi izaha muhtaçtır.

Mevcut sistem problemsiz bir şekilde yürüyorken birden fazla baronun bulunduğu illerde birden fazla adli yardım bürosunun kurulması ihtiyacının neden kaynakladığı da yasa teklifinin gerekçesinde açıklanamamıştır. Halihazırda sistemde herhangi bir sorun yaşanmamasına rağmen birden fazla adli yardım bürosunun açılması yeni sorunlar yaratmakla beraber kamu harcamalarını da artıracak bir husustur.

Kısacası 2 ve 3. maddeler çok ince hesaplarla yandaş barolara rant sağlanması, muhalif baroların dağılması ve ikinci barolara avukat kaydını artırmak için şirket usulü bir hesapla düzenlenmiştir.

İzah etmiş olduğumuz hususlar doğrultusunda kanun teklifine dair eleştirilerimizin dikkate alınması temennisiyle muhalefet şerhimizi Komisyon Başkanlığına sunuyoruz. Saygı ile arz olunur.

18.04.2022

Züleyha Gülüm

İstanbul

Mehmet Ruştü Tiryaki

Batman

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM Adalet Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan 2/4364 esas numaralı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili muhalefet şerhimizdir.

Adalet Komisyonun görüşmeleri tamamlanan kanun teklifi 2 maddesi yürürlük ve yürütme, toplam 5 maddeden oluşan kanun teklifi 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16. maddesine (teklifin 1. Maddesi), 180. Maddesine (Teklifin 3. Maddesi) yeni fıkra eklemek, 177. Maddenin 2. Fıkrası (teklifin 2. Maddesi) ise yeniden düzenlenerek değiştirilmektedir.

Teklifin genel gerekçesine göre

- 1- Teklifin 1. Madde ile Avukatlık Kanununun 16. Maddesine eklenen fıkra ile, avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı hükme bağlanmaktadır. Bilindiği üzere, mevcut uygulamada avukatlık stajı yapılırken sigortalı olma yasağı mevcuttur. Bu madde ayrıca avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olan işler olarak adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanları saymaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilmemesinin yolu açılmaktadır. Ancak bu kişilerin aylıksız veya ücretsiz izinli sayılarak bu stajlarını yapabilecekleri hükme bağlanmaktadır.
- 2- Teklifin 2. Maddesi ile, Avukatlık Kanununun 177. Maddenin 2. Fıkrası yeniden düzenlenerek değiştirilmektedir. Buna göre, birden fazla baronun bulunduğu illerde her bir baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulabilecektir. Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacaktır.
- 3- Teklifin 3. Maddesi ile Avukatlık Kanununun 180. Maddesine eklenen fıkra ile, adli yardım bürolarının gelirlerinin nasıl dağıtılacağına ilişkin puanlama sistemi getirilmektedir. Buna göre, her baroya öncelikle beş temel puan verilir. Verilen temel puana, her elli üye avukat için bir puan, ayrıca il nüfusu esas alınarak her beşbin nüfus için bir puan eklenir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde, her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılır.

Teklifin Genel Üzerinde Görüşlerimiz

YÖK Atlas'ın verilerine göre Türkiye'de şu anda Hukuk Programı bulunan üniversite sayısı 86'dır. Hukuk fakültelerinde okuyan öğrenci sayısı ise 85 bine yaklaşmakta olup her yıl 20 bin

öğrenci mezun olmaktadır. Türkiye’deki seksen bir baroya kayıtlı avukat sayısı ise 166 bine yaklaşmıştır. 25.884 stajyer avukatımız bulunmaktadır.

Türkiye’nin en çok üye sayısına sahip İstanbul Barosu’nda geçtiğimiz yıl 49 bin 567 avukat kayıtlıyken, aradan geçen bir yılda bu sayı 4 bin 913 artarak 54 bin 480 oldu. Ankara Barosu’na kayıtlı avukat sayısı ise 2 bin 155 artarak 22 bin 62 olurken, avukat sayısı 10 bin 661 olan İzmir Barosu’nda avukat sayısı 11 bin 650’ye yükseldi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) tarafından paylaşılan 2021 yılı verilerine göre Türkiye genelinde hâkim sayısı 2021 yılında 15 bin 326 olarak, savcı sayısı 7 bin 494 olarak gerçekleşti.

Bu sayılara bakıldığında Türkiye’de hukukçu açığı olmadığı hatta fazlası olduğu görülmektedir.

Düzenleyici etki analizi, kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi taslaklarının bütçeye, mevzuata, sosyal, ekonomik ve ticari hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkilerini göstermek üzere hazırlanan ön değerlendirmeyi ifade etmektedir.

17/2/2006 tarihinde yayımlanan “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in 24 üncü maddesinde, milli güvenliği ilgilendiren konular ile bütçe ve kesin hesap kanunları ve kanun hükmünde kararname hariç olmak üzere, 17/2/2007 tarihinden itibaren hazırlanacak kanun ve kanun hükmünde kararname ile Başbakanlıkça uygun görülecek diğer düzenleyici işlemler için Düzenleyici Etki Analizi yapılmasını öngörmektedir. Buna ilişkin olarak 3 Nisan 2007 tarihli 2007/6 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle Düzenleyici Etki Analizi Rehberi Resmî Gazetede yayınlanmıştır. AK Parti döneminde kabul edilmiş olmasına rağmen “Düzenleyici Etki Analizi” TBMM’ne getirilen kanun tekliflerinde maalesef uygulanmamıştır.

Binlerce hukuk fakültesi mezunu, kamudan çalışan sayısı belirsiz hukuk fakültesi mezunu ile 165 bin avukatı ve baroları yakından ilgilendiren, adli yardım gelirlerinin dağıtımını düzenleyen bu kanun teklifine ilişkin Etki Analizi Raporu düzenlenmemiş olması önemli bir eksikliktir. Bununla birlikte kanun teklifinin görüşmelerine Çalışma Bakanlığı, Yargıtay, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinin davet edilmiş olmasını olumlu karşılıyor.

Silahların Eşitsizliği

Yargının iddia, savunma ve karar olarak üç sacayağı bulunmaktadır. İddia makamı savcılar, savunma makamını avukatlar ve karar makamını hakimler temsil etmektedir. Her bir merci kendi içinde dışarıya ve birbirlerine karşı bağımsız ve tarafsız olmaları, etkilenmemeleri, baskıya maruz kalmamaları adil yargılanma ve silahların eşitliği olarak tarif edilen ilkelerin bir gereğidir. Hüküm verenin (hâkim) tarafsız olamadığı, suçlayan (savcı) ile savunma (avukat) arasında eşitliğin kurulamadığı bir yargılama sisteminde adaletin sağlanması kuramsal ve pratik olarak mümkün değildir.

Bu nedenle, adil yargılanma arayışı ve gelişen adalet sistemi, avukatı önemseyen bir bakış açısı geliştirmek zorunda kalmıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında savunma ve avukat önemli bir yer tutar. Silahların eşitliği ilkesi gereğince, savunmayı temsil eden avukat, suçlama makamıyla mümkün olduğunca eşitlenir.

Bir devletin demokratik bir hukuk devleti niteliği taşımasının en önemli araçlarından birisi hiç kuşkusuz yargı işlevinin bağımsız ve tarafsız mahkemeler eliyle yürütülmesidir. Diğer önemli

boyutu ise, yargının diğer bileşeni olan savunmanın hukuk bilgisi yüksek avukatlar eliyle yürütülmesinin sağlanması oluşturur. Ancak bizdeki yargılama sisteminin özü, avukatı yargılamada ‘usulen’ bulunan kişi gibi görmekte olup, avukat yargılamada bulunmasa da olur, mantığına dayalıdır. Gerçekten savunma oldukça güçsüz, silahların eşitliği ilkesine baktığımızda da bir eşitlik söz konusu değildir.

Her geçen gün artan avukat sayısı, azalan iş sayısı ve verilen desteklerin azlığı nedeniyle avukatlar iş bulma ve geçim sıkıntısı yaşamaktadır. Bunun yanı sıra avukata yargılama sistemi içerisinde verilen önem, avukatlık mesleğinin saygınlığına zarar vermekte, şiddete maruz kalma, yaralanma hatta ölüm oranları giderek artmaktadır.

Avukatlık Stajı

Ülkemizde yargının üç saçağı olan savcı, hâkim ve avukat arasındaki “silahların eşitsizliği” en başta staj döneminden başlamaktadır. Avukatlık stajı, ilk 6 ay mahkemelerde ve adalet dairelerinde staj ile ikinci 6 ay avukat yanında staj olmak üzere iki bölümden oluşur. Bir yıl süren staj boyunca stajyere, karşılıksız herhangi bir burs sağlanmaz. Herhangi bir işte çalışması, sigortalı gözükmemesi yasaktır. Avukatlık stajı süresince stajyer, Türkiye Barolar Birliği’nin (TBB) sağladığı staj kredisinden faydalanabilir. Avukat stajyerler; iş sözleşmesi yapmadan, sigortasız, stajın başında bürolarda çalışmaya başlayıp çok yoğun insanüstü saatlerde çalışmalarına ve kendilerinden verim beklenmesine rağmen öğrenci harçlığı niteliğinde ücretler almaktadır. Karşılaştıkları birçok sorun ücret alma yasağından kaynaklanmaktadır.

Stajyer avukatların en büyük sorunu ücretsiz olarak çalışıyor olmalarıdır. Birçok stajyer avukat hiç maaş almadan, yanlarında staj yaptıkları avukatların işlerini yapmaktadır. Kalanların çoğu ise yaşamlarını idame ettirebilecek kadar bir ücret alamamakta, “harçlık” kabilinden düşük tutarlarla çalışmaya zorlanmaktadır. Ayrıca bu süre zarfında stajyer avukatlara 5510 sayılı Kanun Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu anlamında sigorta da yapılmamaktadır. Kısaca stajyer avukat ücret alamaz, sigortalı ve güvenceli bir işte çalışamaz. Bu anlama gelecek herhangi bir hak talebinde bulunması mümkün değildir. Uygulamada stajyer avukatlar emekleri karşılığında az ya da çok “harçlık” olarak çalıştığı bürodan bir para almaktadır. Yol ve yemek giderinin karşılanması konusunda da yeknesaklık olmadığı için bazı stajyerler bunları kendi cebinden karşılamak zorunda kalmaktadır. Birçok stajyer avukat, gece geç saatlere kadar çalışmaya zorlandıklarını, bazı hukuk bürolarında ise cumartesi günleri dahi tam gün çalışma yaptıklarını beyan etmişlerdir. Ücret sorunundan bağımsız olarak, stajyer avukatlar fazla çalışma konusunda da hak ettikleri değerlere kavuşabilmiş değillerdir. Bu durum adeta stajyer avukatlar açısından angarya oluşturmaktadır.

Buna karşılık hâkim ve savcı stajyerlerinin staj yaptıkları süre zarfında maaş ve sosyal hakları verilmektedir. Stajyer avukatlara aynı hakların tanınmaması, yargının üç saç ayağından biri olan avukatlara, bu duruma uygun koşullar sağlanmadığının, silahların eşitsizliğinin en açık göstergesidir.

Hakim ve savcı stajyerleri ile avukat stajyerleri arasında ayrımcılık ve eşitsizlik mevcuttur. Ancak bununla birlikte bu kanun teklifiyle şimdi de özelde çalışan hukuk fakültesi mezunlarıyla kamudan çalışan hukuk fakültesi mezunları arasında eşitsizlik getirilmektedir. Öyle ki, özelde çalışan hukuk fakültesi mezunu sigortalı bir işte çalışarak staj yapabilecek iken kamuda çalışan ücretsiz izne ayrılarak staj yapabilecektir.

İYİ Parti olarak, avukat stajyerlerinin, sigorta yasağının kaldırılmasını olumlu karşılamakla birlikte, öncelikle avukat stajyerlerine, hâkim ve savcı adayları gibi, stajları süresince bağlanmak üzere devlet tarafından kaynak ayrılması ve belirli bir statüye bağlanmaları gerektiğini düşünüyoruz. En azından avukatlık stajının, ilk 6 ay mahkemelerde ve adalet dairelerinde staj bölümünde, stajyerlere en azından asgari ücret düzeyinde bir gelir tahsis edilmesi gerekmektedir. Türkiye Barolar Birliği verilerine göre yılda 15 bin avukat staj yapmaktadır. Bu stajyerlere asgari ücret tutarında bir ücretin aktarılması 382 milyon TL'ye mal oluyor ki, kolaylıkla ayrılabilir ve tahsis edilebilecek bir kaynak olduğu ortadadır.

Bununla birlikte kanun teklifinin 1. Maddesiyle, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yaparken aylıksız veya ücretsiz izinli sayılmalarının hem Anayasanın eşitlik ilkesine hem de silahların eşitliği ilkesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Kamuda çalışırken emek vermiş, sosyal hayatından, aile hayatından vazgeçmiş, dört-beş sene hukuk okuyarak hayalini gerçekleştirmiş insanların bir sene ücretten, aylıktan mahrum kalması onların ekonomik hayatlarını, aile hayatlarını sekteye uğratacağı düşüncesindedir.

Adli Yardım Büroları

Adli yardım hem Anayasa'mızda hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bağlamında, mahkemenin vermiş olduğu kararlar çerçevesinde adalete erişim ve hak arama özgürlüğünün, adil yargılanma hakkının olmazsa olmazı, en önemli unsurlarından birisidir. Tabii, adli yardım Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde karşılığını bulan, yine Anayasa'mızda 36'ncı maddesinde karşılığını bulan adil yargılanma hakkının doğrudan bir uzantısıdır. Adil yargılanma hakkının çerçevesinde fiilen savunma hakkının, hak arama özgürlüğünün ete kemiğe bürünebilmesi için, hayata geçebilmesi için, vatandaşlarımızın savunma haklarından yararlanabilmeleri için adli yardım büroları önemli görev icra etmektedir.

Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler, iddia ve savunmalarında, geçici hukuki korunma taleplerinde ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydıyla adli yardımdan yararlanabilirler. Baroların verdiği adli yardım kararı, yalnızca ücretsiz olarak avukatlık hizmetlerinden faydalanma imkânı sağlar, yargılama giderlerinden muafiyet sağlamaz. Mahkemenin verdiği adli yardım kararı, ilgiliye; yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet, yargılama ve takip giderleri için teminat göstermekten muafiyet, dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderlerin Devlet tarafından avans olarak ödenmesi, davanın avukat ile takibi gerekiyorsa, ücreti sonradan ödenmek üzere bir avukat temini imkânı sağlar.

Türkiye'de baroların yapısını değiştiren ve “çoklu baro” sistemi getirmeyi öngören Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 2020 yılı Temmuz ayında kabul edilerek kanunlaşmıştı. Böylece pek çok sorunla uğraşan avukatlar bir de siyasi nedenlerle bölünme ve ayrışma tehlikesiyle karşılaşmışlardı.

Çoklu Baro düzenlemesi olarak bilinen 11 Temmuz 2020 tarihli ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Adalet Komisyonu görüşmeleri akabinde yazdığımız muhalefet şerhinde şu ifadelere yer vermiştik:

“Çoklu Baro sistemi kamusal faaliyetler olan ve uygulamada Baroların yetki alanında olan CMK, Adli Yardım ve disiplin işlemleri gibi kurumların işlevsizleşmesine sebep olur. ...Bu

durum da yargı erkinin gerektiği gibi işlememesine, adil yargılanma hakkının zarar görmesine ve adli faaliyetlerin daha fazla politize olmasına neden olacaktır.”

Avukatların cübbelerinde cep ya da düğme bulunmaz, böylece avukat savunma faaliyetini menfaatlerine göre şekillendirmez, ya da başka makamlar karşısında önünü iliklemez. Ancak bu haliyle teklif savunma faaliyetine ve barolara şaibe düşürebilecektir. Görüşülmekte olan bu kanun teklifinin 2. Maddesiyle her bir baro için adli yardım bürosu kurulmasının yolu açılıyor. İYİ Parti olarak ikinci bir adli yardım bürosunun kurulmasına ihtiyaç olmadığını, çoklu adli yardım bürolarının ileri de daha büyük sorunlara yol açacağını düşünmekteyiz.

Teklifin 3. Maddesine göre adli yardım gelirlerinin birden fazla baronun bulunduğu illerde, her beşbin nüfus için tespit edilecek **toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak**, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılır.

Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanan ve Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan yönetmelikle belirlenen adli yardım gelirleri ve dağıtımı mevcut haliyle, Barolar Birliğinin bugüne kadarki uyguladığı sisteme göre para dağıtılırsa İstanbul 2 no.lu Barosuna yüzde 4,28; İstanbul 1 no.lu Barosu yüzde 95,72 oranında pay düşecek zira 1. Nolu baroda 56.915 avukat varken 2 numaralı baro da 2.435 avukat vardır. Bu kanun teklifiyle, “**toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak**” ifadesiyle yeni kurulan 2. Baronun payı yüzde 22,57’ye yükselmektedir. Avukat sayıları dikkati alındığında ikinci barolara orantısız bir kaynak aktarımı, eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı bir düzenleme ortaya çıkmaktadır. Öyle ki;

Baro Adı	Avukat Sayısı	Aldığı Ödenek	Teklif Yasalaşırsa Alacağı Ödenek
İstanbul 2. Nolu Baro	2435	1.094.000	4.435.000
Gaziantep Barosu	2644	2.787.000	2.787.000
Mersin Barosu	3000	2.500.000	2.500.000
Konya Barosu	3197	3.000.000	3.000.000
Adana Barosu	3876	3.000.000	3.000.000
Bursa Barosu	4800	4.000.000	4.000.000
Kocaeli Barosu	2385	2.600.000	2.600.000

Teklifin Maddeleri Üzerine Görüşlerimiz

1. Madde

Maddeyle, 1136 sayılı Kanununun 16ncı maddesine fıkralar eklenmektedir. İkinci fıkrayla, avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu kapsamda işin avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir. Üçüncü fıkrayla, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajım yapabilmeleri kolaylaştırılmakta, bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresi içinde yıllık izin de kullanabileceklerdir

Komisyon görüşmelerinde değişiklik önergesi verilmiş ve maddenin şu şekilde değiştirilmesi teklif edilmiştir:

“Avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir. Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanlar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar, görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilir. Bu kişiler staj süresinin ikinci altı ayını en az 5 yıl kıdemi olan kurumlarındaki kamu avukatı yanında yapabilirler. Kurumlarında belirtilen nitelikte kamu avukatı bulunmaması halinde ya farklı kamu ve kuruluşunda geçici olarak görevlendirilebilir ya da mesai saatleri staj yapabilecek şekilde düzenlenir. Stajyer avukatın bu durumda ücret, aylık ve özlük haklarında herhangi bir kısıtlama yapılamaz.”

Bu önergemizin gerekçesi şöyledir: Kamuda çalışan hukuk fakültesi mezun bireyler belli ekonomik standartlarını yakalamış ekonomik sorumlulukları olan ve geçindirmek zorunda olduğu ailesi bulunduğundan 1 yıl süreyle aylık ücretten mahrum kalması bu birey ve ailesinin ekonomik anlamda sıkıntıya sokacağı gibi kamuda çalışan hukuk fakültesi mezunları dışındakilere sigortalı olarak çalışma hakkı verildiği halde bu görevlilere böyle bir hak verilmemesi anayasanın 10. Maddesi olan eşitlik ilkesine aykırıdır.

Değişiklik önergemiz kabul edilmemiştir.

2. Madde

Maddeyle, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 177 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. 11/7/2020 tarihli ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla avukat sayısı fazla olan barolar bakımından aynı ilde birden fazla baro kurulabilmesine imkân sağlanmıştır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Türkiye’de baroların yapısını değiştiren ve “çoklu baro” sistemi getirmeyi öngören Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 2020 yılı Temmuz ayında kabul edilerek kanunlaşmıştı. Böylece pek çok sorunla uğraşan avukatlar bir de siyasi nedenlerle bölünme ve ayrışma tehlikesiyle karşılaşmışlardı.

Çoklu Baro düzenlemesi olarak bilinen 11 Temmuz 2020 tarihli ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Adalet Komisyonu görüşmeleri akabinde yazdığımız muhalefet şerhinde şu ifadelerle yer vermiştik:

“Çoklu Baro sistemi kamusal faaliyetler olan ve uygulamada Baroların yetki alanında olan CMK, Adli Yardım ve disiplin işlemleri gibi kurumların işlevsizleşmesine sebep olur. Yargı erkinin en önemli unsurlarından savunma faaliyetlerinin politize olmasına sebep olacaktır.”

Avukatların cübbelerinde cep ya da düğme bulunmaz, böylece avukat savunma faaliyetini menfaatlerine göre şekillendirmez, ya da başka makamlar karşısında önünü iliklemez. Ancak bu haliyle teklif savunma faaliyetine ve barolara şaibe düşürebilecektir. Görüşülmekte olan bu kanun teklifinin 2. Maddesiyle her bir baro için adli yardım bürosu kurulmasının yolu açılıyor. İYİ Parti olarak ikinci bir adli yardım bürosunun kurulmasına ihtiyaç olmadığını, çoklu adli yardım bürolarının ileri de daha büyük sorunlara yol açacağını düşünmekteyiz.

3. Madde

Maddeyle, Kanunun 180 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Dördüncü fıkrada yapılan düzenlemeyle, münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir. Buna göre, ödenekten gönderilen paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınacaktır. Puanlamada öncelikle her baroya beş temel puan verilecektir. Bu temel puana ilave edilecek puanlar, iki temel unsur esas alınarak, başka bir ifadeyle baroların üye sayıları ve il nüfusları baz alınarak belirlenecektir. Bu halde baroya kayıtlı olan her elli üye avukat için bir puan; il nüfusu esas alınarak her beşbin nüfus için bir puan belirlenerek baronun puanına eklenecektir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde ise her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

Komisyon görüşmelerinde değişiklik önergesi verilmiş ve “Paraların barolar arasındaki dağıtımında o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısı esas alınır. Dağılım o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucuna göre elde edilecek sonuca göre dağıtılır” firkasının kanun teklifine eklenmesi teklif edilmiştir.

Bu önergemizin gerekçesi şöyledir: Dağıtımını her baronun üye sayısına göre yapılması denkleştirici adalet ilkesine uygundur. Zaten çeşitli şaibeler altında olduğu iddia edilen ikinci barolar sağlanmak istenen ekonomik avantajla bu iddiaların daha da fazla artmasını beraberinde getirecektir.

Tarafsız, doğru, korkusuz olduğuna inandığımız adaletin savunucusu avukatların oluşturduğu baroların bu şekilde vesayet altına alınmasının da önüne geçilecektir.

Değişiklik önergemiz kabul edilmemiştir.

Hasan Subaşı
Antalya

18.04.2022
Ayhan Erel
Aksaray

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ DENİZLİ MİLLETVEKİLİ
CAHİT ÖZKAN VE 44 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir.

Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanlar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar, görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilir. Bu kişiler, staj süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız veya ücretsiz izinli sayılır ve bu dönemde yıllık izinlerini de kullanabilir. Talep halinde ilgili birimlerce ücretsiz izin verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 2- 1136 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birden fazla baronun bulunduğu illerde her bir baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulur. Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılır.”

MADDE 3- 1136 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınır. Her baroya öncelikle beş temel puan verilir. Verilen temel puana, her elli üye avukat için bir puan, ayrıca il nüfusu esas

ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir.

Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkimlik ve savcılık mesleğinden olanlar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar, görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilir. Bu kişiler, staj süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız veya ücretsiz izinli sayılır ve bu dönemde yıllık izinlerini de kullanabilir. Talep hâlinde ilgili birimlerce ücretsiz izin verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- 1136 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birden fazla baronun bulunduğu illerde her bir baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulur. Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılır.”

MADDE 3- 1136 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınır. Her baroya öncelikle beş temel puan verilir. Verilen temel puana, her elli üye avukat için bir puan, ayrıca il nüfusu esas

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve
44 Milletvekilinin Teklifi)

alınarak her beşbin nüfus için bir puan eklenir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde, her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

alınarak her beş bin nüfus için bir puan eklenir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde, her beş bin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

